המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

שנה ל"ט גל' 10998 | 70 אג"ח כ' מע"מ

בס"ד יום ד', פ' בא א' שבט (ר"ח) תשמ"ח (20 בינואר 88)

דף היומי: בבלי — סנהדרין ע"ד; ירושלמי — בבא מציעא ל"ו

ערפאת נועד עם ראש ממשלת יוון

אתונה — בנהרת אס"ק, יאסר ערפאת, ערך אתמול ביקור־פתע ביוון הנועד לשיחה עם ראש ממשלת יוון אנדריאס פאפאנדריאו.

המטרה המדוייקת של הפגישה לא נודעה מיד. אך דיפלומטים באתונה אמרו, כי הם סבורים שערפאת ביקש לדון על האלימות בשטחים הכבושים.

יוון מקיימת קשרים טובים עם כל המדינות הערביות וגינתה לא מכבר את ישראל על גירוש ארבעה הפלסתינים, בנימוק כי צעד זה מהווה הפרה של החוק הבינלאומי.

ברית המועצות הסכימה לביקור משלחת ישראלית במוסקבה

לאחר שישראל היתנתה בהסכמה זו את הארכת שהות המשלחת הקונסולרית ★ היחסים הדיפלומטיים יחודשו בטרם הסדר במזרח התיכון

מאת סופרנו המדיני

ברית המועצות הודיעה אתמול, באמצעות דובר משרד החוץ הסובייטי גנאדי גראסימוב, על הסכמתה לביקור של משלחת נציגים דיפלומטיים במוסקבה.

בתשובה לשאלה על חידוש כלא של היחסים הדיפלומטיים עם ישראל אמר גראסימוב, כי תזוזה בתחום זה תיתכן רק אחרי הסדר במזרח התיכון.

ההסכמה הסובייטית ניתנה בפגישה שנערכה בהלסינקי, בין יועצו המדיני של שר החוץ נמרוד נוביק, לבין סגן ראש המחלקה למזה"ת במשרד החוץ הסובייטי מר טראף. השניים מקיימים מגעים כמה חדשים ועתה הניבו תוצאות חיוביות.

דובר משרד החוץ, אהוד גול, מסר בתגובה על הודעת משרד החוץ הסובייטי, כי "ישראל מקבלת בברכה את הודעת ממשלת בריה"מ לפיה תאפשר למשלחת דיפלומטית ישראלית לבקר במוסקווה".

הדובר הביע צער על כך שהצהרה סובייטית זו חוזרת ומתנה תנאים לחידוש יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות.

סופרנו המדיני מוסיף כי החלטת בריה"מ נתקבלה למעשה בלחצו של משרד החוץ, שהודיע בצורה מחלטת לבריה"מ כי לא תורשה המשך שהותה של המשלחת הקונסולרית של בריה"מ בישראל, אלא אם תינתן רשות מקבילה למשלחת ישראלית לבקר בבריה"מ.

(המשך בעמוד אחרון)

ברוב זעום הצליחה הנציגות הדתית בועדת הכנסת:

הכנסת תצביע על העברת חוק החזיר אל ועדת הפנים

יוזם החוק, הרב שפירא: הפעם התקוה שנוכל להעביר את החוק תוך זמן קצר

מאת "סופר המודיע"

ועדת הכנסת הצליחה אתמול, ברוב של כחודה כבד ושמונה מתנגדים, להעביר אל מליאת הכנסת, את ההצעה בדבר דרישתו של ח"כ הרב אברהם שפירא — להוציא את חוק החזיר, שעבר כבר קריאה טרומית וקריאה ראשונה — "הכיכך היזן", לקראת קריאה שניה ושלישית, לועדת הפנים.

ככל הנראה, כבר בשבוע הבא, תידרש המליאה להחליט בהצבעה האם אמנם להעביר מחדש לועדה את החוק.

לקראת ההצבעה אתמול בישיבת ועדת הכנסת ניכרה התרוצצות רבה בין החכ"ים וברגע האחרון אף היה גיוס של המתנגדים המחייבים את העברת החוק. בדיון שנערך שלשום בועדה הסביר ח"כ הרב שפירא כי הוא יודע את הנזק החמור שנגרם בארץ עקב העיכוב של יו"ר ועדת הכלכלה, אליהו שפייזר, מהעברת החוק בועדה. הרב שפירא סיפר כיצד נפגש עם יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, והתלונן בפניו על העיכוב. אולם למרות הבטחה כפי פרס, שהחוק יוחזר — לא חל שינוי ולכן יש להעבירו לועדה אחרת.

יו"ר ועדת הכלכלה, שפייזר, כינס לאחר ההצבעה בישיבת ועדת הכנסת מסיבת עתונאים, שבה הסביר כי חברי הליכוד "התנהגו בחזירות" לאחר שמעולם לא ביקשו לזרז את החוק בועדה שלו. אלא היו בהסכמה מלאה לכל הליכי החקיקה בועדה. הוא הסביר, כי אין בלבו כלל על החכ"ים הדתיים, אולם הוא כועס על שחברי הליכוד, שמעולם לא התלוננו, הפכו לפתע את עורם כדי להצביע יחד עם הדתיים בועדת הכנסת, למען הצבעה במליאה להעברת החוק לועדת הפנים.

סריקות ב־2 שכונות במזרח י־ם אחר מתפרעים

10 עצורים החשודים בהתפרעות נעצרו אמש במבצע חקירה ומעצרים שערכו כמה עשרות שוטרים ואנשי משמר הגבול בשכונות שועפאט ואבו טור באיזור ירושלים.

במבצע נטלו חלק כמה עשרות שוטרים ואנשי משמר הגבול וזאת לאחר זריקת אבנים באיזור שועפט וכן הפרות הסדר שהיו במשך היום בשכונת אבו טור. (עתי"ם)

שביתת מסחר כללית במזרח ירושלים; הפרות סדר מקומיות ברחבי השטחים

נהג אגד נפצע מידוי אבנים ★ צעיר ערבי נפצע מירי ★ צה"ל מנע שיירת מזון לעזה

מאת סופר "המודיע" וסוכנות עתי"ם

שביתת השקט אשר שרר אתמול בכל חלקי מזרח ירושלים, היתה שביתת מסחר כללית במזרח העיר ובעיר העתיקה. ברחבי יהודה ושומרון תמה, שרר שקט מתוח פרט להפרות סדר מקומיות. מרבית החנויות ובתי העסק היו סגורים במשך כל היום. פניית המשטרה לסוחרים לפתוח את עסקיהם, תוך הבטחה לדאוג לשלומם ולבטחונם של הסוחרים, לא נענתה בעקבות איומיהם של גורמים קיצוניים, המאיימים על בעלי החנויות שלא לפתוח את העסקים למסחר.

נהג אגד נפצע קל בפניו מאבנים שנזרקו על אוטובוס שנסע אמש בקו 25, על יד שכונת שועפט מצפון לירושלים.

כתוצאה מזריקת האבנים נופצה השמשה הקדמית של האוטובוס. נהג האוטובוס נפצע מרסיסי הזכוכית. אולם פציעתו היתה קלה והוא לא נזקק לאשפוז.

בשעות אחה"צ עצרה המשטרה צעיר ערבי בשכונת אבו טור במזרח ירושלים, החשוד בזריקת אבנים על כוחות משטרה.

הפרות סדר באזור ירושלים

הפרות סדר ארעו אתמול באלרם צפונית לירושלים.

כמה עשרות ילדים ערבים זרקו (המשך בעמוד אחרון)

רבין: צה"ל מפעיל כוח אגרסיבי במקום ירי - למניעת נפגעים

מאת סופר "המודיע"

שר הבטחון יצחק רבין הודיע אתמול בישיבת סיעת המערך בכנסת, כי צה"ל מפעיל בשטחים כוח, אגרסיביות ומכות, במקום ירי, כדי למנוע נפגעים.

לדבריו, הוכח כי בשיטות אלה קטן בהרבה מספר הנפגעים. הן בכוחות צה"ל והן במתפרעים ובמפגינים. (ראה גם ידיעה נרחבת בעמ' ב').

השר רבין, ששלל בדבריו את הצעה לקבוע מדיניות חד צדדית בשטחים, ללא הידברות, טען, כי המתרחש בשטחים נובע מתוך צירוף של יאוש ואבדן דרך. לדעתו ישראל לא עמדה על המימדים וההיקף של התסיסה. עוד ציין השר רבין, כי גם אש"ף לא ידע מיד את ההתרחשויות לאשורן ולקח לו ארבעה ימים כדי להבין את המתחולל בשטחים.

השר רבין אמר בישיבת הסיעה, כי אין הוא מאמין שירדן תיכנס למו"מ עם ישראל ללא קבלת מזרח ירושלים.

בסיום דבריו אמר, כי הוא מעדיף צילומים של עוצר מאשר ירי, צמיגים בוערים ובקבוקים מתנפצים בידי מפגינים ומתפרעים.

חילופי שדרים בין מצרים וישראל

מאת סופרנו המדיני

ההתנגשויות בין מפגינים מוסלמים ובין השוטרים בהר הבית ביום השישי האחרון, שימשה נושא נוסף לחילופי השדרים בין ירושלים וקהיר.

אתמול הגיע מוחמד בסיומי ללשכת שר החוץ בירושלים, כדי למסור מחאה מצרית בשמו של מובארק הטוען שאינו יכול להימנע מהבעת התמרמרותו על הפגיעה במקומות הקדושים למוסלמים.

סופרנו המדיני מציין, כי המחאה המצרית היא מתונה יותר מאשר המחאות הקודמות, באשר מספר הנפגעים במהומות יהודה ושומרון פחת ביותר, אולם כמובן שאין השליט המצרי יכול לפגר אחר חבריו, ומצטרף למדינות ערב שגינו את ה"פגיעה הישראלית" במושלמים בהר הבית.

בשיחה הקצרה בין שר החוץ פרס ובין בסיומי מסר השגריר את תשובתו של מובארק לשדר האחרון שהעביר מירושלים ובה הוא תומך בהביעתו של פרס לכינוס ועידה בין לאומית. שר החוץ נתבע להפעיל את מלוא השפעתו, הן בממשלת ישראל והן בדעת הקהל, כדי להגשים את התביעה שכל העולם תומך בה לכינוס ועידה בין לאומית בה יידונו הדרכים הדרושות לפתרון הבעיה הפלשתינאית, רק לאחריה יש לצפות להפגת המתיחות הגוברת וההולכת בשטחים הכבושים כלשון מובארק.

שר החוץ פרס חזר והדגיש בתשובתו את האיפוק של כוחות הבטחון בדיכוי התקפות פרובוקטיביות מצד מסיתים.

למרות הויטו האמריקני במועצת הבטחון:

חשש בישראל מפני לחץ אמריקני מוגבר בקרוב

מאת סופרנו המדיני

יחד עם הבעת הסיפוק על הצבעת הויטו של הנציג האמריקאי במועצת הבטחון שמנע קבלת החלטת גינוי נגד ישראל על הריסות בתי מחבלים בלבנון הובע חשש מפני לחץ אמריקאי מוגבר על ישראל לוויתורים כבר בזירת החוץ.

וילקוקס, עוזרו הבכיר של שר החוץ האמריקאי שהופיע בכינוס הקונסולים הישראלים בוושינגטון תבע מישראל נקיטת יוזמה מדינית כבר בשנה זו, למרות היותה שנת בחירות בישראל ובארה"ב גם יחד.

בהופעתו בפני הקונסולים הישראלים השתמש הנציג האמריקאי בלשון נמרצת ביותר וטען שארה"ב אינה יכולה לעמוד מנגד לנוכח ההידרדרות הנמשכת ושפך הדם בשטחים הנתונים לאפוטרופוסות הישראלית.

הנציג האמריקאי הסביר את הצבעתו נגד הצעת ההחלטה לגינוי ישראל על הפצצות בלבנון בהדגישו כי החלטות מועצת הבטחון הפכו לאחרונה לבלתי מאוזנות. באשר מגנים רק את ישראל ואין להן שום איזכור למעשי טירור הפוגעים בישראל.

לבנון משמשת בסיס פתוח לכל ארגוני הטירור הפועלים בשטחה ללא כל הפרעה מצד השלטונות. וממשלת בירות אינה יכולה לבוא בטענות שישראל נוקטת באמצעים להגנתה — הדגיש הנציג האמריקאי.

חוגים מדיניים מציינים כי נכ"א הלבנון ניסה לנצל את האוירה האנטי ישראלית הקיימת במוסדות האו"ם כדי להעביר הצעה אנטי ישראלית נוספת אולם עמידתו התקיפה של הנציג האמריקאי (המשך בעמוד אחרון)

הגה"ח ר' יצחק שמואל וינשטוק זצ"ל

בהלויה רבת משתתפים הובא אתמול למנוחות הגאון החסיד ר' יצחק שמואל וינשטוק זצ"ל, אשר נפטר בשעת הבוקר בבית החולים בבני־ברק באורח פתאומי, בשנת ה־64 לחייו.

הגרי"ש וינשטוק ז"ל נולד בירושלים בשנת תרפ"ד לאביו הגאון המקובל הרה"צ רבי משה יאיר וינשטוק זצ"ל, שהתפרסם בעולם התורה והחסידות בעשרות ספריו בקבלה ובהלכה. משנות נעוריו התחנך לתורה וירי"ש בישיבותיה של ירושלים והיה ידוע בבקיאותו ובידענותו המופלגת בכל מכמני התורה, הדרוש, החסידות ותולדות גדולי ישראל לדורותיהם.

מגיל צעיר היה מדוכא ביסורים ותלאות רבות ידע בחייו, אבל כל זה לא מנע ממנו להתעמק בלימוד התורה וכל ימיו היה לן באהלי תורה והלכה ולא פסק פומיה מגירסיה. הצניע לכת והסתיר גדלותו בתורה ובקיאותו העצומה בכל ענפי התורה והחכמה, אך למרות זאת היה ידוע בקרב תלמידי החכמים ולומדי התורה כאוצר בלום ובעל זכרון נדיר.

היה נצר למשפחה רבת יחוסין, נכד לאדמו"ר בית ללוב, היהודי הקדוש מפרשיסחא, החוזה מלובלין, הרה"ק רבי נטע מחעלים, הרה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג ואחיו בעל ה"הפלאה". ובעצמו היה דבוק ומקושר לכ"ק האדמו"ר מללוב זצוק"ל ולממשיכי שלשלת הקודש.

במהלך השנים חיבר ופירסם כמה ספרים ובתוכם "תולדות האר"י הק'" "בוני ירושלים". על הראשונים לציון, "תפארת בנים אבותם". שסופה כקונטרס ביוחד תרחב לספרו של אביו "תפארת בית דוד" על שושלת ללוב, וכן השאיר הרבה כת"י, חידושים בהלכה ותולדות צדיקים. כן כתב ופירסם הרבה הקדמות ומבואות לספרים ובשעתו אף כתב מדור יומי קבוע ב"המודיע" על "ימי הילולא של צדיקים וגדולי ישראל" ועוד הרבה מאמרים אחרים.

פטירתו הפתאומית הדהימה את כל יודעיו ומכיריו הרבים אשר ביכו את הסתלקותו של האיש שאצר בתוכו שפע גדול של תורה וחכמה. לפני צאת הלויה מבית הלוויות שמגר בירושלים. בהשתתפות כ"ק האדמו"ר מלעלוב שליט"א. ספדו לו הג"ר זאב דוב סלונים, רב כרכז ירושלים, וכן חותנו הג"ר מנדל כהן, מחשובי רבני ירושלים. מסע הלויה עבר דרך כבר השבת ומשם הגיע להר המנוחות בו נטמן עם שקיעת החמה.

השאיר אחריו את אמו הרבנית הדס דבורה שתחי', בתו, רעיית הרה"ג ר' שמחה אשלג. ראש כולל בבני ברק, ובניו הרב יהושע והרב שמעון, נכדים ונכדות.

יהודה רוט בני ברק — **סערל שרה ויג** בני ברק

מאורשים

בס"ד, אור לר"ח שבט תשמ"ח

אפרים דניאל שימלמן ב"ר יחזקאל, בת"ים — עטרת ישראל י־ם — **חדוה מירון** בת הרב שמחה חיים, ירושלים

מאורשים

בס"ד, אור לר"ח שבט תשמ"ח

פנחס מנחם מרקסון בני ברק — **מינדל הדסה זילברשטיין** בני ברק

מאורשים

בס"ד, אור ליום ד' ר"ח שבט תשמ"ח

מרדכי בורשטין ירושלים סנהדריה המורחבת — **מרים אורלנצ'יק** בני ברק

מאורשים

בס"ד, ר"ח שבט תשמ"ח

ישראל יעקב פנט ירושלים — **פרומט צויבל** קרית ויז'ניץ בני ברק

מאורשים

בס"ד, ר"ח שבט תשמ"ח

מספד תמרורים

על הסתלקותו של אדוננו מורנו ורבנו הגאון הצדיק מנהלה הרוחני של ישיבתנו הק' מרן רבי

משה טיקוצ'ינסקי זצללה"ה

יתקיים בס"ד עם כלות השבעה

היום בערב אור לב' שבט תשמ"ח בשעה 8 בדיוק בהיכל הישיבה הק'

יספידוהו הרבנים הגאונים:

★ רבי **שמואל הלוי ואזנר** שליט"א — אב"ד ור"מ זכרון מאיר

★ רבי **שמחה זיסל ברוידא** שליט"א — ראש ישיבת חברון ירושלים

★ רבי **ברוך רוזנברג** שליט"א — ראש ישיבה בישיבתינו הק'

★ רבי **חיים ברים** שליט"א — ראש כולל "משכן יוסף" ירושלים

★ רבי **נחמן הכהן פלונצ'ק** שליט"א — מראשי ישיבתינו הק' חתן רבינו המשגיח זצ"ל

★ רבי **יצחק זילברשטיין** שליט"א — רב ברמת אלחנן ראש כולל "בית דוד" — חולון

ישיבת סלבודקה - בני ברק

בצער רב וביגון, אנו מודיעים על פטירת ראש משפחתנו

מתתיהו בן יחיאל מעשל **פינס** ז"ל

ההלויה התקיימה אור ליום ד' א' בשבט תשמ"ח

אבלים, משפחות:
פינס, יוסקובי'ץ
דוידוביץ — ארה"ב
ויס ופריד

יושבים שבעה בביתו רח' ר' עקיבא 152 בני ברק

הקמת מצבה

הקמת המצבה על קברו של אבינו וסבנו היקר

הרה"ח מו"ר **משה חיים פרידמן** ז"ל

בן הרה"ח מו"ר **שלמה שבתאי** ז"ל

מקלויזנבורג — חיפה — בני ברק

תתקיים אי"ה מחר ביום חמישי ב' בשבט תשמ"ח כבלות השבעה בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בגבעת שאול הלקת ספינקא אוטובוס יצא בשעה 2.40 בדיוק מרחבת בית הכנסת קהל חסידים, שכון ג' בבני ברק ויעבור ליד בית הכנסת בקור ברוך־טעפרס ויזניץ רח' חזון איש 32

המשפחה

לרגל יום השנה (יאצ"ט)

לפטירתה של האשה החשובה והצדקנית

מרת **אסתר פרומן** ע"ה

אשת יבלחט"א הרה"ח

ר' **לייבל פרומן** הי"ו

שחל השנה ביום שי"ק פ' בא, ד' בשבט

נתייחד עם זכרה ונעלה על קברה בבית העלמין בקרית שאול ביום ראשון ה' בשבט תשמ"ח בשעה 4 אחה"צ

נפגשים ליד שער בית העלמין בשעה 3.45

המשפחה

אבד חסיד מן הארץ

אוי לנו כי הושברנו בהלקח מאתנו יקירנו, הרב הגאון החסיד, משפירי דירושלים, למד תורה לשמה כל ימיו והרביץ לעדרים, מדוכא ביסורים

הרב **יצחק שמואל וינשטוק** זצ"ל

בנו של הגאון הצדיק המקובל

רבי **משה יאיר וינשטוק** זצוק"ל

ההלויה התקיימה אתמול

המשפחה המתאבלת
אמו אחיו
בניו בתו
חתנו כלותיו ונכדיו

יושבים שבעה בבית אחיו
הרב שלמה וינשטוק, רח' ישעיהו 12

כוס תנחומין

לידידנו וחברינו הנעלה

הר"ר **חיים וינשטוק** הי"ו

מבכירי עובדי התנועה העולמית

לפטירת אחיו

הרה"ג רבי **יצחק שמואל וינשטוק** זצ"ל

המקום ינחם את כל המשפחה המכובדת בתוך שאר אבלי ציון וירושלים. ולא יוסיפו לדאבה עוד

הסתדרות אגודת ישראל העולמית
הועד הפועל

מוסדות סקווירא בארה"ק

רח' מהרש"ל 1 בני ברק

קבלנו מספר מקומות מצומצם בתוכניתנו

COLLEGE PROGRAM

לאלו שעוד מעונינים נא להתקשר בדחיפות
03-797805 1 — 9 לפנה"צ

ההנהלה

הערב בלבד!!! בין השעות 7.30 — 10.30

הערב בלבד!!! המכירה הגדולה בפתח־תקוה

לנשים ונערות — שמלות חליפות ממיטב היצרנים

★ מחירים מפתיעים ★ אפשרות בתשלומים ★ הדגמים מיוחדים

★ כולן באות ★ קונות ונהנות ★ בהחלטות מיוחדות

מכירת סוף העונה

אופנת ריקי

רחוב אחד העם 3 דירה 7 פ"ת

מכירה רגילה בימי א'־ד' בשעות 8.30 — 10.30 בערב

היום מכירה היום

בהזדמנות חבל להחמיץ!!
מבחר בדים אקסקלוסיביים

תוצרת חוץ

בשלל צבעים במבחר עשיר אלגנטים וספורט־אלגנט, מכותנה טאפט, משי־סינטטי וקרפ־דשינס

היום בין השעות 5 עד 9 אחה"צ רח' אבינדב 8 י־ם, קומת קרקע

נגרית "עצי יער"

המומחים למטבחים וחדרי שינה, מטות נוער יפות וחזקות במיוחד

וכן נגרות בנין, בני ברק רחוב בן יעקב 27 03-771556 ע"י אולם קונטינטל קו 1 עד המקום

לבית ספר בית יעקב בגוש דן

דרושה
מורה לכתה א'
בשעות הבוקר

טלפון 724109
אחה"צ 5708749
787550

בית הכנסת שיכון הרבנים

ירושלים

ברכת מזל טוב

הננו מתכבדים להביע ברכתנו למורינו ורבינו הגאון הצדיק, שלשלת היוחסין

רבי **משה אדלר** שליט"א

ולמשפחתו הרוממה נ"י לנישואי הנכדה תחי'

בת חתנו הרב **רי"מ היילפרין** נ"י

עב"ג הרב **מנחם מנדל אייזנבך** נ"י

שתתקיים **היום** בכפר חב"ד

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין לתפארת אבוה"ק

כולל חבת ירושלים

צדקת רבי מאיר בעל הנס - לעדת גאליציע

ברוקלין — ניו־יורק

ברכת מזל טוב לבבית

שלוחה בזה בשם אלפי בני כוללנו לידידינו הנכבדים, והחשובים, טובי הלב, רודפי צדקה וחסד

הרה"ח מוה"ר **אהרן קסלר** שליט"א

ובנו הרה"ח **משה קסלר** שליט"א

מנהל מתיבתא בני־ציון דבאבוב־ברוקלין

וכל המשפחה הרוממה

לרגל נישואי הבן — הנכד בשעטומ"צ

יהא רעווא מן שמיא שהזיווג יעלה יפה ויזכו להקים דור ישרים יבורך לתפארת אבות ויזכו ההורים לרוות מכל יוצ"ח מלוא חפניים נחת דקדושה

כעתירת
ההנהלה

גם אני מצטרף למברכים — אשר וייס-ברוקלין

בית מדרש וכולל אברכים "שערי יצחק"

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר מראחוב שליט"א

קול רנה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי קודש ושמחה אנו משגרים את ברכותינו הלבבית למעכ"ד

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל שמחת נישואי בתו הכלה המושלמת תחי' עב"ג

הבה"ח מו"מ בתוי"ש עדיו לגאון ולתפארת ה"ה הרב **יצחק אייזיק** שליט"א

בן הרהג"צ המפורסם שהי"ח מוהר"ר **משה נחמן כהנא** שליט"א

בן כ"ק אדמו"ר מספינקא מירושלים זצוקלל"ה

שתתקיים אי"ה **היום באולמי "נאות ירושלים"**

רח' החשמונאים 3 פנת ז'בוטינסקי בני ברק

הקבלת פנים בשעה 6.00 החופה בשעה 7.00

ויהי רצון שמהשמחה זו יושפע שמחות לכלל ולפרט ויזכה לראות מהם רב נחת דקדושה וכט"ס

מוסדות חסידי באבוב • ירושלים

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רחוב חגי 7, ירושלים

ברכת מזל טוב לבבית

שלוחה בזה מהררי ציון וירושלים לידידנו הדגול האי גברא יקירא

הרה"ח המפורסם ר' **משה קסלר** שליט"א

מנהל ישיבת באבוב בארה"ב

לרגל נישואי בנו היקר המופלג בתוי"ש עדיו לגאון

היום עב"ג שתחי' מגזע קדושים

בת הרב הגאון ר' **מרדכי שיינברגר** שליט"א

ראש ישיבת קרעטשניף — רחובות

וחתן האדמו"ר מסטרעטין זצ"ל

ונקדם בברכת ברוכים הבאים את מעי"כ ידידינו המשפחה הנכבדה שהגיעו ליטול חלק בשמחה זו, ובראשם סב החתן

הרה"ח המפואר מוהר"ר **אהרן קסלר** שליט"א

בורא עולם בקנין ישלים זה הבנין לבנין עדי עד ויזכו לראות מהם ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה לתפארת המשפחות הנכבדות, עד עולם

הנהלת המוסדות

"בית עולות"

מוסד ופנימיה לבנות עולות ויתומות, בית ספר תיכון חרדי לבנות

סנהדריה המורחבת ירושלים

ברכות מאליפות

ברגשי שמחה וגיל מגישים אנו את מיטב ברכותנו, ברכת מז"ט חמה ולבבית למנהל מוסדותנו הדגול והנערץ, פטרונו הנאמן, הפועל בלוי"נ להצלת בנות ישראל לתורה ויראת שמים טהורה, איש האשכלות

י"ב חכמות, נצר מגזע קודש

הרה"צ רבי **שמעון נתן נטע בידרמן** שליט"א

לאירוסי בנו המצויין בתורה ויראת שמים, עדיו לגאון

הרב **חיים** הי"ו

מבחירי ישיבה משבען

עב"ג הכלה המהוללה כלילת המעלות

ב"ק מרת **שרה** תחי'

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין יזכו לבנות בית נאמן בישראל לתפארת בית אבוה"ק וירוו מהם ומכל יוצ"ח הרבה נחת ותענוג דקדושה, שובע שמחות כל הימים

ההנהלה | הצוות | החניכות

שי"ך ניסל

ירושלים 13
פינת רבי עקיבא
ב"ב טל. 702913

אצלנו תקבלו את מקסימום השחת ומינימום המחיר

עד 120 מקומות

מזל טוב

ברכת מזל טוב מעומקא דליבא

לידידנו היקר והנכבד איש חי ורב פעלים שלוחא דרבנן בכישוריו המבורכים והמופלאים עושה לקיומם של מבצרי התורה והחסידות

הרה"ח ר' **משה קעסלער** שליט"א

מנכ"ל ומנהל רוחני של מוסדות בובוב בניו יורק

ומשפחתו הכבודה

לנישואי הבן המופלג בתורה וביראת שמים בחן הכשרון ממצויני ישיבת באבוב

הרב **אברהם חיים** שיחי'

עב"ג שתחי'

יהי רצון שיזכו לבנות בית נאמן לתורה וחסידות לתפארת המשפחה. ויזכו ההורים לרוות מלא חפנים נחת מתוך הרחבת הדעת מכל יוצ"ח

כעתירת
חד גרינצוייג, משה שמידמן
אברהם פרידלנדר, ואלימלך ניימן ניו־יורק

מרכז — 361405

בעתירה לבג"צ של החזית הדתית בפתח־תקוה:

דרישה להורות לראש העיריה לתבוע לדין את מפעילי "היכל"

העיריה מסתמכת רטרואקטיבית על פסיקת שופטת עירונית מירושלים ★ בג"צ קבע בשעתו אחרת — והעיריה מתעלמת

בג"צ ידון, בהרכב של 3 שופטים, בעתירתם של חברי סיעת החזית הדתית בעיריית פתח תקוה נגד ראש העיריה דב תבורי. הסיעה עתרה לבג"צ כדי שתבורי יחוייב להעמיד לדין את מפעילי קולנוע "היכל" בעיר בליל־ות שבת.

באמצעות פרקליטיהם עו"ד צבי טרלו ועו"ד שמואל לינצר טוענים העותרים כי בסרובו להעמיד לדין את מפעילי הקולנוע כפר ראש העיריה דב תבורי התח־ייבות שנתן לבג"צ לפני כשנתיים בה התחייב הוא והעיריה להעמיד את האחראים להפעלת הקולנוע — לדין. לטענתם, זהו חוסר תום לב כאשר ראש העיר והעיריות "עושים את שלטון החוק פלסתר ופוגעים באינטרס הציבורי".

עיריית פתח תקוה החליטה שהיא מסתמכת רטרואקטיבית על ההחלטה שלא לפעול נגד בעלי הקולנוע על פסיקת בית המשפט המקומי בירושלים שבו קבעה השופטת אילה פרוקציה כי חוקי עזר האוסרים הקרנת סרטי קולנוע בלילות שבת אינם חוקיים.

לטענת העותרים פסק הדין של השופטת פרוקציה עומד בסתירה לקביעות קודמות שקבע בג"צ שדן בתקפות חוקי העזר העוסקים בסגירת עסקים בשבת. לדברי העותרים, צריך ראש העיר תבורי להסתמך על פסיקת בית המשפט המקומי בפתח תקוה שקבע שיש לפעול נגד בעלי הקולנוע ולא יתכן שהוא יסתמך על פסיקת בית משפט, או על החלטת בית משפט מקומי בירושלים.

השופט גבריאל בך העביר את העתירה להרכב של 3 שופטים אך טרם נקבע מועד לדיון.

היום - תצביע ועדת הכנסת אם לאפשר העברת חוק החזיר מוועדת הכלכלה לועדת הפנים

ועדת הכנסת עומדת להצביע היום לפנה"צ על הצעתם של חברים דתיים להעביר את חוק החזיר מוועדת הכלכלה אל ועדת הפנים. אתמול התקיים דיון בנושא זה, שבו באו לידי ביטוי דרישות של החכי"ם הדתיים להוציא את הנושא מוועדת הכלכלה בראשות איש המערך ח"כ אליהו שפייזר מול דרישת המערך להשאיר את הנושא בועדה זו.

הסתבר, כי בעבר לפני שנים היה כבר תקדים להוצאת חוק מועדה החוקה אל ועדת השירותים. על פי תקדים זה רוצים לפעול גם החכי"ם הדתיים, אולם נציגי השמאל טענו, כי העיכוב אינו נובע מעבודה היו"ר שפייזר אלא עקב השהיית משרד האוצר התובעתו לסך של 400 מיליון שקל פיצויים למגדלי החזיר בישראל בסקרה ויחולט על אישור החוק...

אתמול גם הודיע ח"כ מנחם הכהן בישיבת סיעת המערך, כי הוא אינו שלם עם עבדת סיעתו שיש לאפשר את המשך הדיון בועדת הכלכלה, בראשות שפייזר. אלא גם הוא תובע להעביר את החוק לועדת הפנים של הכנסת.

הריבית הריאלית השנתית בדצמבר היתה 34.92%

הלקוח העסקי הממוצע בי־שראל שילם בדצמבר 78, ריבית ריאלית שנתית של 34.92%. זאת בלסמך העובדה שבדצמבר 78 היתה הריבית האפקטיבית בב־שיבות יתר 3.86%, שהיא ריבית ריאלית חודשית של 2.53 ברמת אינפלציה חודשית של 1.3% כך עולה מסקר שערכו מומחי הכ־כלכלה הפיננסית.

עוד עולה מהסקר (המבוסס בחלקו על נתוני בנק ישראל), כי בהקביל בהלוואות מט"ח בדולר ארה"ב לזמן קצר, היתה הריבית בחודש זה, במונחי דולרים 2.07%, שהיא ריבית אפקטיבית במונחי שקלים: 0.87%, המשמ־עות היא שהריבית הריאלית בהל־וואות הדולריות היתה החודש 0.43%-, משמע ריבית שנתית שלילית ברמה של 5.01%-.

מומחי הכלכלה הפיננסית, בדקו ומצאו, כי עלות האשראי החופשי הנצברת במשיכות יתר בשנת 1987, ינואר עד דצמבר, הסתכמה ב־60.94 אפקטיבי שנתי ובריבית ריאלית של 38.82.

תחזית מחלקת המחקר של המ־כללה הפיננסית מראה, כי בינואר 88 תעלה הריבית האפקטיבית הממוצעת במשיכות יתר 3.72% לחודש וכ־2.39% ריאלית לחודש, בהנחת אינפלציה של 1.3% לחו־דש זה.

מחר בבני־ברק - מבחן המשנה הארצי לנוער

בסיומו יוכתר "חתן המשנה הארצי"

תכונה רבה קיימת ובפרט בקרב בני הנוער, לקראת ההת־מודדות בין 14 הנערים המצטיי־נים מכל הארץ, על תואר "חתן המשנה הארצי", שלב הגמר של המבחן הארצי המרכזי ייערך מחר אחה"צ באולם "גשל" בבני־ברק.

המבחן הארצי יהיה מורכב בשלושה שלבים, ובשמונה סיבובי מבחנים, על יידע הבנה, בקיאות וציטוט בעל־פה, על חומר קרוב לחצי ש"ס משניות. צוות הבוחנים יכלול ראשי ישיבות וראשי כולי־לים. הצובר מקסימום של נקודות יזכה בתואר "חתן המשנה הארצי" וגם יזכה בפרס 1000 ש"ח שיוענק לו במעמד המיוחד. שני סגניו יזכו בש"ס תלמוד בבלי מפואר 20 כרכים, כל המשתתפים יזכו בפרסים יקרי ערך ובתעודות הערכה.

בערב זה גם יוענק עיטור הכ־בוד "דגל המשנה" לשנת תשמ"ח, לתלמוד תורה "תשב"ר הרב" — רכסים. על "הצטיינות ארצית" השנה בהוראת המשנה ובהישגי תלמידיו.

אורח הכבוד יהיה הגאון רבי שמואל ואזנר — גאב"ד זכרון מאיר וראש ישיבת חכמי לובלין.

השנה מלאו 15 שנה ליסוד מפעל המבחנים הארציים לנוער במשנה, כך מסר הרב שלמה שטנצל — יו"ר הוועדה, לנוכח ההצלחה והשתתפות אלפי בני נוער במבח־נים ובמבצעים השונים, מתכונן המפעל להעמיק ולהרחיב את פעולותיו.

הפסקות חשמל ברחבי הארץ בגלל פיצוץ צנור קיטור

התפוצצות צינור קיטור המתניע את הטורבינה של אחת היחידות לייצור חשמל בתחנת הכח בחדרה גרמה לשיתוקה של היחידה ולצמצום של 25 אחוז בייצור החשמל. לפיכך נגרמו אמש הפסקות חשמל לסירוגין ברחבי הארץ בשעות שיא צריכת החשמל בין חמש לשמונה וחצי בערב.

קצין העתונות של חברת החשמל רפי בן סירא, מסר כי יחידה זו, שהוצאה לתיקונים מצטרפת ליחידה נוספת שהוצאה לפני כשבוע מכלל שימוש ונמצאת בימים אלה בשיפוצים. שיתוקן של שתי היחידות מתוך ארבע הקיימות בימים קרים אלה של צריכת חשמל מרובה במיוחד, מקשה מאד על תחנת הכח בחדרה.

בן סירא מסר, כי אם לא יסתיימו התיקונים עד מחר, תאלץ החברה לבצע הפסקות חשמל נוספות בשעות השיא בין חמש אחר הצהריים לשמונה בערב. (עתי"ם)

הכבאים ממשיכים בעיצומים

הכבאים ממשיכים גם היום בכל תחנות הכיבוי בארץ, לנקוט בעיצומים, במסגרתם ביצעו רק פעולות כיבוי והצלה הכרוכות בפיקוח נפש. תחנות המיגונה בצריפ הגוללה וב־13 יישובים נוספים היו סגורות והיום שובתים הכבאים לסגור 12 תחנות מיגונה נוספות.

דובר המרכז לשלטון מקומי הודיע, כי מרכז השלטון המקומי רואה בחומרה רבה את עיצומי הכבאים ואת השבתת התחנות הראשיות, וכל זמן שיימשכו העי־צומים לא יהיה מרכז השלטון המקומי שותף למו"מ עם הכב־אים.

במרכז השלטון המקומי הביעו תדהמה על החרפת העיצומים כיון שרוב הסעיפים שנכללו במו"מ אושרו על ידי המרכז, ואילו סעי־פים חורגים מהסכם המסגרת הוחלט שלא ייענו.

צוות המו"מ של המרכז ושל ההסתדרות יחליט מחר אם לפנות לבית הדין האזורי לעבודה כדי להוציא צו להפסקת העיצומים. (עש"ת)

ועדת הכספים אשרה המשך הניכוי ממס לעובדי משמרות

— מאת סופרנו הכלכלי —

ועדת הכספים אישרה אתמול הארכת תקנות מס הכנסה (שי־עור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות) לשנה נוספת. התק־נות מעניקות לעובד משמרת שניה ושלישית זיכוי בשיעור של 15% מהכנסתו ובלבד שסכום הזיכוי לא יעלה על 2220 ש"ח בשנת המס 1988, לפי ערכי ינו־אר 1988.

כך אישרה הועדה הארכת צו מס הכנסה (הטבות לחיילים משוחררים) לשנה נוספת. חוק מס הכנסה (הטבות לחיילים משוחררים) מעניק הטבות לחייל, לאיש משמר הגבול ולמי ששירת בשי־רות לאומי, שהתחילו לעבוד בע־בודה מזכה, תוך חצי שנה מיום שחרורם מהצבא, המשטרה וכו'.

("עבודה מזכה" לענין זה היא עבודה במפעל תעשייתי, במשק חקלאי, בבנייה או בהכנה או השלמה של בנייה, או בבית מלון).

שר האוצר, הודיע לועדה, שועדת ששינסקי אמורה לדון, בין השאר, בכל נושא הטבות המס. התיקונים האלה המאריכים את תוקף ההטבות לגבי שנת המס 1988, מיועדים לשמור על המצב הקיים בתחום הטבות המס עד שיוגשו המלצות ויגובשו קריטר־יונים בנושא. אם יוחלט על ביצוע רפורמה בנושא זה כבר בשנת המס 1988, יתוקנו הצווים בהת־אם.

הועדה אשרה העברה של 20 מיליון ש"ח מהרזרבה הכללית למתן מענקים לתעשיה, זאת כחלק ממסגרת קרן הסיוע מיוחד ליצואנים, על רקע הקשיים כולם ניצב הייצוא התעשייתי.

סכומי המענקים יתנו כהלוואה עומדת אשר פרעונה ידרש אם המפעל לא יעמוד בהתחייבויות שיקח על עצמו בחלק מתכנית הסיוע.

הקרן תדאג לטפול פרטני במ־פעלי תעשיה שנקלעו לקשיים, בהתאם למצב המפעל ולהיקף בעיותיו.

ועדת הכספים המשיכה בדיו־ניה בתיקון לפקודת מס הכנסה שמטרתו להפריד את השומות של בני הזוג.

ועדת הבקורת דנה בנושא "היחודיים"

הוועדה לענייני ביקורת המ־דינה, בראשות פרופ' דוד ליבאי, קיימה דיון נוסף בנושא חלוקת הכספים הייחודיים ע"י המשרד לענייני דתות. הצבעה שנערכה אתמול על הצעה לזמן לוועדה את ראש הממשלה וממלא מקומו בענין זה, נדחתה ליהוב.

מנכ"ל משרד הדתות, מר זבר־לון אורלב, סקר בפני הוועדה את הצעדים שנקט משרדו בעקבות הביקורת החמורה בדו"ח מבקר המדינה, בנושא חלוקת הכספים הייחודיים. מר אורלב דיווח כי בעקבות הדו"ח הוקמה ועדה מקצועית בראשותו, הכוללת גם את חשב המשרד והיועץ המשפטי שלו. ועדה זו מחליטה על מתן תמיכות למוסדות ולארגונים ע"פ קריטריונים ושיקול דעת ענייני ואינה מבצעת אוטומאטית את הסיכומים של ההסכם הקואליצ־יוני. לדבריו, לא קרא את ההסכם הקואליציוני והוועדה שבראשותו מבססת את החלטותיה בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממש־לה.

היועץ המשפטי לממשלה נכח בישיבת הוועדה. הוא יגיב בנושא בישיבה הבאה, לאחר שישמע את הנוגעים בדבר.

שנת מאסר ליהודי שרכש חומר חבלה

נאשם ברכישת חומרי חבלה לצורך פיגוע בקרב ערבים, בעק־בות רצח תלמיד הישיבה אליהו אמדי ז"ל, נידון אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה לשנת מאסר בפועל ולשנתיים על־תנאי. הנאשם, הורשע ע"י שופט בית המשפט המחוזי בחיפה חנוך שילוני, עפ"י הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום מתוקן. זאת, בעקבות עיסקת טיעון שנ־ערכה בין התביעה לבין הסניגור שלו.

תרגול עם 4 רגליים

תרנגול עם 4 רגליים התגלה בביתו של תושב חצור הגלילית עייב כליפה.

כתב עתי"ם, שלמה חדד מסר, כי את התרנגול רכש כליפה מקיבוץ כפר הנשיא, שם לא הרגישו בתחרות שבעוף זה מאחר והיה מחוזק עם עוד אלפי תרנגולים. הוא סיפר כי כל שבוע הוא נוהג לקנות כמה עופות מהקיבוץ ומקבל אותם בקופסאות סגורות וכשביקש להביא אותם לשחיטה אמר לו השוחט הרב מרדכי דפי שהתרנגול אינו כשר לאכילה מאחר ויש לו שתי רגליים נוספות. שצמחו לו דרך הזנב.

ציבור סקרנים גדול מחצור כבר מגיע לראות את התרנגול עם 4 רגליים.

תנורי בישול ואפיה חייבים בחלפים ובשירות לצרכן

צו מיוחד שנחתם ע"י שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, יחייב בעלי עסק, יצרן או יבואן להחזיק חלקי חילוף לתנורי בי־שול ואפיה ביתיים לשימוש בגז, בחשמל או בשולבים, ולספק לבעלי המוצרים הללו שירות.

בכך הורחבה רשימת המוצרים כמו: מקררים, מכונות כביסה וכו', אשר לגביהם יש חובה של יצרן, או יבואן לקיים מלאי של חלקי חילוף בארץ.

3 מתושבי בית שמש נפגעו במהלך הפגנה סוערת מול משרד השיכון

שלושה מתושבי בית שמש נפגעו ואושפזו בבית־החולים במהלך הפגנה פרועה של כמה עשרות מתושבי שכונת רמות לחי מבית שמש שניסו לפרוץ ללישכת שר הבינוי והשיכון דוד לוי, שברו את דלתות הכניסה לקומה בה נימצא משרדו של השר והודפו ע"י השוטרים שהיו במקום.

כמאה ושישים משפחות תושבי שכונת רמות לחי שנאלצו לעזוב את בתיהם לאחר שבמקום ניתגלו סדקים, והיתה סכנה של התמוט־טות הבנינים לפני מספר חודשים. שוכנו מאז עזיבת בתיהם במספר בתי מלון בירושלים ובבית הארחה בקיבוץ קרית ענבים.

לפני כשבועיים הגיעו אנשי ועד השכונה להסדר עם משרד השיכון על פיו יקבלו פיצויים עבור עזיבת הבתים. אתמול נאלצו המשפחות לעזוב את בתי המלון על פי צו ולממש את הפיצויים והתבאים שקיבלו מכשרד השיכון. עשרות המשפחות החליטו "ילע־לות" למשרד שר השיכון בתביעה להגדיל את הפיצויים שהם מקב־לים ממשרד השיכון ואשר לדב־ריהם אינו מאפשר להם למצוא דיור הולם בבית שמש מאחר ואין בעירה דירות פנויות.

קבוצה של כמה עשרות מה־תושבים שניסתה לעלות לקומה השלישית בו שוכנת לשכתו של השר דוד לוי ניפצה דלתות זכוכית והשוטרים עצרו בכח את המת־פרעים. במהלך ההתפרעויות היו מעורבים נשים וילדים שנחלצו לעזרת הגברים במאבק עם השוטרים. מספר נשים התעלפו במהלך המהומה ושלושה נילקחו לקבלת טיפול רפואי בבית החולים הדסה בהר הצופים.

לאחר שנירגעו הרוחות קיבל מנכ"ל משרד השיכון, עמוס אונגר קבוצה של נציגי הדיירים לשיחה. אונגר הבטיח להם שפינויים מבתי המלון ידחה בשבוע אחד ועד אז יורו משרד השיכון את המאמצים למצוא למשפחות דירות פנויות להשכרה. עוד הבטיח מנכ"ל משרד השיכון לתושבים שהמשרד יגדיל את תשלום דמי השכירות עבור הדירות שישכרו עד מציאת פתרון קבוע לבעיה. משרד השיכון יתן לכל משפחה בין 350־500 דולרים בחודש למימון שכר הדי־רה. ההשתתפות בשכר הדירה תינתן לתושבים שנה מראש כדי שיוכלו לחתום על חוזה שכירות.

שלושה מהמפגינים עוכבו לחקירה בידי המשטרה בחשד שהסיתו להתפרעות.

משרד הבריאות:

אין לאכול שימורי דג "זהבון" תוצרת "הופמן ואן"

משרד הבריאות אסר אכילת דג זהבון משומן בשמן (תחליף לקס) ארוז בקופסאות פח של 100 גרם מתוצרת חברת "הופמן ואן" מגרמניה מאחר שאינן ראויים למאכל.

מנהל שירות המזון במשרד הבריאות מסר, כי מדובר במשלוח של כ־18 אלף קופסאות שימורים כאלה, אשר נפסלו. הוא מסר עוד, כי צוותים משותפים של משרד הבריאות ונציגי היבואן — חברת סמפל, עסקו במשך כל הבוקר, באיסוף הפחיות הללו מרשתות השיווק ומהחנויות.

שני תושבי חיפה חשו ברע לאחר שאכלו מדג הזהבון המעושן.

לאחר שקיבלו טיפול רפואי חזרו לבתיהם.

משרד הבריאות מודיע, כי בכל מקרה בו אנשים שאכלו משימורי דג זה חשים ברע — כאבי בטן, שלשולים, חום גבוה, או חולשה כללית לפנות מייד לרופא המטפל או למוקד העזרה הרפואית הקרוב לביתם (עש"ת).

תביעה חריגה על החלפת מצבה בבית עלמין בירושלים

תושב תל אביב טוען, בתביעה שהגיש לבית המשפט המחוזי בירושלים, כי הועד הכללי לק־הילת התימנים האחראי על חלקת התימנים בבית העלמין בעיר, הרס מצבה שאותה הקים ובמקומה הוקמה מצבה אחרת לכבודה של אשה זרה. טרם הוגש כתב הגנה.

התובע טוען שמנהג בני העדה התימנית היא לרכוש לעצמם חלקת קבר ולהקים מצבה בעודם בחיים. התובע י.ח. טוען שרכש לפני 12 שנה 3 חלקות בחלקת התימנים שבבית העלמין בהר הזיתים, כדי שכאשר יגיע יומו יקבר בהם הוא, אחותו, וכת אחותו. על שלושת הקברים הוקמו מצבות כבר לפני 10 שנים. לפני כמה חודשים נודע לי.ח. שהמצבה שהקים לעצמו נהרסה ובמקומה הוקמה מצבה אחרת עליה כתוב שמה של אשה זרה. "הרס אחוזת הקבר גורם לי לאחותי ולבני המשפחה זעזוע עמוק ועד היום מצויים אנו בהרגשה כבודה של השפלה". אומר י.ח. בתביעה שהגיש באמצעות עו"ד חיים קאהן. עוד נאמר בתביעה כי יו"ר ועד קהילת התימנים מתעלם מאז גילוי המצבה ההרוסה מהבעיה. אנשי ועד קהילת התימנים טענו בדיון מקדמי שהתקיים בבית המשפט המחוזי כי י.ח. הקים את המצבה במקום שלא היה שייך לו. י.ח. טוען שטענה זו אינה נכונה.

י.ח. תובע שועד הקהילה יבנה מחדש את המצבה שנהרסה וש־בית המשפט יכריז כי 3 אחוזות הקבר שרכש שייכות לו ולבני משפחתו. עוד הוא דורש שלא יקבר במקום אף אחד אחר חוץ ממנו ומבני משפחתו. ועד קהילת התימנים טרם הגיש כתב הגנה.

נהג משא־כבד נפצע בהתפרעות בכפר אידנא

נהג מוביל טרקטורים נפצע אתמול אחה"צ בעת התפרעות תושבים בכפר עידנא השוכן 10 ק"מ מערבית לחברון.

3 מובילי טרקטורים ריקים נסעו ביום ב' אחה"צ לכיוון בית שמש. עם הגיעם לכפר עידנא השוכן על הדרך היורדת מהרי חברון לאזור בית שמש, נתקלו שלושת המובילים במחסום אב־נים. כתוצאה מיידוי האבנים נפצע קל אחד מנהגי המשאיות. שני הנהגים האחרים הצליחו להימלט מהמקום לפני שנפגעו.

לשעות אחה"צ הגיע אחד מנהגי המשאיות אל משטרת בית שמש, על מנת לדווח את אשר אירע להם. הנהג סיפר כי עם הגיעו לכפר עידנא נחסמה דרכו באבנים. הוא ירד ממשאיתו וניסה לשכנע את הילדים שליד המחסום כי הוא ערבי ושיפנו את דרכו. הנערים לא האמינו לו וסביבו החלו להתקהל עשרות מתושבי המקום תוך שביידיים אבנים ושולפים סכינים לעברו. הנהג שב למשאית ופתח בתאוצה ונמ־לט מהמקום. (עתי"ם).

נהרג בתאונת דרכים בתל אביב

תושב ת"א, נהרג לאחר שקטנוע פגע בו כשחצה את הכביש ברחוב ריינס 32 בתל אביב. (עתי"ם)

כרוזי אש"ף על שביתת מסחר ותחבורה בירושלים

כרוזים הקוראים לשביתת מסחר והפסקת תחבורה חולקו אמש במזרח ירושלים וביו"ש.

בכרוזים החתומים ע"י אש"ף, ובידי "ההנהגה הלאומית המיוחדת", שהוא גוף בלתי מזוהה. נקראים הסוחרים להמשיך את שביתת המסחר לשלושה ימים נוספים עד ליום שישי הקרוב. כמו כן ניקראים כל בעלי חברות האוטובוסים להשבית את האוטובוסים בשלושת הימים הקרובים. הכרוזים קוראים להמשיך את המאבק המתנהל 40 יום בשטחים הכבושים, כלשון הכרוז.

כתב עתי"ם מציין כי הפצת הכרוזים באה לאחר יומיים של שקט יחסי ביו"ש ופתיחות בתי עסק רבים (עתי"ם).

11 נהרגו בהתרסק מטוס סובייטי

מוסקווה — 11 איש נהרגו ביום שני כאשר מטוס סובייטי של חברת התעופה אירופלוט התרסק תוך כדי נחיתה בקראס־נובודסק, בטורקמניה הסובייטית, מסר הצעון "אזבבמידה".

עתון הערב הוסיף כי 12 אחרים נפצעו. אחדים מהם קשה.

מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי:

נבדקת צמצום תשלומי מיקדמות העצמאים לביטוח הלאומי

מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, מר מרדכי ציפורי מסר כי בעקבות ירידת האינפלציה בשנתיים האחרונות, נבדקת עתה הצעה לפיה יצומצם מספר תשלומי מיקדמות העצמאים לביטוח הלאומי מארבעה תשלומים לשני תשלומים בשנה. לפי ההצעה ידכון התשלומים ייעשה על פי שיעור עליית השכר הממוצע במשק במשך מחצית השנה שקדמה לתשלום. פנקסי המי־קדמות יישלחו לעצמאים פעמיים בשנה במקום ארבעה פעמים. הדבר יקל על העצמאים וייטיב את מערכת הגבייה.

בענין אחר גילה צפורי, שבי־מים הקרובים צפויה להתקבל תשובה מהיועץ המשפטי למ־משלה על פנייתו אליו לאישור חוקיותו של מבצע חד־פעמי לביטוח קנסות אשר אותם חייבים מבוטחים בגין פיגור תשלומי המיקדמות.

פנייתו של המנכ"ל צפורי ליו־עץ המשפטי באה בעקבות החנג־דותו של מבקר המדינה למבצע כזה בנימוק שכוונותיו פוליטיות.

לדיעת המנכ"ל מהווה הצ־טברות הקנסות — בנוסף לריבית המוטלת עליהם — נטל כבד מנשוא הגובל ברצח כלכלי והיא עלולה לגרום להתמוטטותם של עסקים. לדבריו בנושא זה עמד לנגד עיניו גם מבצעים דומים שנערכו בעבר על־ידי שלטונות מס ההכנסה ורשות השידור.

חלקיותו של מבצע ביטול קנ־סות, אמר צפורי, אושרה ע"י היועץ המשפטי של המוסד לבי־טוח לאומי.

אגף התנועה בעירית ת"א:

שיפורי בטיחות להולכי רגל בכבישים רחבים דו־סיטריים

במהלך החודשים הקרובים יערוך אגף התנועה בעירית תל־אביב מיבצע לשיפור בטיחותם של הולכי הרגל בכבישים רחבים הדו־סיטריים. בכבישים אלה נוס־עים נהגים במהירות העולה על המהירות החוקית ומסכנים את הולכי הרגל שחוצים אותם.

מנהל אגף התנועה, שלמה פלדמן, מסר כי השיפורים יחלו בבניית איי תנועה במרכז הכביש (באיזור מעברי חצייה) והצבת תמרורים מוארים ופנסים מהבה־בים. אמצעים אלה יאפשרו לנהגים להבחין מרחוק בהולכי הרגל ביום ובלילה ויאפשרו חצייה בטוחה ונוחה ע"י הולכי הרגל.

מיבצע שיפור הבטיחות מתוכנן ברחובות — בני־דן, רי־דינג, מתרוזת (יפו ד') הכמי ישראל (שכונת שפירא), עמק ברכה, לרנסקי, אודי (קרית שלום), יהודה הנשיא ורחובות נוספים.

מנהל אגף התנועה מסר כי ב־1987 פחת מספרם של הולכי הרגל שנפגעו בתאונות בתל־אביב ב־8.6 אחוזים. סך הכל נפצעו ב־1987 886 הולכי רגל לעומת 969 ב־1986 (83 נפגעים פחות). למרות זאת נרשמו בשבוע האחרון מספר תאונות חמורות בעיר. (עש"ת)

דמשק — אחד מראשי מפל־גת הבאת השלטת בסוריה קרא למצרים לקרוע חוזה השלום שלה עם ישראל.

"הסיכסוך שלנו עם האוייב (ישראל) אינו מריבה על שטחים. זהו סיכסוך על הישרדות, אשר בו אי אפשר לקבל חצאי פתרונות", אמר מזכיר מפלגת הבאת סולימן קדאח.

● ירושלים — לאור תלונות שהתקבלו באגף הרישוי מתלמידי נהיגה על הפקעת מחירי שיעורי נהיגה, נבדק הנושא ע"י חוליות פיקוח של אגף הרישוי והועלו מימצאים, מהם מתעוררים חשדות כבדים על הפקעת מחירים בשי־עורי נהיגה, כנגד מורי נהיגה אשר גבו 32 ש"ח במקום 23 ש"ח עפ"י חוק. (עש"ת למ"מ)

שכרם של ראש הממשלה, השרים הסגנים והשופטים הופחת ב־5.5%

מאת סופרנו הכלכלי

בעקבות ירידת שכר הממוצע במשק למשרת שכיר, על פי חוק הביטוח הלאומי ב־5.5%, שנ־רשמה בינואר 1988, לעומת אוקטובר 1987, פרסם יו"ר ועד־ת הכספים את המשכורות החדשות של נשיא המדינה, ראש הממשלה, השופטים והשרים בשקן מוקטנות ב־5.5%.

על פי השכר החדש, יקבל נשיא המדינה סך של 2,635 ש"ח לחודש. זהו שכר נטו של הנשיא. לפני כחודש החליטה ועדת הכספים של הכנסת על העלאת שכר הנשיא וביטול הפטור ממס ההכנסה ואולם, החלטה זו עדיין לא התקבלה במליאה הכנסת.

אלה שכרם ברוטו של יתר הבכירים: ראש הממשלה 4,922 ש"ח, שר 4.366 ש"ח סגן שר 4,117 ש"ח, נשיא בית המשפט העליון 8,592 ש"ח, שופט עליון 7,733 ש"ח, נשיא בית משפט מחוזי 6,479 ש"ח, שופט מחוזי 5,958 ש"ח, נשיא בית משפט השלום 5,808 ש"ח, שופט שלום 5,128 ש"ח.

הסתדרות אגודת ישראל באר"י
סניף בני ברק

יחד עם המוני בית ישראל מבכים אנו מרה את הסתלקותו של האי גברא רבה, גאון וצדיק, זקן מרביצי המוסר בעולם התורה והישיבות

הגה"צ משה טיקוצינסקי זצוקל

המקום ינחם את המשפחה הנכבדה
בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא יוסיפו לדאבה עוד

מוסדות תפארת טבריה
יד לאחים טבריה

כסא דברכתא

נשגר בזה לידיד מוסדותינו וארגוננו מקדיש מעיתו וזמנו לטובת תפארת מוסדותינו מנהל מלון "אריסטון"

הר"ר שמואל ציינווירט הי"ו
ורעייתו תחי'

לרגל קבלת הכוכב הרביעי במלון

עלו והצליחו

מנהלי המוסדות

מורם — 381408

המזרון המיוחד

מבצע תנור תרמו אלקטרי (תדיראן) במחיר מיוחד

הקור בעיצומו, והגשם עימו דרוש מחמם לחורף, וצעיף לעורף כפפות ליד, כדי לא לקפוא מיד ועד שהכסף מגיע, אני הרבה מזיע אבל בירור אני שומע מחירים שהם עצמם אותי מחממים

ח' קלצקין (ירושלים)

מורה מוסמכת מומחית לגיל הרך
מכינה סמינריסטיות לשעורי מבחן
וכן מכינה חגיגות סידור
בדבר פרטים לפנות לטל. 5708838
בין השעות 10 — 8 בערב

אל־חמה
לתושבי חיפה
שימו לב!
היום הנסיעה הקבועה בימי ג'

לתלמוד תורה באידיש בירושלים
דרוש דחוף מלמד
לכתה ד'
נא להתקשר בין השעות 9.00 — 10.00 בערב בלבד
02־824129

בהיכל נעורים
מבצע על:
חדרי־שינה, ארונות ספרים פינות אוכל מיסות נוער סלונים ועוד
תשלומים נוחים
שירות אדיב 5 שנים
אחריות רח' ר' עקיבא 18 — 16
טלפון 03־703934

המרתף - הכל־בו הגדול
מבצע פרסום

עין טובה מכון אופטומטריה
מלכי ישראל 6 (בחצר) 02־384316
שחות אדיב
מבחר עשיר
עבודה מקצועית
מחירים נוחים במיוחד

שיקר אינסטלטור
שתמיד לשירותך
בדיקת נזילות ע"י מכשיר אלקטרוני
03־799996

מהיר ירושלים
רח' מא"ש 83 285103/4
היום ער"ח:
1. מירון בלבד ב־12.00
2. חברון קבר רחל ב־2.00
שחות להכרות ברמקול ברחבי העיר

אוצר הפוסקים
רח' תורה מציון 3 ירושלים טל. 382515

מבצע מיוחד
ניתן להשיג את
כל שבעה עשר הכרכים של אוצר הפוסקים
במחיר מבצע של
—.511 ש"ח
בשבעה תשלומים!!!
ניתן להשיג גם כרכים בודדים
מכירה ראשית:
אוצר הפוסקים: רח' תורה מציון 3 ירושלים ת.ד. 5110 טל. 382515
תפוצה: רח' מלכי ישראל ים — רח' חזו"א ב"ב
הפצה בלעדית:
"ספריתי" האחים גיטלר רח' בילו 4 ת"א טל. 232392
רח' הרב קוטלר 18 ב"ב טל. 5792612
להשיג בכל חנויות הספרים

כל הקודם זוכה!
שמלות חגיגיות עד גיל 10
במחירים 15 — 65
חצאיות במבחר עצום במחיר 20 ש"ח
הגיעו בלירים, ג'קטים ומעילים לבנות ובנים וסריגים חורפיים הכל
התר"ח המכירה תתקיים אי"ה היום ברח' סעדיה גאון 11 בני ברק בשעות 7.00 — 10.00 בערב
נצלו את ההזדמנות

מבצע ללא תקדים
של
גולדטקס
מכנסיים חורפיים
באמצע העונה
במחיר קיוצים
מגילאי 15 — 2
להשיג בחנויות המובחרות

ארגון בני תורה בתנועת ש"ס
ת.ד. 3701 בני ברק

למוזמנים בלבד
הכינוס הבא
יתקיים בעזה"י מחר יום רביעי ר"ח שבט בשעה 9.00 בערב, רח' קהילות יעקב 45 בני ברק
נא לדייק
בכבוד רב
הועד המארגן

צבעי השמן המעולים
WINTON
היחידים המחזיקים מאות שנים על קנוס!!
להשיג: "הכל לגן" רח' מא"ש 7 ים

מכירת חיסול
שמלות לילדות
50 — 40 ש"ח
חצאיות עד מס' 12 16 ש"ח
חליפות לנערות עד מס' 44
ועוד פריטים רבים במחירי מציאה ביום ג' בין 10.00 — 7.00 בלילה רח' יונה הנביא 23 ק"ק ב"ב

מכירה
אקסלוסיבית
שמלות וחליפות מיוחדות לנשים ולנערות וכן סריגים בליורים ועוד
מאנגליה ומארה"ב
הכל במחיר ה־SALE
היום ומחר
ברחוב הרצל 58 קומה ב' בני ברק מ־7.30 עד 10.00

מכל הארץ נוהרים למרחצאות המופלאים
בחמת גדר עם אגד 03־788716

שרותי נקיון ופוליש
בבני ברק
בהנהלה חרדית 03־790260

בס"ד
דאגי חושב לך שבחר העליה ותתקדם בלימודיה הכתובה הנכונה
ש.ע.ל. שעורי עזר להלמידיה
טלפון 03־794868

רק היום
הזדמנות (וסרמן)
10% הנחה על כל המלאי מעילים, ז'קטים, כולל משלוח חדש של חולצות, הערב 10.30 — 8.00 אמרי ברוך 4

נוטילי
כיף של דיאטה!
דיאטה מהירה קלה ובטוחה פרטים איזכוטל
03־766238 5740956

המרתף - הכלבו הגדול
מבצע
חיסול מדפי החורף
בנוסף למחירינו הזולים כתמיד כל המוצרים בהנחה נוספת
"כל הקודם זוכה"
בני ברק ר' עקיבא 42

אולם גאולה
השכרת האולם לאירועים שונים במחירים מיוחדים!!

שוהם — שיווק הלבשה ושמיכות
בני ברק, רח' חזון איש 49 (בחצר)

יום המוצר
במשך חודש שבט אי"ה ימכר כל יום מוצר אחד במחיר הקרן
על יתר המוצרים 20% הנחה
החנות פתוחה
1.30 — 10 לפנה"צ 7.30 — 4.30 בערב
יום ג' אחה"צ סגור
עקבו אחר המודעות יום יום

המרכז הטכני
רבי עקיבא 19 ב"ב טל' 03־8826
פותח קורסים נפרדים:
* כתיבה במחשב בשיטה עיוורת
* עבור המילים
* הנהלת חשבונות
מבחן משרד העבודה
* הנהלת חשבונות ממוחשבת
* הכרת המחשב
* לילדים - לוגו גרפיקה ועוד
אפשרות להפניה לעבודה
תעודות למסיימים

"חבקוק"
מלכי ישראל 14
מבצע
"לגו"
ו"פישר פרייס"
20% הנחה

"הופמן ובניו"
02־272222/74
03־791464
08־534769
היום ערב ר"ח
שחות 1. מירון ומזרה 12.00 מב"ב 1.15
2. חברון קבר רחל 2.00
3. לחמי עין גדי, גברים בלבד
ההרשמה במשרדים

כדאי לך לבוא למכירה המיוחדת שתתקיים בעזהי"ת
היום בין השעות 9 — 4 מחר
מבחר בגדים לנשים ונערות
תוכלי למצוא בגד ספורטיבי, אלגנטי, מבחר דגמים מיוחדים לאירועים
מתוצרת "אופנה עילית" המכירה תתקיים בקרית גור שלב א' 307/10
במחירי המפעל, ותנאי תשלום נוחים
לאשדודיות!!
להתראות

אירועים פוליטיים / י. אברהם

האמנם סחף "יוני" בליכוד?

אין ספק שהליכוד מצוי במצוקה לא קלה בימים האחרונים. גם זו, כנראה, תוצאה הטבעית מהזוהר־האנטיב בטעם נוכח אירועי התקופה בשטחי יהודה השומרון ורצועת עזה. חדשות לבקרים צצים חברים מן השורה או משולייה הלכנית לב ההנהגה הם מצהירים על רעיונות וכוונות שאין להם ולא כלום עם המצע הרעיוני של הליכוד.

זה החל עם משה עמירב — שחבריו לליכוד ביטלו מכל וכל את הנסיונות לייחס לו חשיבות. עמירב זה, יצר מגעים עם פלשתינאים, גם עם כאלו המזוהים עם אש"פ — ולא זו בלבד אלא שהוא דיבר עמם כמתוקף היותו חבר מרכז חרות וכאילו הוא מדבר בשמם של חברים.

עמירב — שזכה למקלחת צוננת, לא אמר נואש. הוא אמנם צפוי לגירוש מחרות בזמן הקרוב ביותר. אך איכשהו הוא מנסה לצוד את הכותרות הנוספות עד לרגע הגירוש וזאת ע"י "כינוס יונים" של המפלגה וגימיקים נוספים — כלשון חבריו.

אולם, אם הצהרות עמירב היתה לא משמעותית ביחס לחברי הליכוד, הרי ש"צרות" שלכה להט כבר היתה משמעותית יותר. להט, אכן הרחיק לכת. לא רק מבחינה ליכודית אלא גם מבחינה מערכית. שלכה להט, מציע באורח חד־צדדי, שמדינת ישראל "תיפטר" מכל שטחי יהודה. שומרון וחבל עזה ותותיר בידה רק את ירושלים...

גם להט זכה למקלחת צוננים כצפוי, אלא שהפעם הסתבר לחבריו שכי שנוהג להשתחץ מול דהיים. משתחץ ברבות ימים גם בפני חברים קרובים. השבוע סיכם להם עם יו"ר מזכירות תנועת החרות ח"כ משה ארנס כי הוא ינצור להבא את פיו מלהתבטא בפומבי בנושאים מדיניים, בתמורה הבטיח ארנס שלהט ישאר מועמד הליכוד לראשות עירית תל־אביב. (למרות זאת, ח"כ אוריאל לין כבר הודיע שיציג מול להט את מועמדותו הוא לקבל את המקום הראשון ברשימת הליכוד לעירית תל־אביב).

ושוב, רק חלפה לה "צרת להט" — והנה הגיעה צרה צרורה בדמות הצהרותו של ח"כ אהוד אולמרט. אולמרט בניגוד ללהט, לא נחשב לאופוזיציונר בתנועה, הוא גם אינו נחשב ל"יונה". אולמרט מציע אוטונומיה חד־צדדית. הוא אומר שנוכח האירועים האחרונים לא תוכל מדינת ישראל להמשיך ולהתערב לזמן כה רב בנעשה בשטחים.

להגנתו מסביר אולמרט כי רב המרחק בינו לבין עמירב ולבין להט. הם מציעים בדרך זו או אחרת צמצום הנוכחות הצבאית של מדינת ישראל ביו"ש ועזה. אני, בהצעתי — אומר אולמרט — מצהיר שצה"ל ישאר תמיד בכל שטחי יו"ש ועזה.

אגב, השבוע בכנסת שלח יוסי שריד את ברכתו לפורשים היוניים של הליכוד, בראשם שלכה להט והתבטאויותיו. על כך הגיב, לא אחר כאשר... אהוד אולמרט, ששריד אינו אלא צבוע:

"הייתי רוצה לראות, לו למשל, רן קהן מר"צ היה פתאום מצהיר שהוא בעד טרנספר, או שהוא בעד ארץ ישראל השלימה — יוסי שריד לא היה הופך אותו לרסיסים?"...

שאלה טובה...

אנו לא עיר מקלט

"לא רק שלא יכלל ברשימה שלנו לכנסת אלא שלא ניתן לו מקום ברשימה שלנו למועצת עירית תל־אביב. את זה תודיעו לו עוד היום קצר ולעניין" — במשפט נרגש בנוסח זה שמע השבוע אחד מבכירי המערך האמור ליצאת בתפקיד בכיר לקראת הבחירות מאחד מחברי הכנסת של סיעתו. הנושא: התבטאותו של ראש עירית תל־אביב שלכה להט בדבר הצורך להחזיר כל השטחים.

בסיעת המערך — יש די והותר מרירות על הסכמים חשאיים מן העבר, אשר הבטיחו מקומות ריאליים לכנסת הבאה לכל מיני פורשי ודסיסי מפלגות. לראשונה, בכנסת ה־10 עם "קנייתם" של החכ"ים לין ופרץ מהליכוד. ועד לאחרונה עם "קניית" רשימת "יחד" על כל שלושה חבריה.

לין ופרץ מובטחים במקומות נוחים גם לכנסת ה־12. כנ"ל גם שלושת מומלצי "יחד", שעדיין קיים ויכוח האם ההבטחה היתה לחכ"ים הנוכחיים ואז סיכוי טוב שהמערך יוכל להשתחרר מן המחוייבות לאחד מהם, או שמא ההבטחה היא לשלושה מקומות — שמרכז "יחד" יחליט מי הם.

במערך, חוששים מאד שמא ההנהגה ובראשה שמעון פרס, בלהטם להקדים את הבחירות ולהסם הלא פחות מכך להצליח בבחירות הבאות, יביא לכך שהם יבניקו לשורות המערך עוד ועוד אישים מן המחנה הלאומי, "שנטשו מפלגתם", כדי להוכיח לצבור שאכן אין אלטרנטיבה אחרת מלבד המערך.

שמועה חזקה שהתמידה בעקשנות סיפרה ששלמה להט, אם יורד מן הליכוד ימצא מקום ברשימת המערך לכנסת הבאה. דיברו על כך שלהט עשה תפנית אידיאולוגית, וכי קצה נפשו הן במפלגתו והן בהסארותו אך ורק בכשרת ראש עיריה.

הפעיל הנרגש, ביקש השבוע הצהרה חד־משמעית: להט לא יתקבל במערך. אם הוא רוצה לשנות דעה — זו זכותו, אבל לא על חשבון חברים ותיקים במערך. כנ"ל אזהרה לגבי קבוצת משה עמירב. חברי "האמצע האפורים" של המערך, מבקשים לשמור על סיכוייהם.

רשימת מפלגת העבודה נחלה תבוסה מוחצת בבחירות לועד הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב כשזכתה ב־19 מנדטים בלבד לעומת 43 בשנה הקודמת.

לעומתה התחזקה בצורה משמעותית ביותר רשימת הימין "סטודנטיזן" הכוללת את הליכוד והתחיה ועלתה מ־9 ל־22 סטודנטים.

3300 סטודנטים שהם 15 אחוז מהסטודנטים באוניברסיטה הצביעו השנה בבחירות באוניברסיטה לעומת 18 אחוזים שהצביעו בשנה הקודמת. התוצאות: סטודנטיזן 22; עבודה 19, צוותא (מפ"ם ור"צ) עליה של מנדט מ־13 ל־14 קמפוס (רק"ח ומתקדמת) עליה של 3 מנדטים מ־2 ל־5. עצמאים עליה של 7 מנדטים מ־2 ל־9 וצומת מנדט אחד.

התוצאות כבחירות לאוניברסיטה מצביעות על עובדה אחת — כל המפלגות התחזקו על חשבונה של מפלגת העבודה. ולמרות העובדה שכוחן של מפלגות המרכז והשמאל עדיין גדול יותר, הרי שפעילי סטודנטיזן פתחו בקבוקי שמפניה עם סיום ספירת הקולות.

אגב — נושא המינויים

סיפרנו במדור של זה על ועדת המינויים שאינה מתכנסת כדי לאשר מספר מינויים חשובים בשרות החוץ, כאשר סלע המחלוקת בינם הוא זה של אורי סביר, יועצו לתקשורת של שמעון פרס לתפקיד הקונסול בניו־יורק. פרשה זו, ככל שעקפים וזימים מוסיפה לצבור שיאים, כאשר במערך שוללים את "הזמר" הליכודי נגד סביר בגלל היותו של סביר איש פוליטי.

בשבוע האחרון — החלו להרקם תכניות למציאת מוצא מן הסבך. לליכוד, אחרי הכל יש שאיפות למינויים משלו — וכל צד לחוץ מאנשיו כדי לקדם את ענינם. מעבר לכך, יש לו ליצחק שמיר סיבה נוספת לזה את מינויו של אורי סביר. אם בתמורה לכך יסכים פרס להרחיב כשני חברים את הקבינט הבטחוני.

הרחבת הקבינט היא תנאי מוקדם לצירופו של משה ארנס לממשלה. הנסיונות להחדירו לממשלה ללא הבטחת מקומו בקבינט — נכשלו. שמיר יסכים: סביר לניו־יורק בתמורה לארנס בקבינט...

לא משאיר איש בתפקיד

לו היה הדבר תלוי בח"כ רפאל איתן מסיעת "צומת" החדשה־ישנה, הרי שהליכוד נבכב כנושאי התפקיד בארץ היו מודחים לאלתר מתפקידם. השבוע, בהודעה לעתונות של סיעתו, קורא איתן להדחתם של שניים מבין בעלי התפקידים.

וכך כתוב בהודעת "צומת":

תנועת "צומת" תובעת להדיח את מר זוילי מתפקידו בסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית בעקבות התבטאויותיו על הצורך בניתוק ההתיישבות ביהודה ושומרון.

כמו כן תובעת תנועת "צומת" את התפטרותו של שר החקלאות מר נחמקין שבתגובתו על דברי זוילי אמר כי צריך לחזור לתכנית אלון ושהצבא הירדני יכנס לעשות סדר ב"שטחים".

ללא כל קשר לצומת, גם סיעת "כך" מציעה להדיח מתפקידו את שר הבטחון יצחק רבין. לדעת הסיעה, יש לה מועמד טוב בהרבה: "ח"כ... מאיר כהנא. מנוסח ההודעה של "כך" הורצה גם לארגן עצומה בנושא, עולה כי לא מפריע לה אם כהנא יהיה שר בטחון במסגרת ממשלה האחדות...

רואה עצמו מועמד לתפקיד שר האוצר

"אני רואה עצמי כמועמד מבטי מטעם מפלגת העבודה לתפקיד שר האוצר בממשלה הבאה" — כך אמר שר הכלכלה והתקשורת, גד יעקבי, בהשיבו לשאלות מאזינים במסגרת התוכנית "קו פתוח" בגלי צה"ל, ששודרה ביום א' אחה"צ.

בהתייחסו לאפשרות הקדמת הבחירות, אמר השר יעקבי, כי יש להקדים את הבחירות למאי או יוני, לכל המאוחר, במקום ראשית נובמבר שנה זו, שכן הממשלה הזו מתקשה היום בתיפקוד ובלתי מסוגלת להכריע בנושאים מרכזיים ביותר.

אגב, גם בבחירות האחרונות ואלו שלפניהן היה יעקבי "מועמד" טבעי למשרת שר האוצר, אלא שאז לא נתמלאו שני תנאים: בראשונה מפלגתו העדיפה אחר על פניו ובשניה — מפלגתו לא זכתה בבחירות...

עין בעין / ש. רואה

טדי באל־אקצה...

הלו, טדי, מתי ביקרת לאחרונה בבית־כנסת?... מתי הלכת פעם להרגיע יהודים מבני עירך לאחר שספגו מנחת זרועה של משטרת ישראל? מתי קרה לך כבר בעבר, שקיבלת את גירסתם של הנפגעים מן המשטרה ויצאת בגנותם של שוטרים? מתי חילקת כבר פעם הבטחות, כי המשטרה שוב לא תתערב או לא תעשה צעד זה או אחר?

אנו שואלים את השאלות הללו, מפני שהלכת שלשום למסגד אל־אקצה, נפגשת עם המופתי, הבעת צער על ששוטרים נכנסו למסגד, הבטחת שזה לא יקרה עוד פעם ואמרת, כי "התנהגות כזו של שוטרים אינה נסבלת ולא נרשה לזה לקרות". אז אם אתה כבר הולך להתנצל, ואם אתה כבר מבטיח הבטחות על־חשבון המשטרה ואם זה בכלל איכפת לך ששוטרים נכנסים למקום המקודש על אנשים מאמינים, למה דוקא אצל המוסלמים. ולמה רק באל־אקצה, ולמה רק כאשר היתה תקלה בין שוטרים לבין מתפללים מוסלמים, ולא כאשר זה קורה, להבדיל, עם יהודים, כמעט בכל שבת. לא כאשר זה קרה, להבדיל, בבית־כנסת או בישיבה, כששוטרים פרצו לשם בחמת־זעם, השתוללו והיכו (ב"תולדות אהרן" ובישיבת קמניץ, ועוד)?

ואפילו בלי קשר להשוואה "היהודית" שאנו עושים, מה זה היה כל כך דחוף וחשוב שתרוץ להתנצל שם בפני המופתי? אנשי משמר הגבול פרצו לשם סתם מפני שהם רוצים להפריע למוסלמים? אתה לא יודע ואתה לא קורא בעתונים ולא שמעת ברדיו את התיאור המזעזע של איש מג"ב, איך גררו אותו בכוח לתוך המסגד, לא כדי לאלצו להתפלל ולא כדי לכפות עליו את הדת המוסלמית, אלא פשוט מאוד, כדי להכות בו ולהתעלל בו, וכך אמנם עשו, ורק בדרך נס עלה בידו להיחלץ שם בהמון מוסת ופורע, והוא שוכב עתה ב"הדסה" עם מכותיו, פצעיו וחבורותיו. אז בשביל זה מגיע למופתי שתרוץ ותתנצל לפניו?

וגם אם אינך מאמין לגירסתו של איש מג"ב ואתה חושב שזה כמו עם היהודים, שבכל פעם ששוטר מתנפל על יהודי חרדי ומכה אותו, עוד מעמידים את המוכה למשפט בטענות בדויות שהוא פגע בשוטר, ומסיבה זו הלכת להתנצל בפני המופתי, אז למה אתה מתחיל דוקא מהערבים, למה אתה לא עושה כך בכל יום ראשון שלאחרי שבת של התפרעות משטרתית, וכמעט תמיד נגד חפים מפשע, נגד יהודים ההולכים לתומם להתפלל בבית־כנסת ושוטרים תוקפים אותם ללא כל סיבה ועוד טופלים עליהם האשמות־שוא? למה חופש הדת רק למוסלמים בירושלים ולמה לא ליהודים? מפני שיש כמה נערים מופקרים שמיידים אבנים? הלא בהר־הבית זה קרה בקנה־מידה גדול, הרי הערבים רגמו שוטרים באבנים ובכל מה שבא לידם?

אנו פשוט מנסים להבין לפי איזו שיטה אתה פועל ומה מניע אותך כדי לצאת למען אוהדי עירך? למה זה קורה לך תמיד ובשפע של גילוי הומאני דוקא כשמדובר בערבים ולא כאשר מדובר ביהודים? האם מפני שאתה פוחד מ"מלחמה מוסלמית" גדולה על רקע של הסתה על פגיעה במקומות המקודשים להם? האם פגיעה בבית־כנסת שלנו היא פחות פגיעה? האם זה מותר יותר כאשר פגיעה בשל הערבים?

האם אתה חושב ש"אל־אקצה" עומד בפני עצמו, בלי כל קשר למהומות המאורגנות של הערבים בכל השטחים של יו"ש ועזה? האם אינך יודע שיש קשר בין הדברים? האם אתה לא יודע שמדובר כאן בנסיון להתמרד נגד השלטון הישראלי ושזו קריאת־תגר של הערבים נגד כוחות הבטחון של המדינה? האם אינך יודע שמדובר כאן במקרה שבו הצבא והמשטרה הועמדו בפני אחד האתגרים הקשים והעדינים ביותר מאז קום המדינה? למה, איפוא, הלכת לאל־אקצה והתייצבת בצורה בוטה כמסתייג מהפעולות ההכרחיות שאלה נוקטים כדי להשיב את הסדר על כנו וכדי להרתיע את הערבים מהמשך מזימותיהם? ולמה זה מגיע לשוטרים, לאנשי מג"ב ולחיילי צה"ל, שראש עירית ירושלים יצדיק את הערבים וירשיע אותם? האם ראויים הערבים המתפרעים לכך עכשיו? והאם זה היישר כוח שמגיע לאנשי הבטחון העומדים באחור המשימות המורכבות והמסוכנות ביותר שהוטלו עליהם אי־פעם?

זו לא פעם ראשונה שאתה מתרפס לערבים. אנו יודעים שיש לך חשבון. במידה שערבים בירושלים הלכו להצביע בבחירות, הם הצביעו עבורך. בסדר. אבל האם בדיוק עכשיו הוא הזמן שתלך לפרוע להם את שטר־המחוייבות שלך? דוקא בימים אלה, כאשר הם כל כך חוגגים את ההתפרעות, כשהם כל כך בוטחים במבוכה הישראלית, כשהם כל כך מנצלים את חילוקי־הדיעות ואת הפערים בתוכנו?

אנחנו כבר מוותרים לך על כך שתמיד, כאשר מדובר בחיכוך או בהתנגשות בין יהודים חרדיים לבין המשטרה, אתה תמיד עם המשטרה ותמיד נגדנו, אבל איך אתה מסביר שכאשר מדובר בהתנגשות פרועה ומתוכננת של ערבים נגד המדינה, נגד שלטונותיה החוקיים ונגד כוחות הבטחון שלך — דוקא במקרה הזה אתה הולך נגד המשטרה? וכי אתה חושב שאליך הם לא מתכוונים. ואפילו שאתה חושב שלא, ואם הם יצליחו, חלילה, במזימתם לחסל את המדינה היהודית, הם ישאירו אותך בכהונתך, האם למען האגואיזם הזה אתה צריך להחניף למופתי ובו בזמן לפגוע כל כך באנשי הבטחון של המדינה?

במעשה האחרון הזה שלך הוכחת שאיבדת כבר כל שארית של תבונה אלמנטרית, ובמצב זה אתה רוצה עוד לרוץ לתקופת כהונה נוספת?...

מזוית אחרת / מ. שלום

אל תחטאו ב"ספרות לילדים"

במקום המחסור המשווע שהיה קיים עד לפני כמה שנים בתחום הספרות החרדית לילדים ולנוער, ניכרים לאחרונה מדפים ארוכים של ספרים מסוג זה.

לכאורה המצב טוב ויציב. במקום לחפש ספרים מצויירים ומאויירים ממקורות שאינם נוחים לפי דעת חכמים, מוטב שהוצאות חרדיות יעסקו במלאכה זו.

ואמנם הספרות לילדים הרכים כמו לנוער המתבגר, צברה בשנים האחרונות כמויות גדולות של ספרים, מכל הסוגים ובכל השטחים החינוכיים והערכיים.

אלא שבתקופה האחרונה חלה ירידה משמעותית, לדעתנו, ברצינות אשר הינחתה את המוציאים לאור בראשית תקופת הפריחה. משהו עממי ופשטני התערב בתחום זה. נוצר הרושם כי היעד החינוכי של הספרות החרדית לילד ולנער החרדי, הולך ומתבזבז לטובת הראוותנות המושכת את העין כדי למכור את המוצר. הנושא הכל־כך חשוב, שהיה בראשיתו אתגר חינוכי ובעל מוטיבציה מעמיקה ורצינית, הולך ונהפך לתעשיה, הרוצה רק לגרוף רווחים.

וחבל! הילד החרדי חובב ספרים, הוא מתענג על הסיפורת הנר־זרה, המחדירה ערכים תורניים בדרך הפדגוגית של המוסר היהודי. הוא אוהב תמונות ואיורים הממחישים את הלמידה העיונית. הוא סופג לתוכו רשמים מרישומים בעלי תוכן מוסרי נעלה. הציור והסיפור אצל הילד והנער המתבגר — הם חלק מהתפתחותו הרוחנית.

* *
*

בעקבות מכתבים למערכת "המודיע" בנושא זה, ולא מעט בזכות אנשי חינוך חרדיים, יצאנו לחנויות הספרים. דפדפנו בכאלה לרוב המפוזרים על דוכנים ומעמדים.

ממה שהעלינו מתברר שהצבע שולט בכיפה. מעצם טבעו מושך הצבע והציור את עין הילד. הוא נתפס לציור כצורה הממחישה לו יותר מהכל את הסיפור, את האימרה, את הפסוק, המעטרים את הציורים.

אבל צר לנו לומר, כי בתוך הערימות האלה מצאנו גם ספרונים וחוברות ואפילו ספרים, שאליהם התכוונו כותבי המכתבים למערכת ואלו אשר היטו את אוזנינו לבעיה הכאובה הזאת. בכל זאת יש הצדקה לכתוב על הבעיה הזאת. ואנו אומרים בפירוש: בעיה!

שכן לא כל הרוצה ליטול את השם "ספרות חרדית" — יבוא ויטול. שוק הספרים החרדי מעולם לא היה הפקר. כל ספר תורני, או מי שקורא כך לעצמו, עובר ביקורת של אנשים מבוגרים, הקוראים או הלומדים בעצמם. ידוע הכותב וידוע המחבר, כמו שברור הנושא ההלכתי או התורני עליו סובב הספר.

לא כן בתחום הספרות לילדים. אין כאן "אבא". אין פה נושא ברור וסופר מוכר. לרוב מסתתר מאחור שם ספרותי שאינו מוכר, או הוצאה לאור שאינה ידועה. סתם שמות מן ההפטרה. לא יודעים מה קונים. מספיק שכותרת הספר או שמו יעידו על משהו "מן התורה", כדי שימכר לכל אם טובת־לב הרוצה להעשיר את חכמת ילדיה.

לא יתכן, למשל, לצייר בריכת שחיה בצורה של שני לוחות הברית תחת הכותרת: "תורת ה' תמימה משיבת נפש"... משהו לא מתיישב עם הערכים החינוכיים שאנו בה עמלים להחדיר בליבות ילדינו.

לא נזיל כרוכלא למנות חסרונות חינוכיים ופדגוגיים־מוסריים המשתרבבים — בתמימות כביכול — בין בתרי הספרונים האלה. ישנם ציורים שהם בהחלט לא לפי מידת הצניעות עליה אנו מחנכים את בנותינו. הציור אינו מופשט — וודאי שלא בלבבות התמימים של הילדים הרכים, שהעין הבוחנת שלהם עושה את הגירסה דינקותא ככלי קיבול שבו — "שבשתא, כיון דעל — על"!

הנושא החינוכי של הספרות לילדים הוא קדוש ונעלה מכדי שיתעסקו בו כאלה שאינם מוסמכים לכך. איננו באים להשיא עצות במכלול הבעיה. אך רשאים אנו להצביע על התופעה הקלוקלה כשלעצמה. כי אכן לא כל ספר לילדים הוא חינוכי. לא כל חוברת מצויירת היא ערכית, ולא כולם הם על טהרת החינוך כפי שאנו רוצים להעניק לילדינו.

"הוצאה חרדית" איננה בשום פנים ואופן כיסוי לחינוך חרדי. זה עדיין אינו אומר שהיא לרוחה של תורה, על כל היבטיה החינוכיים והמעשיים. פנים עטורות זקן ופיאות עדיין אינם עושים קודש את החולין המבצבץ מהתמונות ומהציורים ככבול שלם. ילדים עם כיפות וציציות עדיין אינם עושים את התמונה כולה נקיה מרבב. ברכות ופסוקים המופיעים ככיתוב לתמונה עדיין אינם חופפים עם תורניות צרופה.

החינוך היהודי הטהור חשש תמיד מה"דלת האחורית". כלומר כשירבוב דברים סתמיים, לכאורה, שאינם מוכיחים, כביכול חוסר אמונה תמימה. או חוסר צניעות מסורתית. דברים כאלה אינם דוקרים לעין ומשום כך אינם נראים על פני התמונות והציורים אלא לאחר שימת לב מיוחדת על כל תמונה ותמונה ובכל פרט ופרט בתמונה.

לפעמים די בהבעת פנים של אחד מבין עשרות הדמויות המופיעות בתמונה אחת כדי לשים ללעג ולקלס דברים העומדים ברומו של עולם. פעמים תוספת בלתי משמעותית בקצה התמונה המצויירת, שלכאורה אינה מעלה ואינה מורידה מעצם הסיפור של התמונה, יש בה כדי לעוות השקפות עולם תורניות, אשר בוודאי אף אמא אחת אינה מעוניינת בו.

נזדמן לנו להגיש אחת מהחוברות האמורות לעיונה של אמא אחת. רק לאחר שהסבנו את תשומת ליבה לציור מסויים ולמשמעות הבלתי תורנית המסתתרת בתמימות — ואולי שלא לרצונו של המצייר או המוציא לאור — תפסה כי הדברים רציניים מדי מאשר להגיש את הספרון בחיבה מרובה לילד שהיטיב ללמוד ולשנן תורתו והגיעה לו מתנה...

טוב יעשו אמהות ילדינו אם יעברו בעיון רב על כל ספרון, חוברות וכיוצא בהם. לפני שהם מביאים אותם הביתה. בוודאי שטוב יעשו מפיצי הספרונים לילדים חרדים, אם יבדקו מראש מה באמת מוכרים לילדים הטובים שלנו, שאנו כה חפצים בטהרת ליבם ובנקיון מוחם ושיכלם.

אנא: אל תחטאו בילד!

בעת סיור ברמאלה כאשר החנויות פתוחות:

רבין הורה לכוחות הבטחון להפעיל כח לדכוי התפרעויות ולפתוח את החנויות המושבתות

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול, כי ניתנה הוראה לכוחות הבטחון בשטחים "להפעיל כוח ולהכא כל התפרעות בשצמה — ולפתוח את כל החנויות.

השר דיבר אתמול בצהרים כהלך ביקור ברמאלה. הוא אמר, כי המטרה היא להחזיר את הרגיעה. "זה תהליך ארוך, אבל אנחנו נעשה זאת. אנחנו נמנע הפגנות אלימות, נמנע חסימות כבישים, נמנע הצתות ונאפשר קיום מסחר". בהתייחסו לקריאה לאספקת מזון למחנות הפליטים אמר השר כי מחנות הפליטים קיימים ארבעים שנה ומזה 20 שנה אצלנו. אין ספק שהמצב טעון טיפול אך התנאי הבסיסי לכל טיפול צריך להיות רגיעה. "מזון יש לכולם, רק צריך לפתוח את החנויות ולספק אותו. אני מציע לכל הגרפים בעולם שבאים להתעניין במצבם של הפליטים ביהודה ושומרון שיבדקו קודם כל את המתרחש אצלם בבית".

השר הביע שביעות רצון מכך שבעת האחרונה הסתמנה ירידה משמעותית בהפגנות, הבערות צמיגים וחסימות כבישים. זאת, לדעתו נוכח העובדה שצה"ל מפעיל כוח בכל מקרה של תחילתן של התפרעויות. לדעתו, אין צורך להעביר את הצבא אימונים מיוחדים. "לפשימת המשלוח עליו בשטח. "צה"ל פועל היום טוב ואין כמעט מקרי ירי למעט נסיונות פגיעה בחיילים", אמר.

בעת ששהה השר ברחובות רמאלה היו כל החנויות בעיר פתוחות.

כתב עתי"ם מוסר כי לאחר ששיירת השר שכללה בין היתר את הרמטכ"ל, אלוף פיקוד המרכז, ראש המינהל האזרחי ליהודה ושומרון שייקה ארז, מתאם הפעולות בשטחים מר שמואל גורן — עזבה את המקום, עברו בריצה ברחובה הראשי של העיר שני צעירים רעולי פנים ובעקבותיהם סגרו בעלי חנויות את הדלתות. חיילי צה"ל אילצו את הסוחרים לפתוח את החנויות מחדש. לחנויות שבעליהם סרבו לפתוח נשברו המנעולים מפתח החנות והדלתות נפתחו.

כתב עתי"ם מציין כי לא היו עימותים בין תושבים מקומיים לבין החיילים. לקראת שעות הצהריים החלו חיי המסחר בעיר לפעול כסידרם כשנוכחות הצבא התמעטה.

השר אמר בתשובה "כל זמן שלא יהיה שקט לא יפתחו חנויות ואנשים לא ייצאו לעבודה, צה"ל לא יעזוב את האיזור ויפעיל כוח כפי הנראה לו". צה"ל אינו מפעיל כוח כאשר אין לו צורך בכך אמר. השר שוחח עם מפקדים וחיילים בשטח והודה להם על להוסס להפעיל כוח במידת הצורך. החיילים הביעו בפני השר תקוה שהחיים ישובו למסלולם כאיזור בהקדם. (עתי"ם)

במשפט חברי משלחת השמאל לרומניה:

הסניגוריה מנסה להוכיח שאש"ף אינו ארגון טירוריסטי רצחני

הסניגוריה תנסה להוכיח שאש"ף אינו ארגון טירור ושהפגישות של ישראלים עם נציגי הארגון גרמו לשינוי באש"ף ולהתמתנותו.

על כך הכריז אתמול עו"ד אמנון זכרוני המלמד סניגוריה, יחד עם עו"ד אביגדור פלדמן, על 4 חברי משלחת השמאל לרומניה, המואשמים בעבירה על התיקון לחוק הטירור, האוסר מיפגשים עם נציגי ארגוני החבלה.

זכרוני ביקש מהשופט אברהם ביירו בבית משפט השלום ברמלה לאפשר את הופעתם של 4 עדים מומחים: פרופ' סרי נוסייבה מאוניברסיטת ביר זית, חבר הכנסת מתי פלד, חבר הכנסת ויקטור שם טוב ופרופ' יהושפט הרכבי.

התובע עו"ד רענן בן יוסף טען שעדותם של העדים המומחים אינה רלבנטית למשפט, ובמקרה הטוב יכולים הם לתת רק עדות שמיעה. "מהם יכול בית המשפט לקבל בסך הכל תערובת של השקפות ודעות פוליטיות שאין להם שום קשר למשפט זה", אמר התובע. "הם רק מחפשים עוד כותרת בעתון של מחר", הטעים במקו את התנגדותו להופעתם. קביעתם שאש"פ מייצג את הפלשתינאים אינה נתונה לשיקול בית משפט זה. הוסיף התובע ואמר: "זהו נסיון להכניס באיצטלא של עד מומחה עדות שמיעה".

לעומתו הסביר עו"ד זכרוני שההגנה במשפטם של לטיף דורי, יעל לוסן, אליעזר פיילר, וראובן קמינר, "מתמודדת עם ההגדרה בחוק שאש"פ ארגון טירור".

(המשך בעמוד ה')

ברחבי תבל / מאת דף

מתי יצאו הסובייטים מאפגניסטן?

נראה שהנטל שכופה הכיבוש על המוראל והכלכלה הסובייטיים מכביד והולך במידה כזו שהסובייטים מחפשים כל דרך לצאת

בביקורו באפגניסטן בימים אלה, הכריז שר החוץ הסובייטי, אדוארד שווארדנדזה, שבריה"מ מתכוננת להוציא את מרבית כוחותיה מארץ זו עד לסוף שנת 1988.

בכלל מאז פגישת רייגן גורבצ'וב מרבים מקורות דיפלומטיים במוסקבה לציין התקדמות רבה בשאלת אפגניסטן, ומוסרים שבריה"מ מקוה "ששיפור נוסף ביחסים בינה לבין ארה"ב כתוצאה משיחות הפיסגה". יאפשר פתרון סופי לשאלה האפגנית. אך כיצד תוציא בריה"מ את כוחותיה מאפגניסטן מבלי שהדבר יתפרש כתבוסה וכמנוסת בהלה? לסובייטים כנראה פתרונים.

כתבים מערביים המוצבים במוסקבה הוזמנו לא מכבר לבקר בקאבול ולראות מקרוב את "השינויים הדמוקרטיים" שחלו באפגניסטן. על אף הארגון הקפדני של מסע זה, חזרו העתונאים עם הרושם הברור שחוסר אונים ומבוכה הם השולטים שם בכיפה. נשיא אפגניסטן, נאג'יבולה, מוקף בטבעת אנשי בטחון סובייטיים, נשא לפני העתונאים דברי הלל על החוקה האפגנית החדשה... כשמסביב רועמים הדי הפגזים שמשלחים המוג'הדין אל הבירה מן הגבעות שמסביב. ביום שלמחרת, נקלע אחד מבכירי המפקדים בצבא אפגניסטן, עם כוחותיו, לקרב ידיות עם מורדים במרכז קאבול, וסבל אבידות כבדות. עם רדת הערב על קאבול פושטים חיילים מזויינים על רחובותיה ועורכים בדיקות וסריקות מדוקדקות. הם עוצרים לבדיקה כל רכב, אפילו את אלה הנושאים לוחיות דיפלומטיות. כל אימת שבקשו העתונאים לצאת לסיור, במיוחד מחוץ לעיר, אורגן עבורם מיד משמר כבד. אפילו נשיא המדינה עצמו הודה שבשלושה רבעים משטחה של המדינה אינם בשליטת הממשלה.

* * *

המפלגה הפרוסובייטית השלטת, "מפלגת העם הדמוקרטית של אפגניסטן", מבותרת ומסוכסכת היום יותר משהיתה לפני בוא הסובייטים.

נאג'יבולה, איש אמונה של מוסקבה, שנתמנה על ידיהם בשנת 1986 לנשיא במקום באברק קארמל, נשא משא קטרוג חריף על הסכסוכים במפלגה, לפני ציר ועידת המפלגה שנתכנסה באמצע חודש אוקטובר. חבר אחד בפוליטביורו של המפלגה, מוחמד זרי, קרא אל הצירים: "חוסר האחדות במחנה איננו רק תבוסה פוליטית. יש בו סכנה פיסית ממשית לכולנו". למרות שהמפלגה הצליחה לטהר את שורותיה מן "הפורשים המסוכנים" שבתוכה, ההדי דירי שסניפי המפלגה עדיין רוחשים פעילות של סכסוכים ואיבה ויד איש ברעהו, וכי מריבות אלה הן "השוברות את כוחנו לרסיסים".

במלים אחרות, אם התפקיד שהועידו הסובייטים לנאג'יבולה היה לאחד וללכד את שורות המפלגה כדי להכשיר את הקרקע ליציאת כוחותיהם (הנאמדים היום ב־115,000 חייל), הרי שהנשיא נכשל בו לא פחות מקודמו, באברק קארמל.

לסובייטים אין בינתיים אדם מתאים ממנו, ולכן יש בדעתם כנראה להשאירו על כנו כנשיא המדינה. עתה יהא נאג'יבולה נשיא עם סמכויות שמעניקה לו החוקה, שהסובייטים הרשו לפזר בה ברכות ביטויים וסובאות מן האיסלם, כדי לקרב אותה אל המוני העם. אך נאג'יבולה איתן בדעתו להחזיק גם בתואר המזכיר הכללי של המפלגה. "אם אנהג אחרת", אמר לעתונות, "תהא זו כפיות טובה מצדי כלפי כל אלה ששמו בי את מבטחם". הוא מסביר שגם המצב דורש את ריכוז הכוחות והתפקידים בידיו.

"המחר תלוי בעמל של היום" הוסיף, והרושם היה שדבריו מכוונים למאמץ להכשיר את הקרקע לתקופה שלאחר עזיבת הסובייטים. הוא הודה בפעם הראשונה שאנו "כמובן מודאגים" ממה שעלול לקרות לאחר צאתם של הכוחות הסובייטיים, "ולא רק אנחנו אלא גם ידידינו (הסובייטים).

ידוע הדבר שאחד הצעדים שהסובייטים עומדים לנקוט בו לפני צאתם הוא לקחת אתם את אותם אישים אפגניים בולטים הידועים כמקורבים אליהם במיוחד.

מאידך, במהלך הדיונים והמגעים שקיימו הסובייטים עם מדינות המאיצות בהם לצאת מאפגניסטן, התברר שהם רוצים למנוע בכל מחיר זרם גדול מדי של פליטים שימלטו אל תוך בריה"מ.

אזרחים אפגאניים מקדמים בשלום אנשי צבא סובייטים.

המצב הצבאי רחוק מלהיות מזהיר. על אף ההכרזות החוזרות שמשמיעה מוסקבה, שברגע שיפסק הסיוע המערבי למורדים לא יהיה עוד צורך בחיל המצב הסובייטי, הרושם הוא שהצבא האפגני (המונה לפי פירסומים רישמיים 127,000 חייל) איננו מסוגל לבדו להגן על המהפכה. מפקדי הצבא מודים בפה מלא שיש להם בעיות של עריקים הם מתקשים גם לגייס צעירים אל שורותיו.

האם תלו הסובייטים תקוות בתכנית "הפיוס הלאומי" שעליה הכריז נאג'יבולה? רק מתי מעט נענו לקריאה, ערקו ממחנה המוג'הדין והצטרפו לכוחות הממשלה, והשמועה אומרת שהם שבים אט אט וחוזרים אל שורות המורדים.

בשיחות עם פקידים סובייטים בכירים מתברר יותר ויותר שעל אף רצונה העז של בריה"מ להחלץ מאפגניסטן ומהר, היא לא תרשה שיווצר שם משטר עוין שיאיים על גבולה. כמו כן תמנע בריה"מ הרכבת ממשלה איסלמית קנאית באפגניסטן, בתמיכת המוג'הדין. מחשש שמא תתל ממשלה אשר כזו להתסיס את הלאומים האיסלמים שבתוך בריה"מ, בעיקר ברפובליקות שבאסיה המרכזית. נו, אז איך נסוגים ויוצאים לנוכח כל הקשיים, התנאים והמיגבלות? נראה שלמנהיגות הסובייטית אין עדיין תשובה ברורה לכך.

אנשי גרילה אפגאניים מנסים נשק שלקחו של מהצבא הסובייטי.

בריה"מ יכולה, כמובן, להשאיר באפגניסטן "יועצים". אך לכך לא תסכמנה מדינות המערב. ויש לזכור, האמריקאים חוששים הרבה פחות מהמשך המלחמה באפגניסטן. ההפסדים שלהם יתכנו אולי בכמה מיליוני דולרים. מחיר שילוח טילי סטינגר לכוחות המוג'הדין, אותם טילים שכנראה היטו את הכף לטובת המורדים.

דעת קוראים

הדיור, מצוקה חברתית הגובלת בפקוח נפש ממש!

ברצוני להתייחס למאמרו המאלף של ש.א. אשל מיום ד' כ"ג טבת של ש.ז. על מצוקת הדיור ההולכת ומחריפה. כאשר בפקוח נפש ממש עסקינן. וכמי שקרוב לנושא אשר מטריד את מנוחתם ושלוותם של רוב רובם של שלומי אמוני ישראל, הנני מסכים בפה מלא, לקביעה של הסופר הנכבד במאמר הנ"ל שאכן "זו בעית הבעיות של היהדות החרדית בארה"ק, היא לא פוסחת על איש היא חוצה חוגים, עדות, מפלגות, אינטרסים, ומשאלות לב. היא שייכת לכולנו".

ואולם, ברצוני לחלוק על קביעות אחרות במאמר הנ"ל, זאת לאחר שיחות ארוכות עם חברים וידידים רבים, העומדים בפרק "האיש מקדש". וכן מאיסוף נתונים ומציאות בשטח. זאת על מה שכותב הנ"ל, שדירות מחוץ לירושלים וב"ב העונות על דרישות הציבור החרדי אינו פחות בממוצע של 40 אלף דולר, וגם המשכנתאות נמוכות באיזורים אלו, וא"כ גם לצורך דיור באיזור המרכז מחוץ לירושלים וב"ב, צריך עדיין לגייס רבבות דולרים ידוקים (תרתי משמע) להשיג את המבוקש.

וע"ז ברצוני להתריע, כי אין זו "מצוקת דיור חריפה", כי הלא במציאות נכון להיום אפשר להשיג דיור סטנדרטי העונה על הדרישות הספציפיות של הציבור שלנו, (והיינו דירת 3 חדרים + מרפסת סוכה ד"2 כיורים וכו') עם חבורה חרדית, ומוסדות חינוך וחסד למופת, בעיירות הפיתוח ברחבי הארץ בצפון ובדרום וגם במרכז. כגון בצפת חצור, וכן במגדל העמק ורכסים, בצפון, באופקים ועוד, וגם בקרית גת וכו' בדרום, שמחיר דירה כנ"ל לא עוברים את ה־30 אלף דולר, ובהיותם מסווגים כעיירות פיתוח או גם המשכנתאות הם מוגדלות ונעות בסביבות 20 אלף דולר, כאשר חלק הוא כמענק, וגם תנאי החזר נוחים יותר, וסכום ההחזר הוא בסביבות 100 דולר לחודש, וכן ישנה האפשרות לקבלת ההלוואה המשלימה של עוד כ־8 אלף דולר. הרי שאין צורך כמעט במזומנים, למציאת קורת גג עבור הזוג הצעיר.

והגם שיש צורך עדיין בכמה אלפי דולרים לשאר צרכי הנישואין כריהוט וכדומה וכו', אבל בעיית הדיור היא לא כ"כ חריפה כמו שמתאר הסופר ר' ש.א. אשל במאמרו, אלא הייתי מגדירה יותר נכון ויותר אמיתי, כ"מצוקה חברתית חריפה" כאשר רוב רובם של הנישאים והוריהם מעדיפים משום מה את ההצטופפות במרכזים החרדיים הגדולים כירושלים ובני ברק דוקא, ובמקרה הטוב כבר מוכנים להשלים שהזוג יגור באחד השכונות המרוחקות מעט ממרכז העיר ולא יותר.

ולכן חושבני שהגם שהפתרון הרצוי המיוחל הנו רק בדמות אחת: דירות להשכרה, וכנראה שהדרך עדיין רחוקה עוד, ולא כאן המקום למנות את הסיבות לכך, אבל הפתרון החלקי מצוי בידינו, והוא היציאה לעיירות הפיתוח, בצפון ובדרום, בנגב ובגליל. יציאה מאורגנת של קבוצות, חוגים בני תורה, ויוצאי ישיבות, לחזק ולהרחיב את נקודות ההתיישבות הקיימות כבר, וכן ליזום ולהקים עוד מספר נקודות יישוב ברחבי הארץ, ובעיקר בעיירות הפיתוח, כגון כרמיאל, עפולה, יבנה, קרית גת. ועוד ועוד שיש בהם התנאים האידיאליים של דיור במחיר נוח וסביר, אם אפשרויות של הקמת מוסדות תורה וחינוך וכו'.

וסיפר לי אברך מגדולי הת"ח בב"ב, היושב כל ימיו באהלה של תורה, באחד מחשובי הכוללים בעיר, שהוא עצמו נהג כך כאשר השיא כבר כמה מילדיו, ועמד על כך שילכו להתגורר באחת מעיירות הפיתוח, והיא שעמדה לו שיוכל לשבת על התורה והעבודה במנוחת הנפש, ואמרתי לו בבדיחותא ־שע"כ נסמכו ע"י בעל "לכה דודי" בזמר לקבלת שבת. הקטע, "ישיש עליך אלוקיך כמשוש חתן על כלה" ומיד אח"כ "ימין ושמאל תפרוצי ואת ד' תעריצי"...

על היהדות החרדית לגייס את מיטב הכחות והמוחות, בארגון ובהסברה, בהכוונה וביוזמה, לפתרון הבעיה הנוראה הזו, ש אנו חיים אותה יום יום, ונושמים את המצוקה 24 שעות ביממה, ממצוקת אחים ואחיות, קרובים וידידים, שכנים ומכרים. מצוקה היורדת לחיינו, ומשבשת את סדרי החיים ואת סדר העדיפויות, נמשיך לזעוק להתריע, כי כשכואב צועקים גיוואלד! ותזדעזע ארץ ישראל ת"ק פרסה על ת"ק פרסה מקול דמי אחינו המתחננים אלינו, הושיענו כי באו מים עד נפש, ויפה שעה אחת קודם — כי הלא בפקוח נפש עסקינן.

הבתולים, הנה הארץ רחבת ידים לפניכם, בואו ונצא בקריאה בקול גדול לקטן וגדול, להורים ובנים, לאמהות ובנותיהם, לא עוד ירושלים ובני ברק! עם הפנים לעיירות הפיתוח, ולד' הישועה.

י. שרגא אשדוד

● חיפה שני פקידים של רשות ציבורית באיזור חיפה נעצרו ע"י מיזלק ההונאות של משטרת מחוז חיפה. כחשודים בגניבת חומרי בנייה מבית העלמין המקומי, לצורך שיפוצים בבית פרטי ובמועדון מפלגתי.

הד היום

אחרי הואטו האמריקאי במועצת הבטחון

מ/ה. בימים סוערים אלה, כאשר מעבר כל צד נשמעים דבר גינוי, וישראל מרגישה את עצמה, כמעט מנודה בחברה הבינלאומית, כאשר תחנת שידור אמריקאית מציגה ברקע של תוכנית טלויזיה, דגלי ישראל לצד דגלי דרום אפריקה, יש בהטלת הוואטו מצד ארצות הברית במועצת הבטחון נגד החלטת גינוי לישראל, בענין ההפג־צות הישראליות בלבנון, טיפת נחם, גם נציגה של בריטניה נמנע הפעם מהצבעה. זוהי ההצבעה הראשונה במועצה שבוטלה בנושא זה על ידי ארצות הברית, לאחר שקודם לכן אישרה המועצה שתי החלטות קודמות בענין הגירוש של מסיתים ומארגני המהומות בשטחים. מנקודת ראות הומאנית גרידא, מעוררת ההצבעה מעט תמיהה, האם הפצצה שבה נהרגו לפחות 25 אנשים, ביניהם לא רק מחבלים, היא מעשה הראוי לגינוי פחות מאשר גירוש מורדים שמסיתים אמון על אחים להכה ולהרג, ולא כדי לקנתר את האמריקאים בשאלת שאלה זו, אלא כדי להצביע על מדת האבסורד של היחס של איפה ואיפה.

האמנם הרגישו כמימשל שהרחיקו לכת בהצבעה נגד הגירוש. עד כדי מתיחת יחסים בין ישראל לארצות הברית, או שהצבעת הוואטו העם היא חלק ממשחק האיזון, או לחילופין. סבורים במימשל. כי זכותה של ישראל להגן על עצמה מפני מעשי חבלה, והיא זכאית לכן להגיב. או שה־מימשל נגרר אחרי דעת הקהל שנוצרה בארצות הברית אותם עוררו השידורים האלקטרוניים.

מה שלא תהיה הסיבה לתמורה זו, היא ראויה לציון ויש בה כדי לגרום מדה מסוימת של נחת רוח, כי לא פכו אמונים מבני אדם. אם נרצה לדון לכף זכות את המימשל, מימשל שהוא ידידותי לישראל, יש הבדל מסוים בין היחס לאוכלוסיה שנמצאת תחת שלטונה של ישראל, שמצוקתה נוגעת ללבם של אנשים, לבין היחס כלפי אנשים שמתירים לעצמם לפלוש על מנת להרוג, גם אם שני סוגי האנשים התכוונו לדבר אחד. כי גם הפלשתינאים היושבים בלבנון וגם היושבים במחנות הפליטים לדבר אחד מתכוונים, לערער את בטחון ישראל ולהביא אותה לידי נסיגה מן השטחים שכבשה לפני עשרים שנה.

המשך קיומה של בעיית הפליטים מזה עשרים שנה, ובחלקה גם כזה ארבעים שנה, אינה נופלת באחריותה של ישראל. שתי המדינות הערביות, ירדן ומצרים לא עשו דבר לפתרון מצוקת הפליטים החיים במחנות, ולא נתנו לאחרים לנקוט יוזמה לפתרונה. גם כאשר ישראל הביעה נכונותה מבחינה אנושית לתרום לפתרון מצוקה זו. מדינות ערב העדיפו לקיים משטר טפילי במחנות. למטרה זו הוקמה קרן אונר״א על ידי האו״ם. שהיא קרן סיוע לקיים את יושבי המחנות. בשעה שאפשר היה ליישב אותם בישוב קבע, גם בגדה המערבית שהיתה בשלטונה של ירדן וגם ברצועת עזה. שהיתה בשלטונה של מצרים. הם העדיפו לשמור על המחנות, כקלף במשחק הפוליטי שנמשך כבר ארבעים שנה, לא רק מפני שבעייה זו הכניסה להם הרבה כסף מן החוץ, כי אם בעיקר מפני שזימנה להם האפשרות להציג את מצוקת הפליטים, הסוחטת גם דמעות ויש בה גם ריווח פוליטי.

זוהי גם הסיבה, שבגללה יצרו את המתח בשאלת מצב הפליטים, כיון שזו מדברת יותר אל הלב של אמריקאים ושל אזרחי מדינות אחרות באירופה, ישראל שגתה שגיאה גדולה, כאשר לא הפעילה את מלוא השפעתה כדי למצוא פתרון אנושי לבעית הפליטים מאז היא שולטת באיזורים אלה. במשך עשרים השנים אפשר היה לפתור חלק מן הבעייה, בעייה שהפכה למכשלה תחת רגליה, ולא חשוב מה הן הסיבות שגרמו לכך, אין לשכוח שבשנים אלה עברה ישראל כמה וכמה משברים, עמדה תקופה ממושכה במלחמת התשה איומה בגבול מצרים, עברה טראומה קשה של מלחמת יום הכיפורים, אולם למרות כל אלה היתה צריכה ישראל לעורר יותר את דעת הקהל למצוקתם של היושבים במחנות, שהם כקרן בגרונה של ישראל.

הממשלה חייבת לפתח תנופת הסברה, להציג את העובדות כמות שהן, לגלגל על ראשן של מדינות ערב את מצוקת הפליטים הנמשכת כבר ארבעים שנה, ולהדגיש את התנהגותה ההומניטרית כלפיהם, לעומת מטמר האפליה שנהגו בהם מדינות ערב שלא העניקו לפליטים את הזכויות האנושיות האלמנטריות והפכו אותם לקלף פוליטי ומשחקים בקלף זה עד היום.

בשאילתות של נציגי אגודת ישראל:

הליכים משפטיים נגד קווי תחבורה בשבת בתל־אביב

מאת סופר "המודיע"

ח״כ הרב אברהם יוסף שפירא פנה בשאילתא אל שר התחבורה, בעקבות פרסומים כי הנהלת הסינרמה בת״א מפעילה בליל שבת קוי הסעה מכל ערי גוש דן לאולם שבדיר אליהו, כולל ברחובות, רמת השרון ורעננה. הנסיעה מתבצעת תמורת תשלום וקוי התחבורה פועלים מ־9.30 עד 1.30 בלילה.

הרב שפירא שואל, האם נכונים פרטי הפרסום הנ״ל והאם הם ידועים למשרד התחבורה? האם ניתן רישיון מטעם המשרד להפעלת הקוים? אם לא — האם יורה השר לפתוח בהליכים משפטיים נגד מפעילי הקוים בניגוד לחוק? כיצד בדעת המשרד לפעול כדי למנוע הפעלת קוים אחרים בשבת בניגוד לחוק בעתיד?

צעדים נגד מעשי חבלה של פועלים ערבים באתרי בניה

ח״כ הרב מנחם פרוש פנה בשאילתה אל שר הבינוי והשיכון בעקבות פרסומים, כי קבלנים מתלוננים שפועלים ערבים משחיתים דירות חדשות בפטישים ומחבלים בצורות שונות בבניינים הנבנים ברחבי הארץ.

הרב פרוש שואל, האם התופעה מוכרת למשרד הבינוי והשיכון? כיצד בדעת השר לפעול למנוע המשך מעשי חבלה אלו? האם נחקרו מעשי החבלה ונקטו צעדים נגד האחראים לכך?

פצועי אפגאניסטאן נאלצים לדאוג לעצמם בבית חולים במוסקבה

מוסקבה — חיילים סובייטים שנפצעו באפגאניסטאן נאלצים לדאוג לעצמם בבית חולים במוסקבה, בעוד הם ממתינים חודשים רבים כדי שיתקינו להם גפיים תותבות, מסר ביטאון הצבא הסובייטי "קראסנאייה זבזדה".

העתון פירסם מכתב שנשלח על ידי אשה, שביקרה לא מכבר בבית חולים צבאי ליד מוסקבה, המטפל בתותחני נ.מ.

"לוא רק יכולתם לראות איך הם מטפלים בפצועים", כתבה נינה ארפובה.

"הם נאלצים לנקות את האולמות ואת בתי השימוש ולהביא בעצמם את מזונם. הרופאים מתעניינים יותר בצורה שבה הם מבצעים משימות אלה. מאשר במצב בריאותם. והמזון — יום אחרי יום רק דייסה.

"עבדתי 25 שנה במקצוע הרפואה, אך מעולם לא ראיתי יחס כזה כלפי החולים".

ראשי בתי החולים הודו, כי החיילים דואגים לעצמם, אך אמרו כי הסיבה לכך היא מחסור כרוני בעובדים רפואיים, מסר העתון.

השלטונות במוסקבה לא התירו לבית החולים להעסיק אחיות וחובשים מן העיר, ומועמדים מהמחוזות נידחו משום שלא ניתן להם רשיונות־שהייה בעיר הבירה, הוסיף. (ע״ר)

נפתחה חנות תכשיטים
ולהחזקת יכולל נחום יואל הלפרין
HB BERTI ברטי
בני־ברק, רח' ר' עקיבא 94 5791517
מבחר ענק 3000 דגמים ישר מהיצרן
זהב, כסף, תכשיטים מלאכותיים
המכירה ליחידים, לחנויות וסוכנים

היום הבחינות באה״ע - לדיינים

הבחינה, לאחר מערכה משפטית, היא לכל המועמדים

לאחר חמש שנות עיכובים ובאם לא יחול שינוי תתקיימנה היום הבחינות לדיינות בסוף "אבן־העזר". כמאה מועמדים אמורים לגשת לבחינה היום.

בשעתו, סרבה הרבנות־הראשית לאשר השתתפותם בב־חינות של כ־30 מבין המועמדים ודרשה מהם להביא כל אחד כתב־הסמכה אישי מהרבנים הראשיים. לאחרים איפשרה הרה״ר לגשת לבחינה, אולם תוך התחייבות שיגישו כתב־הסמכה תוך שנה.

אחד מן המועמדים שעוכבו עתר לבג״צ — ובשבוע שעבר הוציא בג״צ צו־על־תנאי המאפשר לכל מי שבידו כתב־הסמכה מ"רב־מומחה" לגשת לבחינה. בצו נקבע כי מעבר לכך אין המועמד חייב בכתב הסמכה מיוחד מן הרבנים הראשיים וכי אין איש מן המועמדים חייב להתחייב להביא כתב כזה כעבור שנה.

עקרון נוסף, כי כל אותם מו־עמדים שביקשו לעכבם מלגשת לבחינות לא יהיו חייבים בבחינות נוספות מעבר לאלו שנבחן כל דיין והמה כתובות בתקנות הדיי־נים: אבן־העזר, חושן־משפט, וכן ניהול־הדיון, כתיבת פסק־דין והרצאתם ע״פ וידיעה בש״ס ופו־סקים.

כמה מבכירי הדיינים הביעו אמש תקוותם כי אכן היום תתקיימנה הבחינות כמתוכנן וללא שיבושים וכי הרה״ר אכן תסתפק כמו בעבר בכתבי הסמכה מרבנים חשובים ללא הצבת תנאים נוספים ואחרים.

אגב, נושא הבחינות המעוכבות לדיינים עלה בכמה מדוחו״ת מבקר המדינה אשר התריע על עיכובים מעין אלו שלא כדין. הוא כותב בין השאר כי בעיכובים הללו נגרם עוול בל יתואר לאותם נבח־נים העמלים בתורה ומקדישים שנים רבות של יגיעה ללימוד הד־יינות.

גולדינג מסר דו״ח למזכיר האו״ם על סיורו בשטחים

מכחישים המלצות לשיגור משקיפי או״ם

מרכז האו״ם, מזכיר האו״ם האביאר פרז דהקוויאר קיבל דו״ח על הפרות הסדר בגדה המערבית וברצועת עזה משליח האו״ם מארק גולדינג. כפי שנמסר כאן מכחישים בלשכת המזכיר כאילו כבר ישנן המלצות לשיגור משקיפי או״ם לשטחים, הנושא יבדק והוא יכלל בתזכיר שיוגש למועה״ב על המזכיר.

גולדינג, סגן המזכיר הכללי, יצא לשליחות של 10 ימים בשט־חים המוחזקים ונפגש גם עם שר החוץ שמעון פרס ועם שר הבטחון יצחק רבין. ראש הממשלה יצחק שמיר סירב להפגש עמו.

במהלך סיורו נכח גולדינג במספר התנגשויות בין מתפרעים במחנות הפליטים לבין הצבא הישראלי ובשבת האחרונה נאלץ לקצר ביקור במחנה פליטים ליד שכם לאחר שנקלע לתוך התנגשות בין יחידה צבאית לבין מתפרעים.

הדו״ח של גולדינג יוגש ככל הנראה למועצת הבטחון ביום ר' הקרוב. (ע״צ־ע״ר)

שמיר סבור: המהומות בגלל האיפוק

"המהומות בשטחים נמשכות לא בגלל חולשתנו או בגלל אומץ ליבם של המפגינים, אלא בגלל שציווינו על עצמנו איפוק. חיילי צה״ל מתאפקים בקושי ויודעו המפגינים שאם יש להם חוצפה להתגרות בחיילי צה״ל, אין זה סימן לגבורה מצידם וחולשה מצדנו, אלא להיפך" — כך אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר במהלך ביקור בבני ברק.

"אם לפעמים נהרגת אשה או ילד במהומות, זה בגלל אכזריות שלהם שהם שולחים את הנשים והילדים ראשונים, כמו באיראן של חומייני, השולח ילדים לקרב" — אמר שמיר וציין, כי הוא בטוח שצה״ל כבר מוצא את הפתרונות למצב.

הוא תקף את השמאל בישראל ואמר, כי השמאל מנסה לכרסם במחנה הלאומי־דתי. "יש נסיון לכרסם ע״י המחנה האנטי לאומי, שהוא תמיד אנטי־דתי".

שר הכלכלה של בופוצואנה:

אישים בכירים בישראל המליצו לנו לשתף פעולה עם קלמנוביץ

לא אילצנו את ישראל להכיר בנו — ולמרות שאין לנו סטטוס דיפלומטי בארץ, כל פעולותינו היו והינן חוקיות

שר הכלכלה של בופוצואנה השבקר בארץ אמר אתמול כי ממשלתו אינה מצטערת על שי־תוף הפעולה עם שבתאי קלמנו־ביץ, מאחר והוא הומלץ ע״י אי־שים בכירים בישראל.

"בניגוד לפרסומים בעתונות ובכלי התקשורת בישראל הבית ברחוב הירקון 194 בתל אביב הוא רכושה הבלעדי של ממשלת בופוצואנה. שבתאי קלמנוביץ רק חתם על רכישתו כנאמן של ממשלתנו" אמר אפרם קיקילמי שר הכלכלה של בופוצואנה במסיבת עיתונאים שקיים ביום שלישי בבית סוקולוב בתל־אביב.

הדובר ציין, כי כשם שהופתעה ישראל ממעצר קלמנוביץ כך גם נדהמה ממשלתו בפרשת מעצרו של החשוד בריגול לטובת ברית־המועצות. עם זאת, הוסיף, כי ממשלתו לא מצטערת על שיתוף הפעולה עמו כי הוא הועיל מאד לארצו. עוד הוא ציין כי קלמנוביץ הומלץ בפניהם על ידי אישים בכירים ומכובדים בישראל. הוא נמנע מלנקוב בשמם.

השר הטעים, כי ממשלתו לא עשתה כל נסיון לאלץ את ממשלת ישראל להכיר בארצו. כמו כן הם מודעים לעובדה שאין להם סטטוס דיפלומאטי בישראל. "תמיד פעלנו בגדר החוק בארץ זו", אמר.

לדבריו מטרת נציגות ארצו בישראל, היא לפתח קשרים כלכ־ליים ולעודד חברות ופרטים הרו־צים להשקיע בפיתוח בופוצוא־נה. הוא הדגיש בעיקר את הישגי ישראל בחקלאות שיכולים לקדם בהרבה את ארצו בה תנאים דומים לישראל במיוחד בכל הנוגע לת־חום ההשקעות שבשטח זה מר־בילה ישראל בעולם.

"בבופוצואנה למעלה מ־100 ישראלים, מהנדסים, מומחים, רופאים ומדריכים התורמים רבות לפיתוחה של הארץ. במבטשו הבירה יש גם בית כנסת" אמר השר.

בתשובה על שאלה אחרת אמר כי ארצו היא נוצרית־דמוקרטית המתנגדת לקומוניזם, "בדומה לישראל אנו עם שוחר שלום המנסה לשמור על לאומיותו. אנו עם גאה למרות 150 שנות שלטון קולוניאלי. העובדה שהקהיליה הבינלאומית לא הכירה בנו לא משנה את העובדה שאנחנו עם גאה למרות שילובנו המאולץ לאיחוד ע״י אנגליה עם המושבה של כף התקוה הטובה ולאחר מכן באיחוד דרום אפריקה".

עוד אמר כי "ארצנו לא נהנתה משום סיוע כספי מארץ כלשהי ובכוחות עצמנו שיפרנו את רמת החיים של אזרחינו והתקדמנו הרבה יותר מן הארצות בעולם השלישי שקיבלו סיוע נדיב מארה״ב, אירופה והגוש המזרחי". השר האורח הטעים, כי "כל מה שאנחנו מבקשים מישראל ומעמי העולם הוא לתת לנו ההזדמנות לעזור לעצמנו ולהיות גאים על עצמאותנו והתפתחותנו".

הויטו האמריקני בגלל התעלמות

מרכז האו״ם, ארצות הברית הטילה את הויטו על הצעת החל־טה במועצת הבטחון לגנות את ישראל משום שההחלטה מתעל־מת מהתקפות חוזרות ונשנות של מחבלים על ישראל מתוך לבנון — כך נמסר כאן מטעם הנציגות האמריקאית.

השגריר האמריקני באו״ם הגנון ולטרס, שהסביר את הנימוקים להטלת הויטו אמר כי החלטה כזאת לא תתרום דבר לשבירת מעגל האלימות במזרח התיכון.

בריטניה נמנעה מהצבעה על ההחלטה אולם 13 חברות אחרות במועצת הבטחון תמכו בה.

וולטרס אמר כי "החלטות על דרום לבנון אין בהן משום תועלת, לא חשוב כמה החלטות ולא חשוב כמה הן תהיינה חריפות, עד אשר הגוף הזה יכיר בסחרור של הא־לימות שהוא בא לשים לו קץ. התקפה גוררת התקפה. משני הצדדים נפלו קורבנות הן בקרב חיילים והן בקרב אזרחים".

הצעת ההחלטה הוגשה על ידי אלג׳ירייה, ארגנטינה, נפאל, סנגל, יוגוסלביה וזמביה והיא קראה לישראל בין היתר לסגת מאיזור הבטחון בלבנון.

היתה זו החלטה רביעית בג־נותה של ישראל שנתקבלה במועצת הבטחון בפחות מארבעה שבועות.

וולטרס טען להלן כי כל דיון והחלטה על המצב בדרום לבנון, תוך התעלמות מדאגה לבטחונה של צפון ישראל, הם חסרי משמ־עות. לא נשיג יציבות בדרום לבנון כל עוד איזור זה משמש קרש קפיצה להתקפות טירוריסטיות ולשיגור טילים נגד ישראל", אמר וולטרס. (ע״ר־וע״צ)

רבין מעריך: הפרות הסדר יצומצמו

ניו־יורק, המהומות בשטחים המוחזקים שבגדה המערבית וברצועת עזה היו הפעם יותר נרחבות מאשר בעבר אולם נצמצם אותם לרמה שניתן יהיה להשתלט עליהם כך אמר שר הבטחון יצחק רבין בראיון לניו יורק טיימס".

"בעבר היו לנו הפרות סדר כאלה פה ושם והורדנו אותן למימדים שאפשר לטפל בהן", אמר.

רבין אמר כי הפרות סדר מקורן בין היתר גם בתוצאות ועידת הפיסגה הערבית האחרונה ברבת עמון אשר בה הועברה תשומת לב מעניני הפלשתינים למ־לחמת איראן־עיראק.

"ועידת רבת עמון היתה סימן לפלשתינים כי בעייתם כבר אינה עומדת בעדיפות ראשונה אצל הערבים", הוא אמר. (רויטר־עתי״ם־וע״צ)

תמונה זו צולמה בשכם. היא הופצה לאחר מכן בכל רחבי תבל. בעולם מציגים אותה כהוכחה שהישראלים מפעילים כוחות גדולים ונשק חם נגד אוכלוסיה "שלווה וחסרת מגן"...

חדשות חוץ

שוורדנאדזה קורא לביטול של הטילים הגרעיניים לטווח קצר

בון — שר החוץ הסובייטי אדוארד שוורדנאדזה קרא כאן "ביטולם של כל כלי הנשק הגר־עיניים לטווח קצר. "אנו מצדדים בחיסול מוחלט של כלי נשק גר־עיניים טאקטיים, פעולה שתהיה לטובת האינטרסים של כל תושבי אירופה", אמר שוורדנאדזה בנ־אום שנשא לכבודו שר החוץ המערב גרמני הנס־דיטריך גנשר.

שוורדנאדזה שהזכיר כי מעצמות־העל הסכימו לחסל את הטילים הגרעיניים לטווח בינוני, חייבים עתה לעשות אותו דבר גם לגבי הטילים הגרעיניים לטווח קצר.

הוא אמר כי כלי נשק כאלה מיועדים למטרות של טווח של 500 ק״מ מטווחים לעבר מדינות באירופה על קו המגע בין שתי בריתות צבאיות־מדיניות גדולות.

הוא גם קרא לקיצוץ עמוק בכוחות השיגרתיים הן של ברית ורשה והן של ברית נאט״ו ואיסור עולמי על הפעלת נשק כימי.

שוורדנאדזה אמר כי ההסכם האחרון שנחתם בענין הנשק הגרעיני משמעותו "שעלינו על לוח שנה פוליטי חדש. הלוח החדש הזה יהיה בעל משמעות רק אם נמלא אותו במעשים ולא רק בכוונות", אמר. (ע״ר וע״צ)

קיסינג'ר מזהיר מפני אשליות על גורבאצ'וב

וושינגטון, הנרי קיסינג'ר מי שהיה שר החוץ של ארצות הב־רית הזהיר את המדינאים האמ־ריקאים שלא להיות מהופנטים על ידי אישיותו של המנהיג הסובייטי מיכאל גורבאצ'וב ולא יפגעו בגלל כך באינטרסים החי־ניים של המערב.

במאמר ב"וושינגטון פוסט" טוען קיסינג'ר כי ביקורו של גור־באצ'וב בארצות הברית בחודש שעבר יצר היה אופטימית סביב מנהיג הקרמלין שאין לה בינתיים משקל נגד בכל הקשור להחלטה נחושה להגן על האינטרסים של המערב.

האופוריה סביב ביקורו של גורבאצ'וב נראית כבריחה מן המציאות ובטיפול בסימפטומים ולא בגורמים ממשיים.

"אם לא יוצר מחדש איזון, או על ידי משא ומתן, או על ידי חיזוק מערך ההגנה, עלולים להי־ווצר תנאים לסחיטה סובייטית בשטחי מדיניות ההגנה, והפיקוח על הנשק". כתב קיסינג'ר.

עוד הוא טען כי ההסכם שחתם רייגן עם גורבאצ'וב על חיסול הטילים לטווח בינוני באירופה, היה הסכם לשם עצמו ולא הסכם שיהיה בו תועלת ממשית. (רויטר־עתי״ם)

הצי האמריקני מסר פרטי מידע לצי הסובייטי במפרץ הפרסי

בחריין — מידע על שיירה של אניות שעברה במפרץ הפרסי הועבר על ידי אונית מלחמה אמריקנית לצי הסובייטי במפרץ.

כתבים ששירתו במסוק מעל דרום המפרץ מסרו כי קלטו שדר רדיו מאניית הצי הסובייטי לאניית מלחמה אמריקנית ובו בקשה למידע על הרכב השיירה שהאנייה האמריקנית מלווה.

האמריקנים בדרך כלל אינם מספקים מידע כזה אולם הפעם נמסרו פרטים ושמות המיכליות ומספר אניות המלחמה האמריקניות שמלוות אותה.

זו השיירה השלישית בליווי אמריקני בשנה הנוכחית והשיירה ה־25 מאז החלו פעולות הליווי של הצי האמריקני במפרץ הפרסי ביולי שעבר.

הפריגטה האמריקנית "אלרוד" ליוותה את השיירה בדרכה מכוויית והיא הוחלפה על ידי הפריגטה "רובן ג'יימס" מול חוף בחריין, מסרו מקורות מהמפרץ הפרסי. (ע״צ ורויטר־עתי״ם)

המנצח הצפוי בבחירות בהאיטי מודה ב"חריגים"

פורט־או־פרינס — לסלי מאניגאט, אשר סבורים כי יהיה המנצח בבחירות לנשיאות האיטי, מודה כי היו "חריגים מסויימים" וכי ההשתתפות בעיר הבירה היתה נמוכה.

מקורות דיפלומטיים צופתיים בכירים אמרו בינתיים כי "אין להניח כללי" שהסיוע המערבי להאיטי יחודש בקרוב, בעקבות מה שהגדירו כ"הבדיחה" של הבחירות ביום ראשון.

"ממשלות מערביות ציפו למשהו מוזר. אך לא לפארסה כזו. הן יפעלו עתה בזהירות מיר־בית", אמרו הדיפלומטים.

סיוע מערבי בסך של כ־180 מליון דולר הובטח להאיטי בעיקר ע״י ארה״ב, קנדה, צרפת ומערב גרמניה. מחוץ לסיוע הומ־ניטרי, הושעה כל הסיוע בעקבות טביחתם של יותר מ־30 איש כב־חירות הקודמות של האיטי, שא־מורות היו להתקיים בנובמבר אך בוטלו.

מאניגט זכה בקלות בגונייבס, העיר השניה בגדלה במדינה, וסבורים כי הוא מוביל ברוב הא־זורים בעקבות הבחירות הכלליות ביום ראשון, מסרו תחנות שידור.

מאניגט, 57, תומך לשעבר של המשטר המודח של דיבלייה, הודה כי ההשתתפות היתה נמוכה בעיר הבירה, אך אמר כי היתה גבוהה יותר במחוזות, והגיעה עד ל־60 אחוז בצפון המדינה.

בשיחה עם עתונאים הוא גם הודה כי היו "חריגים", אך הוסיף כי זה ארע בכל המדינות. העם של האיטי לא השתתף זה 30 שנה בהצבעה דמוקרטית אמיתית, "ולכן אי אפשר היה לצפות שפתאום יגיע לשלמות של, למשל, העם הבריטי", העיר.

קנדה כבר הודיעה כי אין היא יכולה לקבל את תוצאות הבחירות והיא תבחן מחדש את יחסיה עם המימשל הצבאי של האיטי בראשותו של גנרל הנרי נאמפי.

"אין ספק שהיה זה תרגיל קומי. התחזות אחת גדולה", אמר דיפ־לומט אירופי.

מרבית המצביעים נענו לקריאת מנהיגי האופוזיציה ולא באו לקלפיות. (רויטר עתי״ם וע״צ)

מטוס סיני התרסק באויר - 108 נהרגו

בקין, מטוס סיני התרסק לתוך עמוד מתח גבוה בצלע הר בעת שירד לנחיתה אתמול ליד צ'ונגקינג בדרום מערב סין בלילה שבין יום שני לשלישי וכל 108 האנ־שים בו ניספו.

שני בתים עלו בלהבות לאחר שנפגעו על ידי המטוס, מדגם "איליושין 18" אולם אף אחד על הקרקע לא נפגע.

זה איזור הררי מיושב בצפיפות ולעתים קרובות עטוף בערפל. אחד הרופאים הנמנים על צוות ההצלה אמר כי כל 108 הנוסעים ואנשי הצוות נהרגו בו במקום.

עד ראיה מסר כי המטוס התר־סק אל צלע גבעה, ופגע בעמוד מתח גבוה בעת שניסה לנחות. לא ידוע בדיוק מדוע המטוס ניסה לנחות לפני שהגיע לנמל התעופה שלו. (ע״צ־רויטר־עתי״ם)

פקיד קובני בכיר ערק למערב

הבאנה — קובה הודיעה כי פקיד ממשלתי בכיר ערק למערב וכינתה אותו "בוגד".

העתון הרשמי בהבאנה "גרנמה" מסר כי גוסטאבו פרז קוטס, 53, סגן נשיא הועדה לחומרי גלם והספקה טכנית ערק בחנית ביניים בעת שטס מצ'כוסלובקיה לקובה. (ע״ר ע״צ)

הליברלים בבריטניה אישרו מסמך האיחוד

עם הסוציאל דמוקראטים

לונדון — ראשי המפלגה הליבראלית בבריטניה אישרו מסמך מדיני, הקובע לכללי את הדרך לאיחוד עם הסוציאל דמוקרטים.

17 חברי הסיעה הפרלמנטרית של הליברלים, אליהם הצטרפו נציגיהם בבית הלורדים, אישרו פה אחד את המסמך, לאחר דיון של שעה.

ההסכם בא שלושה ימים לאחר שראשי המפלגה דחו טיוטת אי־חוד קודמת, בטענה של "בגידה בעקרונות".

בכיר הסיעה הליבראלית בפרלמנט, ג'יים ואלאס, אמר לכתבים: "אנו בטוחים כי המסמך שאושר יהיה הבסיס למיזוג".

פרטי המסמך עדיין נשמרים בסוד.

מבקריו שמו להם למטרה להקים כוח פוליטי חדש שיתייצב כאלטרנטיבה למפלגה השמרנית.

המסמך יובא לדיון ועדת המשא־ומתן, המשותפת לליב־ראלים ולסוציאל דמוקראטים. (רויטר עתי״ם)

מנהיג האופוזיציה העירקית נרצח בסודן

חארטום — אלמוני פתח באש על אחד מראשי האופוזיציה העירקית והרגו באולם כניסה מלא אנשים של מלון "הילטון" בחארטום.

האיש ירה לאחר מכן מספר כדורים לתוך התיקרה, כדי להבהיל אנשים, כדי שיוכל להמלט.

תמרונים משותפים לאיטליה ולמצרים

מומחים צבאיים מצרים לעיראק

לונדון — הממשלה האיטל־קית הגישה בקשה רשמית לקהיר לעריכת תמרונים צבאיים משותפים עם הכוחות המצרים — מסר העתון "אל־שאלם".

בנוסף, הוסיף העתון, כי מצרים תסכים לבקשה במסגרת מדיניות הצבא המצרי לעריכת תמרונים משותפים עם מספר מדינות, בי־ניהן ארה״ב, ירדן ועיראק.

מצרים גם הסכימה לבקשת עיראק לשלוח קבוצה של מומחים ויועצים צבאיים על מנת לסייע לכוחות העיראקיים לארגן את קווי ההגנה, לבלימת התקפה איראנית צפויה.

מצרים הסכימה לשלוח 94 יועצים, בנוסף ל־450 יועצים צבאיים הנמצאים בעירק לאותה מטרה. (ע״מ)

מיום ליום

☆ איפה ה"רגיעה"?...

אם לשפוט לפי הכותרות של עתוני יום אתמול, קצת קשה לקבוע שישנה כבר רגיעה בשטחים, כפי שהובטח לנו לאחר הצעדים הנמרצים שננקטו ע״י כוחות הבטחון באיזורי המהומות. זו משאלה־לב טובה ורצויה, אבל אין לה, למרבה הצער, כיסוי במציאות.

מסוריה משדרים המחבלים מסרים של הסתה לערביי השטחים להרחיב את ההתקוממות; המסיתים בשטחים עושים את שלהם ומאיימים על סוחרים לבל יפתחו את חנויותיהם. חנות של חלפן במזרח ירושלים הוצתה ונשרפה. הערבים בנצרת עומדים להפגין בשבת הקרובה ונשקלת שביתה כללית במיגזר הערבי בתוך תחומי הקו הירוק. נהג משאית נפצע מידוי אבנים ליד חברון. ובודאי אין זה הכולל את הכל, כי מרוב אירועים כבר הפסיקו לדווח ולמסור על הכל...

ברור אמנם שלא כל האוכלוסיה הערבית מעונינת במהומות. הסוחרים בודאי שאינם מעונינים, כי הם סובלים הפסדים קשים עקב שביתת המסחר, אלא שיד המסיתים והמתפרעים על העליונה, וככל הנראה הם מצליחים בינתיים לעמוד בתחרות עם כוחות־הבטחון; הם יותר מצליחים הפעם להפחיד את האוכלוסיה הערבית מכפי שמצליחים כוחות הבטחון בדברי־שכנוע, בהבטחות להגן על הסוחרים או גם באזהרות שיסבלו אם ייענו לאיומי המסיתים. מצב שכזה, קשה לכנות אותו "רגיעה". ודמה שצדקו מפקדים בכירים בצה״ל באומרם בשבוע שעבר. כי שקט שמושג באמצעות עוצר עלול להיות מופר אח״כ בצורה קשה כאשר העוצר יוסר ומצבורי־ההסתה יחפשו להם נתיב של התפרצות.

☆ משוחררי "עיסקת ג'בריל"

עתה מתחיל גם להתגלות, כי מאות המחבלים אשר שוחררו ב־1985 במסגרת החנינה ההמונית שכונתה "עיסקת ג'בריל", מהווים הגורם הדומיננטי ביותר בהסערת האוכלוסיה הערבית בשטחים, והם תופסים מקום מרכזי בכל הפעילות, לרבות פעולות של חבלה ומעשי טירור קשים.

כמה מאותם משוחררים כבר נתפסו במהלך הזמן כמעורבים במעשי רצח חמורים והם שוב יושבים בבתי־כלא ישראליים, אך הרוב הגדול מאותם מחבלים מסתובבים בצורה חופשית, מנהלים פעולות־הסתה בקרב האוכלוסיה השקטה, והם מהווים למעשה עיקר התשתית של המסיתים להתקוממות ומרי. מתב־רר, כי החששות שהתלוו בזמנו לעיסקה המסוכנת התאמתו כולם. האסירים הללו, שהיו שפוטים לתקופות־מאסר ארוכות על מעשי חבלה וטירור, חזרו מיד לסורם ויש מהם שקודמו בתפקידים ובדרגות בארגוני הטירור והם מסתובבים כגיבורים ומגייסים צעירים ובני־נער לפעולה נגד ישראל.

השחרור הסיטוני של האסירים הבטחוניים היה משגה כבד ומכופל, שכן לא רק שהם הוצאו מבתי־הסוהר, אלא שניתן להם לחזור לבתיהם בשטחים, במקום שיגורשו לאחת הארצות הערביות, משם לא היו מסוגלים לפגוע בנו בו בזמן שהם פוגעים עתה בהתהלכם בצורה חופשית בתוך האוכלוסיה ומנהלים את ההסתה שלהם באין מפריע. תמורת שחרורם הושג בזמנו שחרור שלושה ישראלים מהשבי, אבל המחיר ששולם על כך הוא יקר ומצער ביותר.

☆ איזון מעודד במקצת...

עוד נסיון להביא לגינויה של ישראל במועצת הבטחון נכשל שלשום, לאחר שארה״ב הטילה "וטו" על ההחלטה, וגם הנציג הבריטי התנגד לאותה הצעה. הפעם באה ההצעה לגנות את ישראל על דרך פעולותה נגד הטירור שבא מלבנון, אבל נציגי ארה״ב ובריטניה הבהירו, כי יש לדון קודם כל בפעולות נגד ישראל שבאות מלבנון, ורק אז לדון בצורה שבה פעלה ישראל...

הנימוק נשמע מאוד הגיוני ועומד גם במבחן אוביקטיווי. אך חבל שבפעם הקודמת, כאשר נדונה שאלת התגובה הישראלית נגד ההתקוממות בשטחים — לא פעל אותו נימוק. הגם שהיה לו בדיוק אותו מקום. לא ישראל התחילה להתנפל על תושבים בשטחים, אלא ההתחלה היתה כאשר המוני מתפרעים פתחו במבצע מאורגן של ידוי אבנים והתפרעויות שונות, דבר שלא נפסק עד עצם היום הזה. ופעולתה של ישראל באה רק בעקבות ההתקפות על כוחות הבטחון שלה, כך שגם כאן היה מקום לדון קודם בגורם ורק אחר־כך בתוצאה.

אבל גם כך צריך לברך על השינוי המסויים. בחוגי הממשל הגיעו, ככל הנראה, למסקנה כי הרחיקו מאוד לכת בפעם הקודמת, באשר הפכו את המותקף למתקיף ואת המאשים לנאשם. ואולי ביקשה ארה״ב לרמוז בכך, כי גינוי חד־פעמי אין משמעו שינוי מוחלט במדיניות האמריקאית של התייחסות ידידותית לישראל.

☆ ברוך הבא לר' יוסף ביגון

אחרי שנים ארוכות של תלאות ויגון, אנו מקבלים את פניו של ר' יוסף ביגון, עם הגיעו בשלום לארץ. הוא רואה את הגיעו ארצה לאחר שיצא למאבק נוסף על הצטרפות כל בני משפחתו. והוא אמנם זכה גם במאבק עיקש זה, למרות שרבים התפלאו עליו כיצד הוא נוטל על עצמו סיכון כבד זה. לאחר כל התלאות שכבר עברו עליו.

ביגון היה סמל במשך שנים ארוכות לרדיפה הסובייטית נגד יהודים. כי הוא סבל וישב במאסר שנים ארוכות לא רק משום שתבע את הזכות לצאת משם ולעלות לארץ־ישראל. אלא גם משום שלחם בעקשנות על זכותו להיות יהודי שומר תורה ומצוות, ומסירות נפשו על כך כבר היתה לשם דבר. עתה, כאשר זכה ויצא משם והגיע לארץ האבות, יכול הוא לנשום באורח חפשי, הוא יכול לשמור תורה ומצוות באין מפריע.

בכל הנראה, לא הולך ר' יוסף ביגון לחיות עתה חיים שקטים, כי הוא סמל לדאגה למען אחיו היהודים שנשארו עד שם, ומספרם גדול. בהיותו יהודי חוזר אמונה, מיטיב הוא להבין את הטרגדיה של הנשארים שם, ללא אפשרות לחיות חיים יהודיים, דבר הגורר עליהם ניתוק מן היהדות, תוך שהם צפויים לגורל המר של נשואי־תערובת והתבוללות, מכה הפוקדת את יהדות רוסיה בצורה המונית. הוא בודאי ישמש להם לפה בתביעותיהם ובמשאלותיהם, כי יתנו להם לבטא את יהדותם במעשים של תורה. חינוך יהודי לילדיהם ועליה לארץ־ישראל. בכל אופן, ברגע זה אין לנו אלא לקדמו בברכה המסורתית של "ברוך הבא בשם ה' ברכנוך מבית ה'"!

☆ האם יוקדמו הבחירות?

ביום שני הבא תדון הכנסת בהצעת־החוק של סיעת "התחיה" על הקדמת הבחירות לכנסת, אך עד כה לא ברור מה יהיה גורלה של ההצעה, האם היא תשיג רק את קולות הסיעה המציעה, האם יצטרפו אליה עוד סיעות והאם בכלל יש סיכויים שיתגבש רוב מסביבה?

אמנם, לעמדת מפלגת העבודה נודעת השפעה רבה בנושא זה, אבל היא אינה בהכרח מכרעת כי גם אם תחליט לאמץ את הצעת מר פרס לתמוך בהקדמת הבחירות וגם אם תתקבל עמדת יו״ר הסיעה בכנסת, ח״כ אדרי, כי הקדמת הבחירות תיקבע לא יאוחר מאפריל או מאי, עדיין אין בכך כדי ליצור רוב בכנסת. סיעת מפ״ם כבר הודיעה, כי תתנגד להקדמת הבחירות. בנימוק כי הדבר רק "יסייע לימין". בכל הנראה חוששת מפ״ם, שתצטרך הפעם ללכת ברשימה עצמאית, ממערכת בחירות בעיתוי הנוכחי, שכן עיקר המערכה יתמקד בין המערך ומפלגת העבודה והיא תישכח.

למעשה אין לראות עמדה מוסכמת ומוחלטת של מפלגת העבודה, שכן עד כה נשמעות דיעות סותרות וקשה להבחין בהתלהבות להצעה, אפילו אצל אלה שלכאורה תומכים בה. עם זאת, במצב הקיים כיום קשה לקבוע מסמרות, כי הדברים נתונים לשינויים מהירים, בעיקר משום שקשה לראות בינתיים את הסוף למהומות הערביות, ובמצב זה ניתן חיזוק יותר לטענה, כי דרושה עתה ממשלה חדשה שתפעל לפי קו מוסכם ותהיה מלוכדת מבפנים בכל עשייתה. דבר שאינו קיים בממשלה הנוכחית, שהיא מפולגת ושסועה בתוכה.

☆ עוד "חריגה" בליכוד...

בליכוד אין מנוחה מ"חריגים". עוד לא נרגעו שם הרוחות מהכרזת שלמה להט על הצורך בהחזרת כל השטחים לערבים, ובעוד שנערכים ב"חרות" ל"משפט חברים" לסילוקו של אחד מחבריה, מר משה עמירב על קריאתו להדבר עם אש״ף, וקפצה עליו רוגזו של ח״כ אהוד אולמרט, אשר יצא בהצעה להפעיל "אוטונומיה חד־צדדית", כלומר שישראל תוציא את המינהל האזרחי מן השטחים, תוציא את כוחות הבטחון ותציב כוחות־צבא במקומות אסטרטגיים שיבטיחו לה את השליטה הצבאית על כל האיזור.

טענתו של ח״כ אולמרט היא, כי אין בהצעתו משום חריגה ממדיניות הליכוד, הדוגל באוטונומיה כפתרון יחידי למצוקה. ואם אין הצד הערבי מוכן לשבת ולדון בכך. תעשה זאת ישראל באורח חד־צדדי. כמה מחבריו למפלגה יצאו נגדו. בעוד שכמה אישים מן השמאל קידמו אותו בברכה על "אומץ הלב" שגילה בעצם נכונותו לחלוק על הקו של מפלגתו.

בה בשעה ממשיך ח״כ אולמרט במיתקפתו נגד שר החוץ, מר שמעון פרס, ובמיוחד נגד המנכ״ל המדיני של משרד החוץ. ד״ר ביילין אותו הוא מכנה "תלמידו של יוסי שריד" ומאשימו בכך "שהוא לא רק מזדהה עם הביקורת שנמתחה על ישראל בענין הגירושים, אלא מייחל להגברת הלחץ עלינו עד שנשנה את עמדותינו המדיניות"...

זכרון להולכים
רבי פסח פלאטו זצ"ל
שנה לפטירתו

חלפה שנה מיום שנסתלק מעמנו סבא זצ"ל ונדמה שככל שעוברים הימים חשים אנו ביותר שאת את ההעדר הגדול שנוצר בפטירתו. נראה בעליל כאילו אותה גזרה על המת שישתכח מן הלב אינה נתפסת באותן ספירות רוחניות בהן היה וחי הסבא זצ"ל.

לא אנו הראוים לבוא ולתאר מסכת חיים מופלאה זו הן מפני שאיננו כדי השגה בדרך חייו והן שאת כל מסכת חייו היטיב להסתירה במעטפת פשיטות וללא ספק בתחום זה ניתן לומר שגאון היה בצורה הצטנעותו מעין הבריות ואפי' הקרובים ביותר מקרב משפחתו לא ידעוהו לא הכירו מה הסתתר מאחורי אותו "ר' פסח".

אנו בני משפחתו יכולים לומר שעד כמה שהכרנו והוקרנו גדלותו אין זה שמץ מכה שאכן היה באמת בהצצה לרשימות שכתב לעצמו התגלה לפתע לנגד עינינו עולם שלם של גדלות בתורה ועבודה תוך עמידה בנסיונות על כל צעד ושעל ואדם זה חי בתוכנו כאחד מאיתנו ואנו בני משפחתו הקרובים ביותר לא היה לנו קצה השגה בעולם נעלה זה בו חי אדם גדול שהפליא להסתיר כ"כ את עצמו.

ידענו שקידתו הבלתי פוסקת ממש בבחינת לא פסק פומיה מגירסא ראינוהו בתפילתו משתפך לפני קונו ממש כעבדא קמיה מריה ראינוהו בגמילות חסד במסירות נפש אך נראה שבעולם הנשגב בו חי לא היה לנו שמץ של השגה ורק בהצצה מקרית לתוך כתביו שכתבם לעצמו עמדנו משתאים ונפעמים כיצד חי בתוכנו אדם אך העולם בו היה שקוע ונתון היה עולם אחר מעולם בו חינו אנו.

באותן רשימות ראינו גם כיצד הגיע לכך בעמידתו עוד בבחרותו בנסיונות ובמסירות נפשו לתורה, כבר בימי חורפו עת הסתופף בצל מאורי עולם החל כחפץ חיים והח"כ רא"ז מלצר המשגיח דמיר ר' ירוחם זי"ע אותן דברי אלוקים חיים שזכה לקבל מהם חיו בקירבו ולאורם חי ועבד את בוראו עד שעוד בימי בחרותו מתארו ר"א קוטלר כ"גדול בתורה וביראה" ולמרות גדלות שהחלה כבר בימי צעירותו העדיף לא להשתמש בעטרה זו ולפרנסתו יצא לחיי מסחר כאשר מצבו זה העמידו בפני נסיונות שקשה להבין כיצד עמד בהם כיצד החזיק שנים מעמד בין יהודים ריקים מתורה אשר בגלל עקשנותו על כל קוצו של יוד היתה פרנסתו תלויה לו מנגד וכך במשך שנים ודווקא במצבו זה באותה סביבה מנוכרת כותב לעצמו "לא ישנתי כל הלילה מפני צערי מימי הדין הממשמשים ובאים".

באחד מניסיונותיו הקשים ביותר כותב הוא "אני יודע ומבין שלא נשאר לי בחיים אצלי מכל עוה"ז רק לימוד התורה" שורות אלו שאינן אלא הצצה לתוך עולמו מגלה מסכת חיים נפלאה של אדם גדול שאנו בני משפחתו שחשבנו שהכרנוהו והוא בגדלותו השכיל להסתיר את עצמו במסווה על גבי מסווה ורק לאחר פטירתו נוכחנו לראות שעימנו היה אדם גדול שהשכיל להיות ולהחיות את שקיבל מרבותיו בתורה ובמוסר אינו יכולים להאיר ולגלות את שהשיג בעבודת חייו משום שאיננו יכולים לגלות את שעמל להסתיר כל חייו.

תעמוד דמותו המאירה לנגד כל בני משפחתו בבחינת כזה ראה והתקדש ודמותו תהווה סמל חדות לעבודה ולשלמות ויהי רצון ויבולע המוות לנצח ומחה ה' אלוקים דמעה מכל פנים.

הכותב כותב בדמע נכדו
מ.מ. פלאטו

במשק ובכלכלה

האוצר שוקל גיבוש הסכם שכר חדש כדי למנוע משברים במשק

המהלך עשוי להיות מלווה בצעדים נוספים, חלקם בשוק ההון

במשרד האוצר שוקלים לפתוח כבר בימים הקרובים בסדרת מגעים שתביא בסופה לכדי גיבוש של הסכם שכר חדש במשק שיכנס לתוקף בשנת התקציב הקרובה. במשרד האוצר מבקשים להשיג שתי מטרות עם חתימת הסכם שכר מוקדם: מניעת משברים במשק כתוצאה משביתות ושיבושים, ובעיקר למנוע מרוץ על השכר בעיצומה של מערכת הבחירות.

כלכלני האוצר העריכו כי לקראת הבחירות הקרובות צפוי האוצר לעמוד מול גל של לחצים, מצידן של מפלגות שונות ואינטרסים שונים, אשר רק יכבידו על המגמה לשמור על כלכלה נבונה וצודקת גם בתקופה האמורה. בסקר שהוכן עבור האוצר נאמר כי הסכם השכר. הינו הנושא הרגיש ביותר לטיפול בזמן מערכת הבחירות.

את המגעים לגיבוש הסכם שכר חדש ינהל צוות האוצר עם ראשי ההסתדרות והתעשיינים. בכירים באוצר העריכו כי יזכו לשיתוף פעולה מצד שני גורמים חשובים אלו במשק, מתוך הבנה לצרכים והתחשבות באילוצים השונים.

בין יתר המגמות שיבחנו, יהיה גם נסיון לבצע שינויים בהסכם תוספת היוקר, כדי שהענפים והמפעלים הבודדים יוכלו להנות מיתר חופש תמרון. באוצר סבורים שההסכם הקיים מבטיח אמנם גידול ריאלי בשכר לכל הענפים ולכל המגזרים, אך לעומת זאת, יש בו כדי לפגוע במגזרים היצרניים ובתקציב.

באוצר סבורים ששינוי בהסכם תוספת היוקר, שיבוא בשילוב עם "פיחות קטן" ומוגבל שיעוקר מתחשיבי תוספת יוקר, יוכל להיות פתרון נאות לכמה בעיות מעיקות. ילך האוצר לקראת העובדים בתחומים אחרים, בהם עידכון משמעותי יותר של מדרגות המס.

ריכוח פנים-הסתדרותי על איחוד קרנות הפנסיה

"התאחדות התעשיינים שוקלת למנוע את איחוד קרנות הפנסיה ההסתדרותיות באמצעות תביעה לבית-דין, קיים חשש, כי האיחוד עלול לפגוע בקרן "מבטחים" עד כדי שינוי יעדיה ולהתאחדות התעשיינים אין עניין מן המצב הזה לאפשר את איחוד הקרנות", זאת גילה עו"ד יוסי נבזי בהתאחדות התעשיינים, במסגרת יום עיון לנציגי איגוד מקצועי במועצת פועלי תל-אביב-יפו, שנערך ביוזמת מחוז תל-אביב של "מבטחים" ואשר דן בבעיות בהן מתחבטת ההסתדרות לקראת שנת ה-90, ובתוך כך גם הועלה ענין איחוד קרנות הפנסיה.

שמחה לנגר, מנהל מחוז תל-אביב של "מבטחים" הביע תרעומת על כך שדוקא חברים הממלאים תפקידים מרכזיים בהסתדרות, תרמו לא מעט ל"קמפיין", המטיל ספק ביכולת הקרנות לממש את התחייבויותיהן כלפי המבוטחים. הוא שיבח את מועצת פועלי תל-אביב-יפו על שיתוף הפעולה הגובר עם "מבטחים" בגיוס מקורות עבודה חדשים וציין, כי מספרם של המפעלים שהצטרפו בתקופה האחרונה ל"מבטחים" בתל-אביב גדל באופן משמעותי.

תוקנה התקלה בתחנות הכוח של חברת החשמל בחדרה

עובדי חברת החשמל בתחנת הכוח "מאור דוד" בחדרה הצליחו לתקן את יחידת הכוח שיצאה מכלל שימוש בעקבות פיצוץ באחת הטורבינות שהיתה ביום שני.

בשעות הצהרים הוכנסה היחידה לפעולה והחלה לספק חשמל לתחנת הכוח בחדרה. כזכור, היו ביום ב' בלילה הפסקות חשמל ברחבי הארץ, בעקבות התקלה שגרמה לעומס על קוי מתח החשמל. (עתי"ם)

עובדי חברת החשמל קובלים על שכר נמוך

שר האנרגיה והתשתית משה שחל נפגש אתמול עם הנהלת חברת החשמל ועובדיה. העובדים העלו טענות לגבי השחיקה בשכרם והציגו נתונים לפיהם שכרם נשחק ב-20 אחוז במהלך שנת 1987.

השר שחל אמר כי אין אפשרות לחרוג מהסכמי השכר. הוא הביע הערכה לעובדים על המאמצים ועל הדרך בה העובדים וההנהלה מצליחים להתגבר על התקלות בהספקת החשמל.

כן אמר כי על הנהלת החברה לנהוג עפ"י הסכמי השכר עם האיגוד המקצועי. השר קרא לעובדים לגלות מידה של איפוק ואחריות בדרישותיהם. עד לפתיחת דיון על הסכמי השכר באפריל 1988. (עתי"ם)

סחורות בשווי רב הוברחו מנמל חיפה

סחורות בשווי רב הוברחו לאחרונה מנמל חיפה בקשר שנרקם בין שומרים וימאים — על כך נודע בהליך הארכת מעצרו של אחד השומרים בנמל בעת שהובא בפני שופט שלום בחיפה.

החקירה בפרשת ההברחות מהנמל שהחלה לפני כשבוע הולכת ומסתעפת ולהערכת המשטרה קשורים בפרשה זו שומרים ששימשו כזקיפים בשערי הנמל, קשר עם ימאים לצורך הברחת סחורות.

בא כוח המשטרה טען בבית המשפט כי החשוד יחד עם אחרים בהיותו זקיף בשערי הנמל חשוד בהברחת סחורות בעקבות הקשר שנרקם בין השומרים וימאים המשרתים באוניות שונות.

השופט כאמל חייר ציווה להאריך מעצרו של החשוד ל-3 ימים לחקירה ולאחר מכן לשחררו בערבות של 10 אלפים ש"ח.

הוראות חדשות לבנקים ליצוב של שערי ני"ע

הוראות החדשות לבנקים בדבר יצוב שעריהן של ניירות ערך הופצו עד בסוף השבוע שעבר בבנקים, מטעמו של המפקח על הבנקים בבנק ישראל. הוראות מקבילות פורסמו באותו מועד מטעם הבורסה.

תאגיד בנקאי, לא יוכל עפ"י ההוראות החדשות, לעסוק בחסות מניות מבלי שיקבל אישור מראש מהמפקח על הבנקים. רק לאחר קבלת אישורו של המפקח יוכל הבנק לפעול במסגרתו כמייצב שעריהן של אגרות חוב.

לעומת זאת, מניות התאגיד הבנקאי עצמו — לא יהיו נתונות בידי הבנק כדי לפעול בהן כמייצב שערים מחשבונו הוא, אולם התאגיד הבנקאי יוכל לפעול כמייצב שערים של חשבונו של כל גוף אחר שאינו שייך לאותה קבוצה בנקאית.

תדיראן השקיעה 3.5 מיליון דולר במפעל לסוללות

חטיבת הסוללות של תדיראן, החלה לאחרונה בייצור שוטף ובשיווק מקומי של סוללות אלקטרוניות אשר שמן המסחרי — "תדיסל". החטיבה השקיעה 3.5 מיליון דולר בהקמת המפעל שיכולת הייצור השנתית האופטימלית שלו מגיעה לכ-20 מיליון סוללות, כך נמסר בסיור עיתונאים במפעלי החברה.

מפעל הסוללות "תדיסל" הינו מפעל עתיר-ידע בעל שלושה קווי ייצור אוטומטיים וממוחשבים לחלוטין.

לדברי עמיאל שדה, מנכ"ל חטיבת הסוללות, יעודו העיקרי של המפעל הוא יצור סוללות "תדיסל" לשימושים צבאיים — צה"ל וצבאות זרים. הסוללות משווקות גם לשוק האזרחי.

סוללת "תדיסל" מיוצרת במפעלי החטיבה ברחובות על פי ידע שנרכש באירופה והיא מבוססת על תרכובת כימית המעניקה לסוללה אורך חיים (אנרגיה אצורה) עד פי 6 מהמקובל בסוללה רגילה ואורך חיי מדף עד פי 3.

● חיפה ב-1987 התפטרו ממטה המחוז הצפוני של המשטרה 205 שוטרים וקצינים, לעומת 224 שהתגייסו, עוד כ-60 פרשו לגימלאות, כך שמצבת שוטרי המחוז קטנה. לעומת שנה קודם לכן.

מבט כלכלי / מערכת הבריאות

הויכוח על ההסכם בקופ"ח משפיע על תפקוד המערכת

שר האוצר נגד ההסכם - ומאיים בהוצאת צווי ריתוק אם ימשכו העיצומים ★רופאי קופ"ח מגינים על ההסכם - ורופאי המדינה מעונינים להצמד אל רופאי קופ"ח ★ בתווך נמצאים בתי-חולים עם "חוסר תקציב"

דו-שיח תקשורתי בין שר האוצר משה ניסים לבין דובר קופ"ח יש בו כדי ללמד עד כמה לא שומע איש שפת רעהו ועד כמה הנציגים המדרדרים את מערכת הבריאות בה יגיעים.

מול דברים שהשמיע השר ניסים כנגד ההסכם שנחתם בקופ"ח תחת הכותרת "קיצור התורים לניתוח" — טוען דובר קופ"ח שדברי השר לא נכונים. מול הכרזתו של ניסים כי לא ייענה לתביעות הרופאים בשרות המדינה הרוצים הצמדה לרופאי קופ"ח — עומד איומם של אלו להחריף את העיצומים.

להלן דברים שהשמיע השר ניסים בכנס לשכת החשבונאים ויועצי המס שכותרתם: משרד האוצר לא יכבד ולא יממן את ההסכם עם רופאי קופ"ח ולא ייענה לתביעות השכר של רופאי המדינה:

האוצר — נגד

ההסכם בין קופ"ח ורופאיה שנחתם "לחיסול תורים", אינו אלא כל כולו הסכם שכר, המנוגד ופורץ את הסכמי המסגרת במשק, וקופ"ח לא היתה רשאית כלל לחתום עליו — אמר שר האוצר. לדבריו, משמעותו של ההסכם היא: עלות תקציבית של כ-80 מיליון ש"ח. "האוצר לא יממן סכום זה. העתיד להגיע לאחר תקופה לא ארוכה לכדי מאות מיליוני ש"ח, ויסחוף את מדיניות השכר כולה להתמוטטות", אמר שר האוצר. הוא הדגיש, כי ביצוע ההסכם ומימונו הם על אחריותה הכבדה של קופ"ח, והוסיף "אם היא תוכל לעמוד בנטל הזה סימן שיש לה מקורות כספיים שלא ידענו עליהם עד כה".

שר האוצר הביע פליאה, על עמדת שרת הבריאות, אשר התנגדה בשעתו למו"מ בין הנהלת קופ"ח לבין רופאיה, וכעת אין היא משמיעה אף שמץ של התנגדות לעצם ההסכם ולהחלתו גם על רופאי המדינה.

שר האוצר מסר, כי הסכם השכר של רופאי קופת חולים כולל תוספות של עד 1,500 ש"ח, כאשר הסכם המסגרת במשק עליו הסכימה גם הנהלת קופ"ח, קובע תוספת של 75 ש"ח בלבד. הוא הגדיר את המעשה של חתימת הסכם המסגרת החדש שלא על דעת האוצר, כמקרה שאינו תואם מינהל תקין ולא יחסים תקינים בין רשויות.

מר ניסים קרא לרופאי המדינה, לסור מתביעותיהם בעקבות הסכם קופ"ח, משום שהאוצר לא ייענה להן, "ראוי להם, לרופאי המדינה, שלא יסמכו על הסכם קופ"ח, ואל להם לבנות על דבר שאין באפשרותנו ליישמו".

השר ניסים הסביר והדגיש, כי השמירה הקפדנית על מסגרות השכר המוסכמות, היא אחד הגורמים המרכזיים שעליהם נשענת המדיניות הכלכלית והציבורית של המשק כולו. אין לסטות מכך. "אם תיפרץ מסגרת השכר — נגיע להתמוטטות ולנסיגה אחורה", אמר השר ניסים.

קופ"ח — לא מבינה מדוע

דובר קופ"ח דוד תגר מגיב אחת אל אחת לטענות האוצר:

1. ההסכם שנחתם בין בתי החולים של קופת חולים — כל בית חולים בנפרד - עם ועד הרופאים של בתי החולים לביצוע ניתוחים אלקטיביים נוספים מעבר לשעות העבודה הרגילות של הרופאים בא לענות על התורים הארוכים של הממתינים לניתוחים אלה.

ניתוחים אלקטיביים אלה יבוצעו לאחר שעות העבודה הרגילות ובתנאי שחדרי הניתוח של בתי החולים ינוצלו ניצול מלא ויעיל במרוצת שעות העבודה הרגילות. האירגון, התיאום וקביעת סידורי הניתוחים וחלוקתם יקבעו על ידי הנהלות בתי החולים ובאחריותם ובידם תהא ההחלטה לגבי סידורי הקדימויות הרפואיות של הזקוקים לניתוחים.

מן הראוי להדגיש כי ההסכמים עם הנהלות בתי החולים מושתתים על בסיס וולונטארי. דהיינו רק הרופאים, אשר יבחרו להצטרף אליו יהיה זכאים לתמורה אשר תשולם בהם בגין העבודה הנוספת. ואילו רופאים שלא יבחרו להצטרף אליו לא יהיו זכאים לתמורה כלשהי.

מהאמור לעיל עולה כי יש בהסכם כדי לענות על בעיית התורים הארוכים לניתוחים ומתן פתרון נאות ויעיל ולאלתר לבעייה אמיתית זו. כמו כן יש בעקרונות ההסכם משום פתרון להתייעלות מירבית של המערכת, הפעלת המתקנים והציוד היקרים לאחר שעות העבודה הרגילות ולמותר לציין, כי במשך שנים רבות הפכו נושאים אלה לביקורת המוטחת נגד המערכת שזו לא השכילה כביכול להפעיל את מתקני בתי החולים ולנצלם מספיק בצורה יעילה.

2. אנו חולקים על קביעתכם כי יש בהסכם משום הסכם שכר חדש, שכן בעקרונותיו, כפי שתוארו לעיל ובסעיפיו האחרים, משך תקפו ופעולתו רק על אותם רופאים שיצטרפו אליו, יש כדי להשמיט את הקרקע מטענה זו.

3. הנהלות בתי החולים של קופת חולים פעלו על פי דין בעניין זה ובמסגרת הסמכויות שהואצלו להם ואין בחתימתם על ההסכמים חריגה כלשהי מהוראות החוק.

4. ברצוננו לקבוע כי יו"ר ההנהלה המרכזית של קופת חולים העביר לידיעתכם את ההסכם על פי דרישתכם והוא נמסר לממונה על השכר על ידי שרת הבריאות עם תום ישיבת ועדת העבודה והרווחה בכנסת, שדנה בסוגייה זו.

5. הרצנו להבהיר, כי הנהלות בתי החולים חתמו על ההסכמים עם ועדי הרופאים רק לאחר שהצוות המשותף למשרד הבריאות ולקופת חולים סיים את עבודתו וכשתוכנם של ההסכמים הנ"ל מתחשבים בסיכומי הצוות. מכאן שאין יסוד עובדתי או מהותי לביקורת המושמעת במכתבכם, באשר לעבודת הצוות המשותף ולמסקנותיו.

6. אנו חולקים על הערותיכם, הקשורות בגופו של ההסכם, כפי שאלה באו לידי ביטוי במכתבכם, שכן לדעתנו הן מבחינה משפטית והן מבחינה עובדתית אין הערות אלו עומדות במבחן המציאות.

7. כפי שציינו לעיל הוראות החוק הקיימות אינן שוללות מבתי החולים של קופת חולים את הסמכות לחתום על ההסכמים שנחתמו ולא ברורה לנו לכן הערכתכם כי "ההסכם סותר את כל ההסדרים הפורמליים ולא פורמלים שהיו קיימים בין משרד האוצר, משרד הבריאות וקופת חולים".

8. אנו מקבלים ברצון את קריאתכם לדון בנושא במסגרת ועדה "שתגיע לתוכנית מוסכמת לקיצור תורים בבתי חולים, תוך קביעת מערכת תשלומים סבירה ומציאת מקורות מימון לכך", אולם לא על ידי השתתפות מקבלי השירות, כפי שהנכם כותבים. אולם אנו בטוחים כי עד שוועדה זו תסיים את דיוניה ותגבש עקרונות שיתקבלו גם על הרופאים, איתם יצטרכו לנהל משא ומתן ליישומם יגיעו מועדי ההסכמים שנחתמו עם בתי החולים של קופת חולים לסיומם. בטוחני מאוד כי במועד זה בעיית התורים של החולים הממתינים תוכהה חריפותה ועובדה זו לכשעצמה יהא בה כדי לתרום לקידום הפתרון עם הרופאים, על פי העקרונות שיוגבשו בוועדה שהנכם מציעים.

האזרח — סובל

מי שבנתיים סובל הוא האזרח החולה מן השורה הנזקק לשרות מרפאת חוץ סגורה, או מחלקה הפועלת במתכונת שבת, או שרות של רופא הנמצא באסיפת הסברה.

משרדי הבריאות והאוצר רוצים להאבק. והמאבק הזה, ככל הנראה, יהיה על חשבון הצבור.

איך אומרים בשפה המדוברת? — כרגיל...

באמסטרדם מציעים קורס להתמודד עם הביורוקרטיה

תשביה הקשישים של אחת השכונות באמסטרדם יוכלו לשפר מעתה את כישוריהם בהתמודדות עם הביורוקרטיה ההולנדית.

בקורס מיוחד הם ילמדו כיצד ליצור קשר עם מערכת השרותים החברתיים והבנקים, כיצד למלא סוגי טפסים שונים. הם יקבלו ייעוץ משפטי בנושאים מגוונים, כגון ירושה.

בתחילת הקורס מקבל כל משתתף תכנית לימודים וחומר כתוב, כולל טפסים שונים שעליו למלא.

מלכתחילה נועד הקורס לנשים שהתאלמנו לא מכבר והתקשו במילוי מטלות ניירת שונות אשר בעבר טופלו ע"י בעליהן. אולם הקורס זכה לפופולריות רבה גם בקרב גברים. המניע הבולט להשתתפות בקורס היה השאיפה להמנע מתלות בעצתם של קרובים וידידים ביחס לצעדים כגון מימון כניסה לבית אבות, סוגי ירושה וכדומה.

שר המשטרה ביקר בעזה

"אני מקווה שתושבי מחנות הפליטים ימדו לקח, וברור להם, שישראל אינה יכולה להסכים להפרות סדר אלימות והמוניות. אם יחזרו ההתהומות, כאשר צה"ל יסיר את העצר מהמחנות — יגבר הלחץ של כוחות הבטחון על התושבים, וזה לא יהיה לטובת תושבי השטחים וגם לא לטובת ישראל" — אמר שר המשטרה ח. בר לב כשביקר ברצועת עזה.

השר הגיע לפתח מחנה הפליטים שאטי, שבה שבמקום הוכרזה הפסקת עוצר של שעתיים, והתושבים יצאו באלפיהם לרחובות לרכוש מצרכי מזון.

"הממשלה לא היתה זקוקה למהומות, כדי לדעת שיש בעיה. לחלק מחברי הממשלה. ממפלגת העבודה, היה ברור שפתרון יסודי לבעיה יכול להיות רק פתרון מדיני. אלא שזה לא ברור לחלק האחר בממשלה, ואיני סבור, שמשהו ישפיע על דעתם של אלה, אלא הם בעצמם ישפיעו על עצמם", אמר מר בר לב בשיחה עם עתונאים.

● בקעה אל-גרבייה סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, הודיע כי משרדו החליט להכיר רשמית במיכללת ללימוד דת האיסלם. שתוקם במיסגד של כת הדווישים בבקעה אל גרבייה. השר הודיע על כך בעת ביקור במיסגד. שר החינוך ציין, כי תהיה זו המיכללה האיסלמית הראשונה שתוקם במיגזר הערבי בישראל מאז הקמת המדינה. המיכללה תיפתח בשנת הלימודים הבאה.

"אני יודע כיצד הפלשתינים הרגו ופצעו ישראלים. לכן החלטתי לעשות משהו בעניין זה".

איהוד ומוס מסרו כי ההתפרעויות בשטחים אורגנו ע"י אש"פ. "אנשים מסויימים ניצבים מאחורי הצעירים וזורקי האבנים. הם אומרים להם מה לעשות", אמר מוס. (ע"ר)

"אוה"
השם שאומר
טיב ויופי

המודיע
העתון של
היהדות החרדית

בגדי נשים
אקסקלוסיביים
תצוגות מרהיבות
ובגדי ילדים
ברח' שערי צדק 1 ר"ם
היום ומחר בשעה 21.00—19.00

שרותי תחבורה מיוחדים להילולת
רבי ישראל אבוחצירה
(באבא סאלי) בנתיבות:

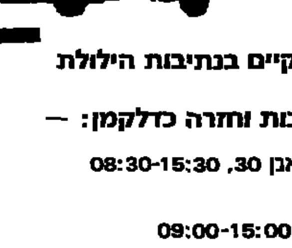

ביום חמישי ב' בשבט תשמ"ח, 21.1.88 תתקיים בנתיבות הילולת
רבי ישראל אבו חצירה (באבא סאלי)
לנוחותך יפעיל "אגד" שרותים מיוחדים לנתיבות וחזרה כדלקמן: —

מתל־אביב	— תחנה מרכזית, רח' נוה שאנן 30, 08:30-15:30
חזרה לתל־אביב	— בין השעות 14:00-21:00
מירושלים	— תחנה מרכזית בין השעות 09:00-15:00
חזרה לירושלים	— בין השעות 15:00-21:00
מבאר־שבע	— תחנה מרכזית בין השעות 09:00-17:30
חזרה לבארשבע	— בין השעות 11:30-22:00
מאופקים	— רח' קיבוץ גלויות בין השעות 09:00-15:00
חזרה לאופקים	— בין השעות 17:30-21:00
מאשקלון	— תחנה מרכזית בין השעות 10:00-16:00
חזרה לאשקלון	— בין השעות 17:00-21:00
מאשדוד	— תחנה מרכזית בין השעות 10:00-15:00
חזרה לאשדוד	— בשעה 18:30

שרות מיוחד יפעל מהחניונים באזור התעשיה בנתיבות לרחבת ההילולה בין השעות 09:00-21:00 וחזרה בין השעות 10:00-22:00.
מידע נוסף בלשכות המודיעין בתחנות "אגד" ובמרכזי המידע:

תל־אביב	— 03-432777
חיפה	— 04-549121
ירושלים	— 02-304304
בארשבע	— 057-74343
אשקלון	— 051-29111

אגד מברך את החוגגים ומאחל להם נסיעה טובה.
אגד התנועה של המדינה

לוח

דירות ובתים

ירושלים

מכירה

★ 4 בבניה בקרית צאנז + מחסן + כוונים "יתווך גאולה" (02)383406

★ ברובנשטיין 4 חדשה + שירותים + מחסן + חניה. (02)534941 אחה"צ.

★ דירה חדשה באיזור גאולה בשלב בניה, ½5 הדירה נשכר!! (02)284199

השכרה

★ בעלי הכהן 3 חדרים 4 $300 במרכז בית וגן, 4 בהר-נוף. (02)826339 בערב.

★ במעלות-דפנה, 3, ק"ב + מטבח מפואר + טלפון + הסקה ל-3 שנים (02)818784

★ בגאולה חדר + שרותים, מים. למשרד מגורים וכד' לתקופה קצרה / ממושכת. $120. (02)865325 אחה"צ

★ 3 לשנה בסנהדריה ק"ק כחדשה (ריקה) הסקה $320 "המתווך" מלכי ישראל 6. 10-12.30.

מגרשים

★ למשקיעים!! מ-60,000, "המתווך" מלכי ישראל 6, ירושלים 9.30-11.00, 7.00-5.30.

נישואין

בלשכת הרבנות ב"ב

דייס ישראל ב"ב — הכבנת שרית נחה ב"ב.
דייס יהודה ב"ב — לקפבין רבקה ב"ב.
[illegible]

בלשכת הרבנות נתניה

[illegible]

בני ברק

מכירה

★ למכירה 3 חדרים ב... אליעזר תיווך ... (03)780060

★ 3 ברכה אלחנן ... מורח $80,000 ...

השכרה

★ בב"ב דרושה דירה ... בת 4 חדרים לתקופה של ... שים. טל: ... (03)447930 בין השעות ... בערב.

ביקוש דירות

★ בבני-ברק ... מרוהטת לזוג ... עד אחר סכה. ...212

ערי הארץ

תל-אביב

★ בדמ"פ 3 חדרים ... ת"א מחיר הזדמנות ...

אשדוד

★ באשדוד רובע ה' ... גדולים + פ"א ... (03)786518

עבודה

★ דרושה הכלילנית ... איינשטיין ... (03)340936 לפנה"צ ... אחה"צ.

מכירות וקניות

★ המעונין להחזיר ... קות לאדה"ב לפנה"צ ... (03)771016

★ מעונינים לקנות ... על עגלת ... 794128

★ היום ניקוים ... מחו"ל בשכטר ישראל ... מ-18.00-22.00

תופרת

★ תופרת מנוסה ... בגדים, והפירות בגדים ... בפרטים: (03)...8793

סלון לפאות
"ליבית"
ר' עקיבא 96
03-5700663
עיצוב
פאות
ברמה
גבוהה
פתוח כל יום
4—7 9—1
להתראות

מאנגליה!
מעילי צמר מקסימים
לנשים בנידה
(לגבוהות) בצבע אפור,
כחול כהה וחום כהה
כמות מצומצמת
במבצע! ...
בצבע קרם ...
140 ש"ח ...
סורוצקין ...

מכירה מיוחדת!
אקסלוסיבית תוצרת ...
של בגדי תינוקות ...
כמו"כ ...
* * * * *
חולצות לנשים ...
ליוצות החג
* * * * *
שמלות לילדות
המכירה תתקיים היום
10.00—7.30 ...

אנרגיה

(המשך מעמוד ד')

בולקוב להוכיח, כי הכניתו משתלמת גם שם על אף ספקנותם.

כפי שכבר ציינו הפרוייקט הנ"ל אינו בבחינת חידוש מחולם. פרטים ממנו מתרחשים בכל העולם. תאים פוטו אלקטריים. אופן יצורם ומחירם ידוע. דרך העברת הגז ועלותה ידועה. כך שאפשר לומר שהפרוייקט מהווה סיכום של טכנולוגיות מתקדמות הקיימות היום בלאו הכי בעולם, אלא שהוא מאגד את כולם תחת כותרת חדשה.

הבעיה האחת שאולי מחכה לפתרון בכל הנושא הזה היא — יצור מיכלים מתאימים להעברתו של הגז, בגלל תכונתו להסתפח לכל דבר הנמצא לידו ולעכלו. באותה שיטה שעושה זאת החלדה ובהבדל משמעותי אחד. שהמימן יעיל הרבה יותר וכשאטומיו מתחברים למתכת, הם הורסים אותה במהירות גדולה יותר ולכן דורשים לו מיכלים מחומרים אחרים אותם הוא לא יכול לעכל.

למעשה עד שתמומש זו ותעבור לשימוש המוני יעבור עוד כ-80 שנה לפי הערכת המומחים. אולם ההשקפה, אומרים הינה כדאית, גם משום שהשימוש באנרגיה סולרית אינה פוגעת בנוף ובאיכות הסביבה וגם משום שאינה מהווה סיכון בטיחותי, לא מזהמת ולא מייצרת גזים רעילים. כשלוקחים הרבנים בחשבון את 300 הכורים האטומיים שהם יהיו זקוקים להם בכדי להפיק את כמות האנרגיה הדרושה להם לעתיד, ולפי אותו חשבון של התפתחות וצריכת אנרגיה יהיו זקוקים בכל העולם כולו ל-10.000 כורים גרעיניים, הם מוכנים למהר ולעודד ולהשקיע בקיום פרוייקט זה, משום שגם ללא האסון של צ'רנוביל המחשבה על כך יש בה כדי לעורר דאגה.

הסניגוריה

(המשך מעמוד ב')

אנחנו טוענים כי ... שינה אש"פ את המהות ... זכרוני והסביר ששרוף ... החזמן מפני שהוה ... הרוח בקרב האוכלוסיה ... תינאית.

חבר הכנסת דיקטור ... שר לשעבר, ובכיבף ... ועדת חוץ ובטחון ... חבר כנסת מתי פלד ... שות עם אש"פ ... ישראל דיווחים על ... גן ופרופ' יהושפט ... להתייחס לאופיו של אש"פ ... עיד על המגמות של ... בארגון בהשפעת ... הישראלים, טען, לדבריו ... נחוצות להגנה. כדי ... הפרשנות בחוק, ... הוא ארגון טירור ... נציגי אש"פ ... ותומכת בו, אכד ...

השופט בייזר ... העדים הכוחיב ... שבמשפט כזה אין ... לדיונים מסוג זה.

בהמשך הדיון העידו ... נוסייבה ומתי פלד ... עמדותיהם ביחס לאש"פ ... פוליטי המייצג את ... תנאי ושואף להקמת ... פלשתינאית לצידה של ... לטענתם.

היום יעידו ... ועל פי התיכנון ... את סיכומיהם.

מפה ומשם

כינוס שנתי לאתיקה יהודית ברפואה נערך בירושלים

מאת סופר "המודיע"

למעלה מ־100 רופאים ובני משפחותיהם השתתפו בסוף השבוע האחרון בכינוס השנתי לאתיקה יהודית ברפואה שנערך במלון רמדה רנסנס.

הכנס אורגן ע"י "אגודת אנשי מדע שומרי תורה בישראל" ובסיוע "מכון שלזינגר לחקר הרפואה ע"פ ההלכה".

את הכנס פתח הראשל"צ הגאון ר' עובדיה יוסף שליט"א בהרצאה על הנושא של חולה המבקש נפשו למות. הגאון ר' יצחק זילברשטיין שליט"א — רבה של שכונת רמת אלחנן, בבני־ברק — הירצה בפני באי הכנס אל ההיבטים ההלכתיים בטיפול בחולי המחלת הכשל החיסוני הנרכש. וכן ניתנה הרצאה מפיו של הגאון ר' שמחה הכהן קוק.

במהלך הכנס שהיה כולו על טהרת ה"גלאט" הירצו בפני הרופאים פרופ' שמעון גליק, דיקן ביה"ס לרפואה אוניברסיטת באר־שבע, פרופ' אברהם מורג מנהל היחידה לרדיולוגיה מהמרכז הרפואי הדסה י־ם, פרופ' א. איידלמן, מנהל מחלקת פגים ב"שערי צדק". פרופ' דן מיכאלי ואחרים.

הנושאים שנדונו במהלך הכנס היו, הכתת חסד, יילוד פגים, שכר שבת, ברכת הגומל, חלוקת משאבים בנושאים רפואיים של חיים וכמות ושווית כללי.

את הכנס ליוה פרוייקט ה"שאלות והתשובות" הממוחשב של אוניברסיטת בר־אילן, שאיפשר למשתתפים לקבל כמאגר הספרות ההלכתית את תשובות הפוסקים הדנים בנושאים שהועלו בכינוס, באמצעות מסופי מחשב שהותקנו שאולם הכינוסים.

הדגש שהודגש בכינוס הנוכחי לאתיקה יהודית ברפואה היה על חיזוק שיתוף הפעולה הכלא בין הרופאים העוסקים במלאכה לבין גדולי הדור ופוסקי ההלכה.

גננת בגן "בית יעקב" בירושלים שהחלה בלימוד קורס עזרה ראשונה הצילה חיי אדם

גננת בגן הילדים "בית יעקב" בשכונת בית הגן בירושלים, א.ס. שהחלה בשבוע שעבר ללמוד קורס עזרה ראשונה במרכזיה הפדגוגית "סתלייר" הצילה חיי אשה ע"י פעולת החייאה.

הדבר אירע בחדר המדרגות בו גרה הגננת כאשר לפתע התמוטטה אשה חסרת הכרה. שכנים שנזעקו למקום הזעיקו מיד אמבולנס. כשראו שמצבה מחמיר קראו למי שיכול לתרום להצלתה. מאחר והאמבולנס טרם הגיע ביצעה הגננת לראשונה את פעולת ההחייאה והשיבה את הכרתה.

מנכ"ל רשת הגנים והמעונות של "בית יעקב" הרב א. גולדקנופף שיגר אות הצטיינות לגננת.

פותחה שיטת אבחון חדשה לפגיעות במערכת שיווי המשקל

איבר שיווי המשקל, הנמצא באוזן הפנימית, אחראי על קליטת התחושה של שינוי מהירות (תאוצה) ושל שינוי בתנוחות הראש ביחס לכוח הכובד.

בתנוחות הראש ביחס לכוח הכובד. תאוצה גורמת לגרוי של איבר שיווי המשקל ובעקבות זה נשלחים אימפלוסים עצביים במסילות הכוליכות את המידע אל המוח.

במסילות אלו קיימות מספר תחנות, כאשר פגיעה באחת מהן עלולה לגרום להפרעה בשיווי המשקל (דבר המתבטא בתחושה של סחרחורת).

עד היום, כללו הבדיקות המקובלות לבדיקת פגיעות בשיווי המשקל גרוי של האוזניים כמים חמים וקרים או סיבוב של הגוף ובדיקת תגובת תנועות העיניים (ניסטגמוס). בדיקות אלו נחשבות לבלתי מדוייקות ואינן מסוגלות לאבחן את מקום הפגיעה המדוייק שיכול להיות באוזן הפנימית, בעצב שיווי המשקל, בגרעין הוסטיבולרי (של שיווי המשקל) בגזע המוח ואפילו בתחנות גבוהות יותר.

בשנים האחרונות פיתח צוות חוקרים מהמרכז הרפואי "הדסה", בראשותו של ד"ר יוסף אלידן ממחלקת אף־אוזן־גרון, שיטה חדשנית וייחודית בעולם לאבחון מדוייק של פגיעות במערכת שיווי המשקל. שיטה זו מבוססת על הפקה ורישום של פוטנציאלים מעוררים ממערכת שיווי המשקל בתגובה לגרוי תאוצה. רישום פוטנציאלים מעוררים נכנס בשנים האחרונות לשימוש שיגרתי בעבודתם של רופאים ממקצועות שונים, ובמיוחד במערכת השמיעה, שלגביה משתמשים בשיטה זו לבדיקת סף השמיעה ולאיתור מקום הפגיעה במסילות השמיעה.

ברישום זה נרשמות, באמצעות אלקטרודות, סינון אלקטרוני ועיבוד על־ידי מחשב, התגובות החשמליות המורכבות המתקבלות בתגובה לגרויים תחושתיים ספציפיים המופעלים על המערכת הנבדקת (אוזניים, עיניים ותחושת העור).

השיטה החדשה נוסתה במשך מספר שנים על חיות מעבדה. לראשונה, ניתן היה לבדוק ישירות את השפעתם של מצבים שונים כמו חוסר חמצן או מתן תרופות שונות על מערכת שיווי המשקל.

כרגע עוסקת קבוצת המחקר בפיתוח מערכת שתתאים לבדיקת שיווי המשקל אצל בני־אדם. אב הטיפוס הראשון כבר נבנה והוכנס לשימוש נסיוני אצל מתנדבים. בעתיד הקרוב, כשתוכנס המערכת לשימוש שגרתי, יתאפשר אבחון מדוייק יותר של פגיעות במערכת שיווי המשקל אצל חולים הסובלים מסחרחורת. למערכת זו תהיה גם השלכה חשובה על אבחון בעיות וסטיבולריות בתחום הרפואה התעופתית ורפואת החלל.

ירחון הדסה

בדיקות כולסטרול בגיל ההתבגרות מונעות שכיחות התקפי ומחלות לב

על בדיקות לגילוי רמת הכולסטרול בדם לבני נוער בגיל ההתבגרות המליץ ד"ר מיכאל אלדר, רופא בכיר במכון הלב בבית חולים ע"ש שיבא בתל השומר.

ד"ר אלדר סבור, כי הרבה מאד אנשים צעירים ובריאים החשים בטוב אינם מודעים לרמת הכולסטרול הגבוהה בדמם, המהווה גורם סיכום מדרגה ראשונה בשכיחות התקפי ומחלות לב, ולכן אינם נוקטים באמצעי זהירות. לפי ההמלצות האחרונות שהוצגו בכנס האיגוד לקרדיולוגיה בארצות הברית לפני מספר חודשים נקבע כי 200 מ"ג כולסטרול בדם בכל גיל מחייב טיפול. לדברי ד"ר אלדר יש צורך בטיפול תרופתי בצד דיאטת דלת כולסטרול וירידה במשקל.

ד"ר אלדר המליץ על תרופה המשווקת גם בישראל בשם "גמסיברוזיל" אשר הוכיחה ירידה של 30־20 אחוז בתמותה ובשכיחות מחלות הלב לאחר שהביאה לירידה משמעותית ברמת הכולסטרול בדם.

להלן מסר ד"ר אלדר, כי לא הוכח בשום מחקר מדעי בשנים האחרונות שמתח כרוני מהווה גורם סיכון להתקפי לב.

הדובר ציין, כי במחקרים שנערכו בקרב מדינות סקנדינביה, שהיו מעורבות במלחמת העולם השניה, ובקרב אותו סוג של אוכלוסיה בארצות הברית, שלא היתה מעורבת במלחמה, נמצא כי חלה עליה דווקא במחלות הלב בקרב האמריקאים וירידה במחלות הלב בקרב הסקנדינבים. הסיבה לכך היא שהאמריקאים המשיכו לאכול אוכל שמן, ואילו בסקנדינביה מיעטו במזון ובבשר.

בין גורמי הסיכון למחלות הלב נותרו בעיות לחץ הדם, עישון, משקל עודף, כולסטרול גבוה והפרעות של כלי הדם הכלליים.

לעומת עומס נפשי כרוני, יש להתייחס לדברי ד"ר אלדר לעומס נפשי אקוטי, שבו חש אדם מתח נפשי חריף עקב ידיעה מרה או טרגדיה הפוקדת אותו, וזו בהחלט עלולה לגרום לו להתקף לב.

כימאי יוגוסלבי המציא תרופה נגד נחירות

בלגראד, כימאי יוגוסלאבי, ששאב את השראתו מידיעות שלפיהן כל מבוגר שני בעולם נוחר בקביעות, פיתח תרופה נגד נחירות.

התרופה, שנרשמה כפטנט תחת השם "בוקוסליפ", מבוססת על 12 רכיבים טבעיים ואין לה תופעות־לוואי, לדברי ממציאה, ד"ר פראניו קייפז.

"היא מבוססת על ההנחה כי אדם בריא נוחר לרוב משום שהקרומית הרירית באף ובגרון מתייבשת כתוצאה מנשימה דרך הפה", אמר קייפז.

הוא ציין כי ניסה את התרופה על 1,000 נוחרים משך 70 יום ו־580 חדלו לחלוטין מנחירה. רק אצל מעטים לא היו סימני שיפור.

יוקם אגף כירורגי חדש לילדים בביה"ח סורוקה

משרד הבריאות אישר בניית אגף כירורגי לילדים במרכז הרפואי "סורוקה" בבאר שבע.

זאת, לאחר שרק לפני חודש פנה ח"כ דאק אמיר לשרת הבריאות, והתריע על כך, ש"כירורגית ילדים" נמצאת בתנאים מחרידים במרתף בית החולים. שרת הבריאות שיגרה לאחרונה הודעה לח"כ אמיר וציינה, שמשרד הבריאות אף המליץ בפני קופ"ח. לקדם פרוייקט זה לראש סדר העדיפויות גם על חשבון פרוייקטים אחרים, שביצועם יעוכב בשל כך.

בית החלמה ליולדות עומד לקום בשכונת הר־נוף בירושלים

מאת סופר "המודיע"

על מגרש בן 2.5 דונם מתכוונת קבוצת משקיעים להקים בית החלמה ליולדות.

מינהל מקרקעי ישראל שהוציא מכרז למכירת המגרש ביקש מחיר מינימום בסך של כ־370 אלף דולר כולל מע"מ והוצאות פיתוח.

אולם נודע שהמשקיעים החליטו להגיש מחיר גבוה יותר שיגיע אף לכ־600 אלף דולר כדי להיות בטוחים שיזכו במגרש.

הר־נוף נמצאה כמקום המתאים ביותר להקמת בית החלמה ליולדות משום הרכב אוכלוסיתה החרדי הידוע כמשפחות ברוכות ילדים וכן משום שבירושלים עצמה אין בית החלמה ליולדות בהיקף וברמה המתוכננים.

בית ההחלמה ליולדות יפתור את הנשים היולדות ובני משפחתן מהצורך לצאת את ירושלים ע"מ להחלים אחר הלידה.

הצעה להקמת בתי אבות לרופאים

מאת סופר "המודיע"

בהסתדרות הרפואית בישראל נבחנת הצעה להקמת או רכישת זכויות לרופאים קשישים בבתי אבות.

בפגישה שנערכה בין נציגי ההסתדרות הרפואית בישראל לבין בנק הפועלים ו"משען", הציעו נציגי בנק הפועלים שהרופאים ירכשו זכות כניסה לבתי אבות קיימים, תמורת 50.000 דולר שישאו ריבית שנתית.

במקרה שהרופא ישהה מעל ל־5 שנים בבית האבות יזכה בית האבות במלוא התמורה. אם השהות תהא פחותה מחמש שנים, יוחזר עודף הכסף לרופא או ליורשיו. במהלך הפגישה הודיעו נציגי הבנק שאין בדעתם לסייע במימון להסתדרות הרפואית בהקמת בתי אבות משלה. ולפיכך פונה ההסתדרות הרפואית לגורמים נוספים ע"מ לקבל הצעות אחרות.

על סמך הצעות אלה וחומר נוסף שאמור להתקבל מ"משען" ובנק הפועלים תבחן הכדאיות.

איכר סיני המציא טיפול נגד קרחת

פקין, איכר סיני זכה שנה להערכה טובות ברחבי תבל, לאחר שלפני 20 שנה פיתח תרופה נגד הקרחות, שהחזירה את שערותיהם של למעלה מ־10 אלפים אנשים — על כך מסרה סוכנות הידיעות הסינית הרשמית.

ז'או ז'אנגואנג, איכר בן 45, שהשלים רק ליכודים בבית ספר עממי, פיתח נוזל שומני לשיפשוף העור. הכופעל במאה מרפאות ברחבי סין.

הוא זכה לעיטור הכנס כממציאים שנערך בבריסל, וכבר הוכב על חוזה מכירה עם אנשי עסקים מ־16 מדינות, כציינת סוכנות הידיעות. "בטוקיו, אוסאקה והונג קונג מכתינים לקבלת התרופה שלו", נאמר בהודעה.

אך לא כל לקוחותיו מרוצים, אביו אמר. כי התרופה גורמת לו לגירוד וגם חלק מהקרקפת שלו אדומה ונפוחה בעקבות הטיפול. (רויטר־עתי"ם)

נתרם ציוד למחלקה האורולוגית החדשה במרכז רפואי צאנז

בעקבות פתיחת המחלקה האורולוגית ע"ש פרוינדליך. ארחה הנהלת מרכז רפואי צאנז את מר ומרת מ. גולדברג מאנטורפן, בלגיה, ואשר תרמו את הציוד עבור היחידה.

בעת ביקורם במרכז רפואי צאנז הציג בפניהם ד"ר ש. קץ, מנהל מח' האורולוגית, את המחלקה ואת חדרי הניתוח השונים. הסיור כלל גם את מרפאות החוץ על שלוחותיה.

בנהלו את רשות הדיבור הזכיר מר גולדברג את הבטחתו שמלפני כ־5 שנים בפני כ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג שליט"א, מייסד מרכז רפואי צאנז, לצייד את המחלקה האורולוגית לכשתוקם.

בתמונה משמאל לימין: ד"ר קץ, מר גולדברג, מר ש. גרינולד — יו"ר ועד הנאמנים הבינלאומי, מר ח.א. רוט — יו"ר כבוד ומר י. וולף (עומד).

יפה נוף — מאת ח. גבעון

חורבת סומק - שרידי ישוב יהודי קדום מהתקופה הרומית — על הר הכרמל

שלושה ישובים על הכרמל, מן התקופות הרומית והביזנטית, זוהו בודאות כישובים יהודיים: חיפה, חוסיפה וחורבת סומק.

חורבת סומק היה הישוב הגדול ביותר על הכרמל הגבוה בתקופה זו. שמו העברי הקדום אינו ידוע, ושמו הערבי מקורו בעץ אוג הבורסקאים (סומאק בערבית), הגדל בנחל חרובים וביתר חלקי הכרמל.

לראשונה תואר האתר ע"י קונדר בשנת תרל"ה ובית הכנסת שבאתר תואר שנית על ידי קוהל ואצינגר בשנת תרס"ה.

החורבות משתרעות על שטח נרחב, למעלה מקילומטר רבוע. את תאור האתר נתחיל בבור המים הגדול. העובדה שאין בסביבה הקרובה מעיין, מעידה על כך שהבור היה מקור המים העיקרי של הישוב. הוא אינו מטויח, ובשולי פתחו הרבוע ניכרים סימני השחיקה של החבלים שהעלו את דליי המים. גם כיום הוא משמש את הרועים בסביבה.

בגובה הגבעה, מדרום־מזרח לבור, ניצבים עמודים מחורצים, המעידים על מקום בית־הכנסת. מן החזית המזרחית שלו נותרו היסודות, מזוזות הפתח המרכזי וסימני הפתחים הצדדיים. מן הצלעות המזרחית והמערבית נותרו העמודים. מידות הבניין הן 19 מ' × 15 מ' והוא נמנה עם הטיפוס הקדום של בתי־הכנסת: אין בו מקום קבוע לארון הקודש ואין בו פסיפס ואפסיס. (ככל הנראה שימש במקום ארון קודש מעץ שלא היה קבוע בקיר).

ואצינגר מצא בשעתו את המשקוף של הפתח המרכזי, שעליו היה תבליט המתאר שני אריות, הפונים זה לזה וביניהם גביע. מאז נשבר המשקוף, ושרידיו פזורים בשטח. עדיין לא נערכו חפירות ארכיאולוגיות באתר.

בתי הישוב היו בנויים בשולי הגבעות, מסביב לבקעה קטנה, שכיום אינה מעובדת, וגדלים בה אלוני התבור. בגבעות אלו, וכן בצלעו המזרחית של נחל חרובים, נמצאות מערות־הקבורה של הישוב. מדרום־מזרח לבית־הכנסת, בשולי פרצה בגבעה, נמצאות מערות־קברים המעוטרות בתבליט. ובו שור הקופץ מול אריה וביניהם ראש פר.

במערכה נוספת, בדרום לבית־הכנסת ובשולי הגבעה שמשמאל לדרך המוליכה מן הבקעה לחורבת דרג), נמצא תבליט מטושטש, המתאר שני אריות.

מצפון־מערב לבית־הכנסת נמצא שטח חורבות, היה כנראה המרכז התעשייתי של הישוב. מעל לאפיק נחל חרובים נחצבה גת גדולה, מן היפות בכרמל. לגת שני משטחי־דריכה המשופעים לעבר בור האיסוף, שבו נקווה התירוש ושקעו החרצנים ושרידי הציפה של הענבים. התירוש הצלול זרם מכנו לבור שני. ובכנו נשאב לכדים, להתססה. מדרגות חצובות הוליכו לתחתית הבור הגדול ואפשרו לנקותו מן המשקע שהצטבר בו, ואילו בבור הקטן יש גומה, שממנה שאבו את שארית התירוש. הכדים נשמרו כנראה באחת המערות, שקרירותן סייעה לתסיסה. בכדייה של הגת ומציאת גת נוספת באתר מעידים על־כך שתעשיית היין (נוסף על תעשיית השמן) היתה אחד מענפי הפרנסה החשובים של תושבי המקום באותה תקופה.

מן הגת יורדים לכיוון הנחל בשביל המתפצל, שסעיפו הימני מוליך למערות־קבורה חצובות בסלע. המערה הראשונה נקראת "מערת המנורות": משני צידי פתחה חרותות מנורות שבעה־הקנים, הניצבות על חצובה. בהמשך השביל נמצאות מערות־קבורה נוספות תמוך יותר. בהמשך השביל, יש מערות בסגנון שונה: חצר גדולה, חצובה בסלע, ובקירותיה כוכים.

קטע מתוך פסיפס שנתגלה בבית הכנסת בישוב חוסיפה שעל הכרמל ובו המילים "שלום על ישראל"

מחשבים

מחשב — זה לא הכל!

ברכישת מחשב יש להשקיע מחשבה ולצבור מידע על כל הציוד הנלווה

שוק המחשבים הינו מהשווקים הפורחים בארץ כיום. חברות מחשבים למיניהן צצות כפטריות לאחר גשם והצרכן, שלרוב אינו מומחה בתחום זה, עומד לא אחת נבוך בפני שפע ההצעות. למותר לציין כי יש לנקוט משנה זהירות, כאשר מגיעים להחלטה איזה מחשב לרכוש ובאיזו תוכנה כדאי להשתמש, ע"מ להגיע לתוצאות טובות.

אולם הבעיה אינה מסתכמת בכך, שכן כיום קיימות בארץ חברות רבות בלתי מקצועיות, שהתקשרות עמן הינה בגדר הנחת כספו של הלקוח על קרן הצבי.

אין ספק שהמחשבים השולטים כיום בשוק הינם תואמי I.B.M. למיניהם, המהווים כ־80% מכלל שוק מחשבי המיקרו בעולם.

מערכות תוכנה

את תחום התוכנה העסקית ניתן לחלק כיום למספר תחומים:

★ מערכות ניהול חשבונות דו צדדיות מלאות — ביניהן חשבשבת, מיכפל, מסר ומירב, המספקות פתרונות ניהול פינקסים (שכר + הנהח"ש) וחלק "מירב", לדוגמה) גם שכר מורים / מרצים, והדפסת צ'קים. וכן מערכות לניהול חברה — ארולייט — המספקות הנה"ח, מלאי מכירות, עץ מוצר, הזמנות ועוד. מחירים — החל מ־1.000 דולר ועד 2,000 דולר.

★ מערכות עיבוד תמלילים ומשרד ממוחשב — ביניהן נעם, איינשטיין, וודסטר, א"ב ועוד. מחירים — החל מ־250 דולר ועד 1,200 דולר לתמליל משוכלל הכולל: ניהול משרד, מחולל מדבקות־טפסים/נתונים ודואר אלקטרוני והכל בהתאם לצרכים ולתקציב.

★ מחוללי ישומים (שפת דור רביעי) — עם הופעתם הפך התיכנות לנחלת הכלל וגם אדם ללא הכשרה מיוחדת במחשבים, יכול לפתח תוכנה למטרות שונות ובזמן קצר יחסית. לדוגמה בשפה קונבנציונלית בייסיק/פסקל וכדומה יארך פיתוח דומה שבועות ואף חודשים. בין המחוללים קיימים — דרור, DBASEIII ואריס. הן בתחום התמליל והן בתחום מחוללי הישומים, רצוי לבחור בתוכנה המתאימה לאפשרויות ולידע המקצועי של המשתמש.

★ מערכות יעודיות — לדוגמה אופטיקום — שהינה מערכת כוללנית לאופטיקאי ורופא עיניים, ועוד מערכות נוספות.

שוק התוכנה בארץ סובל ממכת העתקות. תוכנה שזמן הפיתוח שלה נאמד בשנות אדם, מועתקת באופן לא חוקי וגורמת בכך נזק רב לחברות המייצרות ולמשתמש.

תוכנות לימודיות

קיימות בשוק מספר חברות העוסקות בתחום גדול זה של תוכנות לימודיות והן: אדם מחשבים, טופוספט, פלא דור, מכלול ועוד, המספקות את מרבית התוכנות הלימודיות במקצועות השונים, ובמגוון איכויות. חלקם בא להחליף את המורה וחלקם בהעשרה. מחירים: החל מ־47 ש"ח ועד ל־60 ש"ח. ניתן לקבל אותם גם בדרך של מינוי בספריה.

ציוד כללי

הציוד הכללי הנדרש לבעלי מחשבים מתחלק לשתי קטגוריות שאחת הינה ציוד ההכרחי לעבודה כמו — דיסקטים, סרטים למדפסת, נייר רציף (לבעלי מדפסות), בקטגוריה השניה מצוי ציוד שהינו חיוני אך אינו הכרחי כמו: מדפסת, קופסאות איחסון לדיסקטים, דיהוט עזר, מסכים נגד סינוור, ספרות מקצועית ג'ויסטיק (מוט היגוי), כיסוי למחשבים, כרטיסים נוספים (לדוגמה, כרטיס גרפי), מחירים: בתוך כלל סל הקניה עלות הציוד ההיקפי מגיעה לסדר גודל של כ־2% עד 5% (לא כולל כרטיסיות ומדפסת).

מדפסות: מתחלקות ל־3 משפחות עיקריות: א) מטריצה (סיכות) — הזולה בין השלוש. המחיר נע בין 650 ש"ח ל־750 ש"ח (רחבות, יקרות יותר). ב) בניפה — המחיר נע בין 2.500 ש"ח ל־3.500 ש"ח. ג) לייזר — האיכותית והמהירה מבין המדפסות החל מ־4.000 ש"ח.

דיסק קשיח הינו כאגר נתונים הסיבי הכצר בתוך המכשיר ניתן להוסיפו למערכת גם לאחר זמן. בגיע בנפחים שבין 20־40 MB (ותכולה של כ־80־120 דיסקטים) בדיסק קשיח אחד ולמערכות P.C. רגילות. המחירים נעים בין 1.000 ל־2.000 ש"ח.

קריאה להטיל פיקוח על מכירת תוכנות למחשבים

למניעת הפצת תוכנות זולות ע"י חובבנים

חברת המחשבים ארולייט, המתמחה בפיתוח ובהפצת תוכנה, יוצאת בימים אלה בקריאה אל כל חברות המחשבים הגדולות העוסקות בענף זה, לחבור ביחדיו ולהקים תאגיד [illegible] שתפקידו לתכנן, לקבוע כללים, לבדוק לגופו של ענין ולאשר את קבלתו של כל גוף חדש שירצה להיכנס לשוק התוכנה בישראל — כך אומר הראל קוזי, מנכ"ל חברת המחשבים ארולייט, בעקבות הפרסומים האחרונים הקובעים, כי בתי התוכנה בישראל אינם מודעים לגודל האחריות הרובצת עליהם.

לא יתכן — טוען קוזי — כי כל בעל מחשב, ולו הפשוט ביותר, יוכל לעצבו לפתח תוכנות ולמוכרן במחיר מגוחך לכל דורש ללא פיקוח וכתן שירות כתיבלי. לרוכשי התוכנה ובכך בעצם יתן את ידו לשוק חופשי ופרוע שמוביל בהכרח לגרימת נזק בל־יתוקן שעלותו מיליוני דולרים.

החברות הגדולות לפיתוח ובניית תוכנה — מוסיף קוזי — המשקיעות הון עתק בפיתוח בהדרכה ובהכנת שרות ללקוחותיהם. נוגעות לעתים קרובות כבלי ריק בעיני רוכשי שירותי המחשבים שאינם מבדילים בין תוכנה זו או אחרת.

על כן — אומר קוזי — הגיעה השעה להקים גוף־על של נציגי החברות הגדולות, שיקיים פיקוח צמוד על כל הנעשה בענף התוכנה בארץ. יספק המלצות ויהווה אב הכה שיעמוד נגד האפשרות של השתלטות פיראטית של חובבנים פרטיים, העלולים להוליך שוק כשכזה זה לסכנה ואת חברות המחשבים לתוך.

מנהל ישיבה/מוסד

ישו"ת יעוץ שרות ופתוח תוכנה בע"מ

מציע לך **תוכנה** מקורית ומשוכללת לניהול מוסדות

מערכות תורמים, שכר לימוד, הוראות קבע ועוד

מחשבים מדפסות ושרותי מחשב

במחיר מיוחד ובתנאים מצוינים

הדרך לניהול משרדכם עוברת ב **ישו"ת**

ישו"ת — יצחק נפחא 8, טל' ירושלים

(בין רח' דלב"ת לרח' יעקב מאיר)

או טל. 02-826240

תקשורת - חידוש אלקטרוני תקשורתי - "פלא פון שדה"

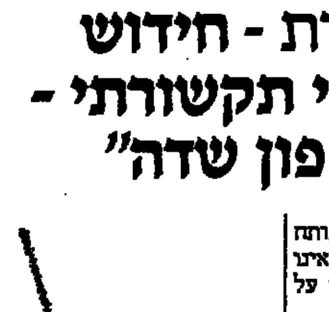

"פלא־פון שדה" חדש פותח לאחרונה. הפלא־פון הזה אינו מותקן במכונית, אלא נישא על הכתף.

"פלא־פון שדה" הוא קטן, קל לנשיאה ולתפעול ומצוייד בסוללה ניידת ובעל הספק שידור מירבי, בדומה לפלא־פון המותקן ברכב.

התכונות המאפיינות את פלא־פון שדה:

★ הוא מאפשר קשר רציף במשך 8 שעות (יום עבודה) ומתוכן שעה של דיבור בפועל, לפני הטעינה מחודשת.

★ פלא־פון שדה עשוי ממבנה קשיח במיוחד, המתאים לשטחים קשים. לאקלים בעייתי או לסביבה רוויית לחות.

★ לפלא־פון שדה יש מטען לשקע ביתי המאפשר הטעינה מחודשת של המכשיר בשעות הלילה.

★ ברכב ישנה אפשרות לחבר את פלא־פון שדה לשקע של המצית המאפשר קבלת מתח ישירות מהמצבר להפעלה וגם להטענה בו זמנית.

★ ניתן לחבר לאנטנת רכב חיצונית.

★ שוקל רק 4.5 ק"ג והוא ניתן לנשיאה בעזרת ידית נוחה.

צילום - ביפן פותח מכשיר להעברת צילומי צבע בטלפון

טוקיו — חברת "ריקו", יצרנית יפנית מובילה של מכשירים להעתקה ולצילום מסמכים, פיתחה מכשיר המסוגל להעביר צילומי צבע נייחים באמצעות קווי טלפון רגילים, מסר דובר של החברה.

טלפון־הצבע של ריקו הוא הראשון המשתמש בטכנולוגיה של פאקסימיליה וכיווץ־נתונים, המאפשרת לשדר תמונות צבעוניות במהירות רבה יותר מאשר תמונות שחור־לבן, המשודרות על ידי מכשירים המשווקים. על ידי סוני, מיטסובישי וחברות אחרות, אמר הדובר.

משקיפים אומרים כי "ריקו" דילגה על מתחרותיה, כאשר חדרה לתחום זה, אך המירוץ רחוק מלהסתיים.

"עדיין מוקדם מידי. המטרה היא להעביר תמונה נאה אל האדם שבקצה השני", אמר המומחה דאויל דיסן.

מומחים אומרים כי תמונות שאינן נעות טובות להצגת מפות או צילומים או לראות מה פרצופו של אדם בטרם נפגשים עמו. אך אין הן מסוגלות להעביר את שפת הגוף שהיא חשובה מאוד בהתקשרות פנים אל פנים.

מכשירים הנמצאים עתה בשוק מעבירים תמונות שחור־לבן תוך 1.5 עד 10 שניות. הן מוצגות על מסכים סטנדרטיים.

הדובר של חברת "ריקו" אמר כי יתכן שטלפון־הצבע ישווק כבר בשנה זו ויעלה כ־775 דולר.

מכשירים להעברת תמונות בשחור־לבן, המשווקים ביפן מאז 1986 ועולים בין 400 ו־1600 דולר, לא זכו לביקוש רב בשל בעיות של תאימות ואיכות התמונה, מסרו מומחים. (רויטר־עתי"ם)

תבדוק האפשרות לעידוד תעשיות האלקטרוניקה והמתכת

במהלך סיור עבודה בחטיבת התקשורת של תדיראן, הציג מנכ"ל תדיראן יגאל נאמן, בפני השר גד יעקבי ומנכ"ל משרדו בן־צבי גוב, את הבעיות הקשות שתדיראן ניצבת בפניהן:

★ חוסר ריווחיות בייצוא לנוכח הדולר בשל יחס ההמרה דולר־שקל.

★ העדר תיכנון ארוך טווח בבזק המקשה על תיכנון הייצור.

★ וכן הצורך במדיניות המסדירה את הפעילות והתחרות בתחום התיקשורת.

השר ציין, כי הינו ער לבעיות אלו ויעלה בממשלה את הדרישה להקים קרן בסך 100 מיליון ש"ח כדי לסייע לתעשיות האלקטרוניקה המייצאות לנוכח הדולר.

לונדון, אלפי בריטים מתים מדי שנה בגלל מחסור בקרדיולוגים בביטוח הציבורי — זאת מגלה דו"ח של אגודת הקרדיולוגים הבריטית, שפורסם בלונדון.

מדע וטכנולוגיה

אנרגיה - מדענים בעולם עומלים על מציאת תחליפים זולים ובטוחים לאנרגיה גרעינית

התכנית: קולטי שמש ענקיים שייצרו חשמל יחד עם מי ים שיפרידו את המרכיבים לגז שיועבר לאזורי הצריכה בעולם, שם יהפוך הגז שוב לחשמל זול ונקי שיעקוף את הסכנות שבכורים הגרעיניים

מדען גרמני, מהנדס מטוסים לשעבר, ד"ר בולקוב, הרחיק לכת המשיך בפיתוח רעיונות לשימוש באנרגיה סולרית, המבוססים למעשה על נסיונות שנים שנערכו בעולם ועל תוצאותיהם. מבטו הוא רחב מימדים ואמור לפתור לא רק את הבעיות העכשוויות שעימן מתמודדת האנושות בתחום הפקת האנרגיה אלא גם את הבעיות העתידות לצוץ עם הזמן. יותר מכך רעיונותיו עונים על כל הצרכים הנוספים כגון: איכות הסביבה, עלות זולה יחסית ובטחון מירבי.

תכניתו היא לשלב בין האנרגיה הסולרית, לטכנולוגית הפקת גז המימן, ונסה להסביר את התהליך בשפה מובנת לכל. בשנות החמישים של המאה הנוכחית, אסף מדען בשם ג'וסטי קבוצה קטנה של מומחים בינלאומיים וערך לפניהם ניסוי מעניין. הוא הכניס שתי אלקטרודות מתכת המחוברות לחשמל לתוך מיכל של מים וע"י זרם חשמלי הפריד את המים לשני מרכיביהם, המימן והחמצן. ניסוי זה נקרא אלקטרוליזה והינו ניסוי פשוט ומוכר. אם כך מה למדענים בכירים להתקבץ ולבוא לג'וסטי בכדי לחזות בניסוי פשוט כל כך? אלא שהחשמל שהפעיל את המערכת נוצר מאנרגיה סולרית. ואם לא די בכך, הרי שמן הראוי להדגיש כי שני גזים אלה החמצן והמימן, הם בעלי תכונה משותפת להיצמד בחוזקה לכל מה שנמצא לידם, ובדרך אם כך, שכאשר נמצאים שניהם ביחד הם נצמדים זה לזה בעוצמה כה רבה עד שכדי להפרידם דרוש כוח חשמלי גדול.

ג'וסטי ערך את הניסוי לשם הניסוי עצמו, ולא הבחין באפשרות המעשית של תוצאותיו. הפקתו של גז המימן בעזרת האנרגיה הסולרית טומנת בחובה אפשרויות רבות להמשך הפיתוח של העולם. זאת ראה ד"ר בולקוב, שעל פי תכנוניו המבוססים על פירות ניסויו של ג'וסטי, נבנה עתה פרויקט שלם בעיר נירנברג שבגרמניה.

במקביל לו נבנה פרוייקט משותף של גרמניה וערב־הסעודית. שם בשטח המדבר הריק והעצום של ערב הסעודית יבנו קולטי שמש ענקיים העשויים מתאים פוטו אלקטריים המייצרים חשמל כתוצאה מפגיעת האור בהם.

כבלים חשמליים ימתחו אל תוך הים ששם יהיה מתקן האלקטרוליזה שיפריד את מי הים למרכיביהם. מי ים יש בשפע ואין חשש שיגמרו כל כך מהר, מה עוד שבסופו של התהליך יש אפשרות שחלק גדול מהם יוחזר אל תוך הים כיון שהנצולת איננה מאה אחוז. גז המימן שהופרד יועמס על מיכליות בדיוק כמו הנפט או יועבר בצינורות תת קרקעיים גדולים ארוכים לעבר יבשת אירופה, שם ימכר לכל דורש תמורת תשלום נאות כמובן.

לכשיגיע לארץ היעד שוב יעשה התהליך והפעם הפוך. הקונה שהוא תחנת כוח של ארץ מסויימת יפגיש שוב בין החמצן והמימן שכפי שאמרנו הם יסודות בעלי שאיפה חזקה מאוד להיצמד זה לזה, ולכשזה יקרה, שוב יווצרו מים, אלא שהתהליך הכימי הזה הקורה בעוצמה רבה יצר קיטור כידוע קיטור משמש ליצירת חשמל, וזה יהיה מסוגל לספק אנרגיה למפעלים, לתעשיה, לפיתוח ולכל הצרכים של מדינות מפותחות כיום. כך שלמעשה, מה שקורה הוא, שאותה אנרגיה המושקעת בכדי להפריד בין החמצן למימן, היא זו המופקת בסופו של התהליך מפגישתם של שני היסודות האלו אלא שבמקרה זה היא נלקחה מקרני השמש הלוהטות בלאו הכי במדבר ולא משאיבת ושריפת הנפט או מחציבת ושריפת הפחם.

תכנית משותפת זו של ערב הסעודית וגרמניה ששמה "היסרלר" נמצאת עתה בתהליך בניה וכמוה גם התכנית של נירנברג, שבולקוב, לא רק הגה אותה אלא אף השיג את התקציב למימונה והשלב הראשון שלה אמור להיגמר בשנת 1991. בקהילה המדעית בעולם מצפים לתוצאה בענין רב, ולמתנגדיה, הטוענים שאי אפשר לממש תכנית כזו בגרמניה בשל כמות קרני השמש המועטה המגיעה לשם, רוצה

(המשך בעמוד ה')

מפת תכנית האנרגיה הסולרית הזולה, החל מראשית התהליך הפקתה, דרך הפרדת החומרים ויצירת הגז, העברתו לאירופה והפיכתו חזרה לחשמל זול לשימושיו השונים.